

neprešlo žiadnou jazykovou korektúrou

Tu neobsiahnutým vstup zakázaný

Milan Kališ

V toku ľudských kruhov:

Otvoril som chladničku a vytiahol som z nej Jim Beam. Bol som na dne, nemyslel som na dno fľaše.

Pil som namiesto dýchania. Pil som ako som nenávidel ľudí. Uvedomoval som si, že to nie je správne, ale moja sebaľútosť prekračovala všetky hranice.

Opájal som sa utrpením.

Môj byt, v ktorom sa nachádzalo len to najnutnejšie, záchod, kúpeľňa, stôl na jedenie, a stoličky, posteľ... Večne neustlatá posteľ... Aj môj byt som považoval za nepriateľa, nenávidel som ho, preto som občas kopal do stien. Nepomáhalo mi to.

Všetky miestnosti boli posiate mojim semenom.

Mesiac som nevychádzal z domu, odpojili mi internet, vodu, a čochvíľa mi odpoja aj elektrinu – to som si hovoril.

Pil som, zatváral som pri tom oči. Nevidel som si na nos a bolo mi to jedno. Celá táto civilizácia ma otravuje, ja som ju nechcel.

Nech ide kade ľahšie ako pôjdem ja.

Už som nemyslel na mojich rodičov, dávno ma odsúdili. Bolo mi ukradnuté, či ma milujú. Nechcel som to... Nemyslel som ani na môjho brata, nemyslel som na jeho priateľky, ani na jeho úspech v evolúcii.

Cítil som sa nepochopený, cítil som sa vyhnaný, cítil som sa nemilovaný – a viac ako všetko mi prekážalo, že nedokážem mať nikoho rád. Len som si to odmietal priznať.

Volal som sa láskou.

Bol som nenávisťou.

Spadol som na zem. Hlava mi buchla celou silou o nahú dlážku, dni a mesiace neumývanú. To som chcel a to som dokázal!

Otvorená a nedopitá fľaška vytekala na zem, tekutina sa plazila pod moje telo a zasahovala mi chrbát.

Dúfal som, že sa pozvraciam a udusím sa zvratkami. Dúfal som predtým ako som začal piť. Túžil som byť sám, keďže ľudí som sa bál...

Žil som v hlavnom meste, študoval som PhD., ale pred mesiacom ma odtiaľ vyhodili. Ani som to nepovažoval za potrebné niekomu oznámiť.

Vyhodili ma za neustálu opitost' a s tým spojené obscénne gestá, ktorými som zásoboval mladé študentky.

Už som sa tomu nesmial. A ráno, keď som vstával po mojich výstupoch beznádeje, mi to už ani neprišlo zvláštne. Iba som sa modlil, aby raz nadišiel deň, kedy už nebudem musieť vyjsť von, do civilizácie.

Mesiac som teda strávil doma, v súkromnom vyhnanstve. Cítil som sa ako Solženycin v jeho Súostrový Gul'ag. Kašľal som na démonov. Ja som bol démon.

Vstal som asi po piatich hodinách z dlážky. Odplazil som sa do posteľe a nemyslel som!

Nemyslel som!!!!

Nebol som.

Akési svetlo sa vynorilo - odniekiaľ, ale vnímal som to iba ako ďalší prejav alkoholizmu.

- Moje myšky utekajú... dáko neslobodne... moje myšky... – šepkal som ako som zatváral oči.

Mal som pocit, že ma čosi nadvihlo, že ma čosi odnáša do diaľav.

Posledné čo ma napadlo, bolo:

„Diaľavy nepochopenia“.

Netrvalo to dlho, asi ďalších päť hodín, a na záblesk šoku som otvoril oči. To, čo som videl, ma šokovalo natoľko, že som sa pocikal. A možno aj...

Uvidel som nad sebou stáť tri bytosti, šedú eminenciu. Ich oči boli natoľko čierne, že som v nich uvidel svoju vystrašenú tvár.

Roztriasol som sa ako osika. Chcel som sa pohnúť, ale cítil som ako zo mňa vyteká tekutina. Nedokázal som nadvihnúť hlavu.
Prečo ma nechali, aby som sa prebral?
Prečo, prečo, prečo?

Rozplakal som sa. Ich tváre neustále hľadeli na mňa, prepaľovali ma pohľadom, ktorému som nerozumel. Nehľadal som žiadne pochopenie, ale priatelia, boli to pohľady, ktoré definovali moje vnútro.

Zrazu mi jedna z bytostí položila ruku, pozostávajúcu z veľkej dlane a piatich dlhých prstov, na tvár. Ruka mi zakryla celú tvár, zdalo sa mi, že nemôžem dýchať, a v šoku, v ktorom som sa nachádzal, zo mňa vyleteli zvratky. Bol som živý ľudský vodopád beznádeje.

Ruka sa trochu nadvihla, zvratky ju zasiahli, no ruka neodchádzala, držala sa vo výške cirka desať centimetrov nad mojou tvárou.

Ruka plná zvratkov sa opäť zniesla až nad moju tvár, chytila ju, natočila ju doľava a držala ju v tej polohe. Všimol som si - ledabolo - okolie, ktoré ma sprevádzalo: čierna, čierna... a zase čierna farba.

Zacítil som zápach mojich výkalov, zápach, ktorý som dôverne poznal už tridsať rokov.

Stratil som vedomie, ale zavítali do mňa sny, slabé zdanie existencie:

Nie som slobodný.

Niečo ma ovláda.

Prebudil som na mojej posteli.

Strhol som sa zo sna. Posadil som sa – a zostal som civieť celý prekvapený do prázdna môjho bytu.

Hlava – nebolí.

Telo – čisté a: voňavé.

Bože, takto som si predsa nevoňal už dávno. Nie, nebola to moja vôňa, ale na druhej strane môjho večného utrpenia nešlo ani o vôňu, ktorá by šírila strach.

Skontroloval som sa, zdalo sa mi, že som mužsky odľahčený, pretože moje miešky zneli prázdnotou. Taký som mal pocit.

Vstal som a naozaj: hlava sa nekrútila!

Čo sa to stalo! Toto predsa nie som ja!

Urobil som prvý krok a tá ľahkosť bytia, priatelia. Cítil som sa akosi optimisticky naladení, takmer sa mi chcelo smiať. Podišiel som k oknu, špinavému a zaprášenému, a vykonal som čosi, čoho som dni a noci bál.

Otvoril som ho, nadýchol som sa, z očí mi vyrazili slzy – ako som uvidel pohybujúcich sa ľudí, ktorí kráčali. Niektorí stáli a pozerali sa do nebies... Nie, nie, to ja som zdvihol hlavu a uvidel som slnko, môjho nepriateľa, vďaka ktorému všetko ostatné žilo, len ja nie.

Koľko sa vonku prechádzalo mladých mamičiek s kočíkmi! Prišlo mi z toho smutno a zároveň aj veselo. Nepátral som, prečo sa cítim tak protichodne.

Čím viac kočíkov som videl, tým rýchlejšie som cúval od okna. Dostal som strach, že sa vyhybam žitiu, ale nenašiel som nič, čím by som to mohol zvrátiť!

A prvá skutočná myšlienka, ktorej som uveril ako spásu prázdnej duše, ako hlásaniu memoranda mojej duše, sa niesla čerstvým vzduchom môjho bytia:

- Mám ešte Jim Beam?!

Rýchlo som podišiel k chladničke a otvoril som ju. Ach, ľudské sci-fi, moja chladnička zívava prázdnotou. Potreba Jim Beamu mi vyrážala dych, bola taká silná, že prebila bez problémov aj myšlienky zvláštnosti: „čo sa mi to snívalo?“

Ale keď pijete výrazne veľa, niekedy vás už nič neprekvapí. Jednoducho mi už nič neprišlo zvláštne.

Očkom som hodil pomojom nahom tele.

Ach, ak by som mal odvahu vyjsť takto medzi ľuďmi... Ale načo? Čo by som tým dokázal?

Pozbieral som zo zeme starú bielizeň. Tú, ktorú som našiel, nuž, tá mohla mať tak dva týždne. Už ani veľmi nesmrdeľa, keď som si ju obliekal.

Čoskoro som našiel aj tepláky, ktoré som použil naposledy na futbalovom zápase so známymi, s ktorými som sa hneď po zápase prestal stýkať, lebo som veril:

„Oni určite nepochopia moje trápenie a zopár nahrávok to nevyrieši... Idioti!“

Keď som našiel topánky, čo boli hotové galeje, lebo proti ich zápachu som sa už stal odolným, mohol som sa konečne usmiať.

Tak dávno som sa nesmial, ale mal som dôvod: v peňaženke mi zostávalo posledných tisíc korún. Vedel som, že nájom už nezaplátim, takže ma čoskoro vyhodí na ulicu, ale čo: ešte si môžem kúpiť posledný Jim Beam.

Bol som šťastný!

A nemyslel som na to, že s najväčšou pravdepodobnosťou to bola práve včerajšia noc, ktorá sa premenila na prvé delírium.

Vyšiel som von, kroky ma boleli, rovnako ako svetlo, ktoré dopadalo presne do prižmúrených očí. Kráčal som a pohľadom som hľadal nejaké malé dieťa, hľadal som vyslobodenie v jednoduchosti.

Uvidel som kočík, stál na chodníku, vedľa neho štíhla žena, vedľa nej zase druhá štíhla žena. Obe sa rozprávali:

- ...ale keď sa snaží postaviť...

- Ani nehovor, aj moje je tak zlaté.

Zastal som. Túžil som mať dieťa, túžil som byť otcom, ale jediné čo som mohol, bolo podísť ku kočíku a pozrieť sa na ľudské mláďa.

Ženy sa ku mne otočili, stál som prekliato blízko k ich nádeji, k ich novovekému zmyslu.

Obidve zvrátili tvár, boli to dve klaunice, musel som sa začať usmievať.

Obidve sa chytili svojich kočíkov.

- Milujem vaše deti... – zavrčal som ľudsky a úprimne.

Pozreli na mňa nesmierne vystrašene.

- Odíďte! – výrazne s prvkami sebaobrany zanôtila jedna z nich.

- Nenecháte ma nahliadnúť? Len z lásky ku ľudskému rodu?!

- Nie! – zakričala tá druhá, jej prsia pri tom nadskočili silou a nadvládou nad mojou stratenosťou.

Moje oči patrili iba jej a „jej NIE!“

Nepovedal som vôbec nič.

Urobil som krok späť a pomyslel som si:

„Moja úloha v tomto živote speje do stratená.“

Zaťal som päsť a dúfal som, že keď sa otočím o stoosemdesiat stupňov, zabudnem...

Kráčal som jednoducho, ale mal som pocit: chlapče, tvoje nohy sa ti pletú jedna o druhú.

Vstúpil som do samoobsluhy, oči mi zasvietili. Predavačky ma už poznali. V obchode pracovali tri.

Jedna z nich pravidelne nasledovala moje kroky, sledovala moju zarastenú tvár, sledovala každý môj nádych a výdych. Usmial som sa na ňu, vzdychol som si – nahlas.

Pokúsila sa o úsmev:

- Jim Beam?

Môj bezbranný úsmev sa zmenil na úškľabok typu: „chcem zomrieť s tebou alebo bez teba“.

- To máte tak veľa peňazí? – pokúsila sa mi prehovoriť. Pristúpila ešte bližšie. Ani neviem, ale zavítalo do mňa presvedčenie, že je na mňa zvedavá ako som bol ja zvedavý na tie dve batol'atá.

- Chceme iba piť... Jim Beam.

- No... ste ako z tej reklamy... – a ona sa naozaj usmiala ešte výraznejšie – zdalo sa mi: slobodne?

- Z akej reklamy?

- No z tej...

Chytil som fľašku, a ihneď do mňa vstúpila energia všetkých sexuálnych i filozofických bohov. Tento raz som k nej urobil krok mužskej nadvlády, takmer som sa jej dotkol fľaškou.

- Ľutujete ma? – vyletelo zo mňa so silou a istotou, že otázka je viac ako rečnícka.

- Prosím?!

- Ale nič.

Otočil som sa na päte čoskoro rozpadnutej tenisky, už som na ňu nehodil čo len osamelým okom.

Zostala tam stáť bez nádychu.

Dostal som sa k pultu, myslel som na Ulyssesa v mene pána Blooma a ako som zvieral J.B., mal som pocit, že Joyce je jediným, koho ešte nenavštívili mimozemšťania.

Pekná predavačka v rokoch za pultom v starom socialistickom meste sa na mňa s ľútosťou zapozerala.

- Peter, čo to robíš?

Neodpovedal som, zaplatil som.

- Ako sa majú deti, Soňa?

Moje meno poznala ako ja som poznal jej meno. Ale tým sa ľudské osobnosti asi zhrnúť nedajú.

- Taký pekný mladý človek...

- Tvoje kolegyňa povedala, že som ako z reklamy... Nemyslíš si, že ľudia, ktorí mlčia a šľapú chodníčky, potrebujú práve takúto odstrašujúcu reklamu?

Jej ľútosť som síce precítil, ale tam sa to aj skončilo.

Kráčal som späť do bytu, s nádejou a s istotou neodvratnej opice, mladé matky sa neposunuli ani o piat dopredu, rozprávali sa a ja som zas mohol počuť zlomok ich dialógu o zmysle sveta:

- ...a keď ho prebaľujem...

- Mne neprekáča, že mi Fero pri tom nepomáha.

Kráčal som k nim, fľašu som nemal schovanú v taške. Otočili hlavy a zrak im padol na fľašku ako keby išlo o niečo sväté, nesmierne sväté.

Ešte aj v ich očiach som zbadal záblesk ľútosti, no čím som bol bližšie, tým tá ľútosť prerastala do opovrhovania.

- Slečny, dovoľte mi pozrieť sa na vaše deti... Viete, nemám veľa možností vidieť budúcnosť v živom svetle.

Obočie sa im podozrivo prikrčilo.

Tá, ktorá sa aj predtým ozvala ako prvá, opäť predviedla svoju sebadôveru v sociálnom dialógu:

- Neotravujte... Ak by ste boli čo k čomu, urobili by ste si svoje...

Druhá žienka sa po nej s ľahkým obdivom a zároveň s ľahkým kývaním hlavy na znak súhlasu pozrela a ešte silnejšie zovrela svoj kočík.

- Toto je náš problém... Sme takí zameraní na seba, že naším pudom a génom uľahčujeme cestu za slepým plnením úloh... ktoré ani v najmenšom neovládame ako... si myslíme... – zafilozofoval som, ešte silnejšie zvierajúc fľašku. Moje odľúčenie zo mňa vystrúhalo psychopata ako Pinokija modernej doby:

„Všetci sa v niečom klameme.“

Uletel som.

Urazil som sa.

Obe sa škodoradostne usmiali.

Krútil som hlavou, a mal som akú-takú radosť, pretože napriek všetkému, keď som okolo nich prechádzal, cítil som, že majú zo mňa predsa len strach ako z muža, ktorý sa nedá odhadnúť.

Prešiel som okolo nich bez akéhokoľvek iného duševného dotyku. A počul som, vzdľaľujú sa od nich, ako tá výraznejšia nahlas a uvoľnene hovorí:

- Ten býva v našom vchode. Ale s nikým sa nerozpráva... Je to čudák

2079

Muži stoja ako veľrybie stĺpy, ženy k nim neplávajú a všetko má tvar smutného mnícha, ktorý objavil premárnenie života.

Sedím vo svojej kancelárii, na všetko som zabudol, vysmedol som, bolí ma hlava. Zdvihnem ju a spýtam sa:

- Kde som to?

- V práci... – ozve sa stena, ozve sa sestra, ozve sa moja mama a môj otec. Všetky moje milenky na mňa práve prehovorili z hrobu.

Moje slzy sa nepoddajú ničomu živému. Moje slzy sa nehlásia k žiadnemu hnutiu.

Neviem, čo robím, neviem, komu patrí. A neviem prečo som ešte neoplodnil sám seba.

Ozve sa pišťavý zvuk vychádzajúcu z akéhosi hrdla, čo už zmizlo z úvahy môjho času. Malá pobehlica, ktorá je už dávno mojou sekretárkou, si pretrie čelo.

- Kde som to? – spýta sa ma neočakávane.

- V práci... – vrátim jej úder a sústredím sa na spomienku: kým so to bol, keď som ešte veril, že môj život sa nepodobá iným.

Žena v rokoch sa postavila, ale zdalo sa mi, že nevedela kam má ísť, koho má nájsť.

Vystrašene sa na mňa zapozerala.

- Kde sme to? – smutne sa narovnala a smutne sa zapozerala na miestnosť, v ktorej sme sa ocitli. Miestnosť, ktorú pozná každý, len si to odmieta priznať.

- V práci... – nemal som čo iné povedať.

- Áno, v práci... – a zvesila hlavu.

- Urobte čo máte urobiť, - snažil som sa otočiť všetko len pre svoj prospech.

Žena sa rozplakala detským plačom neprebaleného. Prišlo mi jej tak ľúto, ale nemal som nič čo by som jej poskytol na utíšenie. Plienky došli, duše sa neprebalujú.

Zjavila sa predom mnou. Vy všetci ste sa zjavili pred mnou.

Tá žena, ktorá je vašim pokračovaním, s pohľadom, ktorý ma roztriasol. A potom sa jej krása otočila do všednosti, zoslarla, kýchala, začala kašľať.

- Bože... Kde som to? – pozerala sa na mňa, vystrela ku mne ruky.

- Čo sa to so mnou deje?! – vykrikla ako zoslarla. – Bože, už nie som... viac krásna... Bože... kto teraz som?

Tvoju tvár si zobral diabol.

Tvoje telo sa už varí v pekle a čertíkovia sa mu smejú.

- Ste v práci... – pomaly, letargicky a bez vášne som ju ponížil.

- V práci, áno... Áno... – pokrútila hlavou, vystrašene ma chytila za ruku. – Však som v práci! Bojím sa!

Mladá žena, ktorá sa na objednávku zjavila v strede môjho záujmu „pokračovať“, mala zakryté ľavé oko, lebo jej do v nej vletel muž jej srdca. To pravé zostalo otvorené, aby mohla prežiť a žiť s tým, kto jej nosil rožky a chleba, trochu sexu, trochu významu. Chýbal jej zub, ale ktorý, nuž, koho to zaujíma, prostoducho jej chýbal zub.

- Celý majetok som dala za ten zub.

Všetci sme sa na ňu zapozerali, a zas začala starnúť ďalšia postava! Ako rýchlo starla, ani si to nestihla uvedomiť, išiel z toho strach.

- Už som? Takáto... – potichu vyštekla.

- Ste v práci, - snažil som sa ju skrotiť, ale vyšmykla sa mi:

- Kto ma bude chcieť? Kto? Bojím sa ľudskej samoty!

- Každý... – rozmýšľal som ako som sa nútil povedať viac a viac... ale... nuž, nevidalo. – Každý je na našej strane, ale nikto si to neprizná.

- Nikto ma nechce... Ale moje vedomie je ako každé iné!

Žena začala hystericky škiekať, jej oči sa premenili na šedý zákal, lebo došla ropa, a jej tma ovládla celý priestor. Svetlo sa niekde pohltilo do seba. Svetlo sa stalo ďalším narcisom.

- Už nemám čo povedať! Už nemám čo povedať! – stále kričala, triasla sa, ponižovala sa na dennom poriadku.

Zdalo sa mi, že som nezostarol. Nič ma nebolelo, zuby sa smiali aj za mňa.

- Kde som to? – spýtal som sa všetkých žien v miestnosti.

- V práci... – vykriekli tak zbesilo, prinútene a šialene až ma striaslo.

- Bojím sa... – zašepkal som, ale inak som sa nebál, len som cítil ten strach aj za druhých.

- Tak mám ju pozvať do vnútra? – spýtala sa ma sekretárka, ktorá pomedzi všetok čas, ktorý medzi nami lietal ako neobjavený trúd, opätovne omladla, čo ju, samozrejme, nesmierne nadchlo:

Videl som ju nahú súložiť so všetkými milencami, ktorých ešte príroda neukrižovala v ľudskej pravde.

Videl som ju prosiť o odpustenie!

Videl som ju ako sa o mňa pokúša, ale má zábrany.

Tak čo sa ešte dozvieme?

Videl som mnohých, ktorí sa naozaj nič nedozvedeli. Je mi ich ľúto, ale musím na nich zabudnúť.

- Nie, nie, ja už takto nemôžem... – snažil som sa prihovoriť mojej mladej sekretárke, ale odcudzenie zvíťazilo.

- Ani ja, pane... Ale nič iné neviem, takže musím tak ako som začala... aj pokračovať...

Neviem prečo, ale už sa chcem iba modliť. Nepotrebujem odsúdiť. Potrebujem milovať len tak ako si zaslúžim.

- Podťe sem! – vykrikol som k nej.

- Som v práci... – zašepkala.

- Prosím, podťe ku mne!

- Som v práci, pán... šéf...

Zdvihol som hlavu hore.

Hlavu hore, kamarát!

- Tak predsa prišla! Tak predsa... – a pretrela si pery rúžom. – Tá žena, o ktorej ste hovorili... Tá žena, o ktorej ste nás presviedčali.

Vyskočil som zo stoličky. Chcem ju iba milovať. Sociálny život zo mňa vyprchal pri poslednej žene.

Sekretárka sa uhla a rukou ukázala na mňa. Žena, ktorá prišla, bola moja prvá láska... Kedysi, keď rástli stromy a my sme sa pod nimi mohli milovať...

Kedysi, keď som veril, že cit muža môže byť opätovaný citom ženy...

Toto je realita – a uvidel som ju podľa príručky, ktorú som mal doma na toalete...

Neviem, kde bývam, som v práci.

Nepoznám ju, som v práci.

- Kto ste? A prečo ste prišla sem... Do práce! – vykrikol som na ňu v šialenstve, ktoré ma ovládlo. V šialenstve, v ktorom som sa nič nedozvedel.

Žena, čisté šialenstvo krásy, ktoré ma roztriaslo!

Tak predsa som sa čosi dozvedel ako som na ňu pozeral. Dozvedel som sa: stále ju milujem!

- Kde som to? – povedala až príliš jemne, až priveľmi žensky.

- Ste... – a pozrel som sa na sekretárku a na jej šibalský úsmev.

- Ste v práci! – vyštekla na ňu. Jej pohľad v sebe skrýval závisť.

- Som v práci... – a súcitná žena sa rozplakala. – Som v práci, he, he, he, he... – jej smiech mi ju predstavil.

Už ju nechcem, pomyslel som si. A nevedel som prečo.

Chcel som skladať symfónie na život, ale bol som v práci.

Chcel som plodiť nový život v masách, ale bol som v práci.

Chcel som ešte niečo povedať svetu, ale bol som v práci.

Všetko, čo som v nej videl, som už niekde videl.

- Nechcem aby ste si sadla... – nesúcitne som ju túžil vyškrtnúť zo zoznamu.

- Ale ja nemám kam by som išla, som v práci.

Pozrel som sa na sekretárku, ale tá iba mykla plecami.

- Čo ešte viete?! – zvýšil som už aj tak zvýšený hlas.

- Ale ja... keď ja... neviem nič... Tak nás predsa učili... Prosím!!!

Zvesil som hlavu, bohdaj, aby som ju raz mohol zvesiť a vymeniť za vzdušné kráľovstvo!

1986

Priviezli nás do Černobyľu, vyskočili sme z autobusu, po ceste sme videli stovky mŕtvych ježkov. Do ruky nám dali fľašu vodky, vrajže ju budeme potrebovať. Začali sme piť a spievať si piesne, ktoré nám zostali z detstva.

Môj kamarát mi podal svoju fľašu.

- Milujem moju ženu a moje dieťa... Chápeš... – prehovoril skutočne veľmi zamilovane. Neviem prečo sa z neho stal taký slaboch. Odrezali mi gule alebo „ja neviem čo ešte“.

- Aj ja milujem... – snažil som sa povedať, ale do tváre mi vrazil vietor na obchôdzke po zákutiach omylov a pokusov na ľuďoch.

Nahnali nás do starej školy, strácal som svoje kroky medzi krokmi ostatných. Cítil som sa ako všetci, ktorých som videl, lenže oni ma nevideli.

Čosi viselo vo vzduchu, život, ktorý sa láme v obraze toho, čo sme dokázali.

- Vypili ste vodku, vojaci? – s úctou sa spýtal starý veriteľ, veliteľ osudu pohlavára.

Vojaci, tí, ktorí sme nimi boli, sme sa pozreli na seba. Všetci ježkovia, ktorých sme cestou stretli, zavítali do tých pohľadov.

- Da.

- Da, da...

- Da!

Znelo priestorom, a veriteľ (veliteľ ľudských osudov), zvesil hlavu ako v roku 2079!

- Ľudia... – začal ako sa na nás pozeral. Na čelo mu vystúpili kropaje potu, ruka sa mu triasla, keď si ich zotieral.

„Čo im mám povedať?!“ „Pravdu?!“

„Nie som idiot!“ „Som veriteľ!“

- Vojaci... Musíte vyčistiť... Musíte čistiť! Stalo sa to, čo sa nemalo stať... Ale vy ste vojaci... Už iba vojaci môžu spasíť svet!

„No tak... povedzte to vaše sk. da“ – pomyslel si, veď si mohol pomyslieť.

Hej vy, každý si ešte môže pomyslieť, 1986!

- Da! – zakričal som, lebo som miloval vodku, a miloval som sex a miloval som všetko, čo ešte zažijem!

Pohol som sa v rade, kráčal som ako som myslel na všetky, ktoré ešte prídu, aby som spravil radosť otcovi!

Pri každej žene, ktorú dostanem, dávam dar otcovi.

Da!

- Chlapče, toto si obleč! – a vystrašený vojačik z rozprávky, ktorú som nikdy nevidel, mi vtlačil do rúk žltý oblek.

„Mamon sa skrýva v nás...“ – spieval som si text popovej piesne, ktorá bežala v televízii. Hýbal som hlavou zo strany na stranu, kýval som ňou v tempe, ktoré som si pamätal.

Kráčali sme veselo, s lopatami v rukách, cítili sme sa ako v ruji. Vietor nám síce stále fúkal do tváří, ešteže sme dostali náhubky.

Nieкто ma chytil za rameno, otočil som sa a videl som kamaráta, ktorý mi daroval vodku. Jeho úsmev ma rozosmial, lebo ženy si nakoniec prisvoja aj úprimný úsmev muža!

Už som si s ním nemal čo povedať, s vodkou v tele mám radosť iba z ľudí, ktorí ešte neprijali lopaty ako povinnosť, mám rád ľudí, ktorí lopaty prijímajú len ako praví komunisti musia.

S láskou ku všetkému, čo nás naučili a čo nás naučia.

Prehrabujeme, hádzeme a nestoneme, ten prach mi dodáva vízie. Je to vizionársky prach.
Bože, koľko žien ešte budem v živote milovať len ako jednu?!

Staré dobré ticho ma znásilnilo, ruky ma boleli, kolená taktiež, ale stále som vedel, že mám prácu, že nie som obeťou kapitalizmu.

Ja milujem život ako nikto tam... tam... a všade... ja som slobodný... lebo milujem svet... najviac zo všetkých... A to, kamaráti moji, my nikto neukradne. Nie, nato nik nemá!

To oni, tí, ktorí ma nakojili, obliekli, zoradili, mi dali toľko slobody behať si po prírode a oslavovať zrod ako niečo, čo sa už nevráti!

A moji kamaráti si začali spievať:

Dievočka odvedľa!

Práca nám odsýpala, nad hlavou lietali vrtuľníky, a Boh zvíťazil, lebo prinútil človeka konať!

Videl som veľa mužov zvracať, samému mi prišlo zle, ale život ponúka odmenu:

Zvesili sme žlté obleky, smežeme sa jeden druhému, keď sa sprchujeme. Z uší nám vyteká krv, niekto nás znásilnil, akýsi zlý duchovia, pretože z rytí nám tečie krv ako z tých uší.

Nič nepočujeme.

Sme obeťami vlastného strachu, lebo sme nepoznali skutočnú lásku, lebo sme sa nechali ponížiť bez toho, aby sme pátrali, keď sa nám duchovia vízii z prachu snažili povedať ako milienky v prvotriednom orgazme:

Aké je to byť znásilnení zaživa a myslieť si... že... toto je služba ľudstvu, na ktorú sa nezabudne?

Tu sa zabúda na všetko, iba ak v spálni, a vo vzťahu a pri jedle s milovanou!

Plačem v sprche, krváčam, krváčam a doktori nedokážu zastaviť moje krvácanie. Moje myšlienky vyleteli tam, kde som sa im odmietol skrývať.

Penis mi mokrý a nikto ma neobsiahne, pomaly sa pohnem za masou nahých, na ktorých čosi striekajú.

Byrokrat sa mi smeje do tváre, toto je moja existencia.

Byrokrat mi kradne život, pretože sám žiadny nemá.

Bolesť mi vytrhla srdce a premenila ho na závisť voči všetkým, ktorí si nepotrebovali privyrobiť v Černobyle. Viem, že nedostanem žiadne odmeny, ale potreboval som aspoň tú hrdosť, ktorú mi teraz kradne bolesť.

Bože, prečo mi to urobili?

Čože som to za človeka, keď mi to urobili?

Chcem protestovať, lenže izolovali nás v trápení, zavreli nás do kletky v starej nemocnici. Previezli nás stovky hneď v úvodný milovaný deň!

Príďte ma pomilovať!

2079

Vrátil som sa späť domov, ale nikoho som nenašiel v stave, v ktorom by som sa mohol otvoriť ako on mne.

- Láska, chcem papať jedlo, na ktoré som si slobodne zarobil!
- Pes je chorí... Ochorel, teraz skáče do stien... Asi sa mu dačo stalo, hodinu čo hodinu sa rozbehne proti stene a potom zaskučí... a začne štekať na svoj obraz v zrkadle!
- Aha, a... proti ktorej stene presne...
- Čo? A nie je to jedno? Stena ako stena!

- Áno, máš pravdu, milujem ťa.
- Prijímam to. Každý by mal niečo prijímať... – moja milovaná sa odmlčala, tie zimomriavky, ktoré ma navštívili ako sa otočila k psovi a pohladila ho po hlave, sú už zabudnuté.

- Bol som v práci... – a usmial som sa.
- Áno, dalo mi to práce, milovať ťa... – a usmiala sa ako ja. Len ako ja. Všetci sa tu smejú ako ja, veď som doma.

Myslel sa mi zmenila na manželku, odrhul som záclonu, všetky moje deti sa hrali pred domom.

- Ako sa majú naše deti?
- Dobre... Existencia ich nakoniec prijala, zdá sa... Ale si mi zostarol... – spojila ruky do úkazu modlenia.

Zostarol som, sedím sám v sebe, rozmýšľam prečo som človek, a prečo sme si nikdy nepomohli. Prečo sme sa nikdy nerozprávali.

- Odvtedy, čo som tvoja manželka, som zajatec čohosi, čomu nechápem.
- Zasmial som sa, preložil som si nohu cez nohu v manželskej posteli.

- Sused má asi nové auto.
- Mám novú lásku, práve som ju prijal do práce...
- Zabudli sme sa pomodliť.

A tak sme sa pomodlili, popriali sme deťom dobrú noc.

Manželka, inak bývalá gymnastka môjho srdca, vytiahla kondóm od skrachovaného výrobcu.

- Je čas, zazvonili zvonce našej rozprávky.

Všetko sme si už povedali, teraz sa môžeme na seba usmievať.

Spotil som sa na nej, spotil som sa pod ňou, vy viete, že sú veci medzi nebom a peklom, ktoré sa nesnažia zruinovať, iba slepo pomôcť.

Tak ako rozmazaný syn plakal nad tým, i ja som plakal nad tým, že si musí natrieť chleba. Všetko som jej povedal, úplne som sa jej oddal, ale iba ťažko pochopím prečo som sa vrátil do práce:

„Som v práci.“

„Som v práci.“ A viem, že som odkázaný na akési neplnoleté:

Krásne dievča sa na mňa usmialo a pochopilo, že so mnou žiadna sranda nebude.

Žijem v medzirealite, realita sa už zvládnuť – nedá.

- Priniesla som vám vášho vtáka, - prehltna ako hryzala pri obednajšom zákusku.
- Podakoval som jej za vtáka, ona sa postavila a všetko jedlo sa zhmotnilo do nej:

Odmietla zaplatiť, lebo údajne „tie, ktoré nosia vtákov“ platiť nemusia.

Nerozumel som jej, ale zmluvu som jej pochabo podpísal.

- A čo tu budem robiť? – spýtala sa ma ako sa ma každý deň nová sekretárka spýtala, či mi má prepnúť manželku.

Ak by som mal hrdosť a morálku – zamestnával by som iba jednu a stále rovnakú ženu. Ona by vedela, takto sa učím na vlastnej hlúposti.

- Pane, pane... ste v práci... Nedáte nám autogram?!

Och, veľkovítazne som sa narovnal, snažil som sa chytiť lásku za pačesy, no zatiaľ som bezhlavo rezignoval:

- Som v práci. Kto je viac?

Všetci ste si raz odo mňa pýtali autogram, pretože všetci ste raz boli v práci.

- Čo sa to stalo?! – zakričala nová sekretárka!

- Všetky zákony sú fuč! Podľa čoho sa budeme riadiť?! – pokračovala.

Usmial som sa na ňu a keďže ma nepoznala, nemohla vedieť, že sa tak na ženy usmievam neustále – čo je iba moja osobná prehra.

Nechcel som sa vyzliecť – takže som jej bol nútený povedať pravdu:

- Zákony sú všadeprítomné, len ľudia ich musia mať asi na papieri.

Vystrašila sa a podala mi vyplnenú výpoveď.

- To len pre istotu. Práca na sekundu mi stačila... – a oblízala si jazyk, prevrátila oči a zmenila sa na ruskú matriošku. Bola to iba jej a moja chyba.

Odišla ako všetky raz odídu, viem, že na pohrebe jej neprednesiem žiadnu veľkú reč.

- Pane... pane... Nezabúdajte... Ste...

- Som v práci, - povedal som nezúčastnene. Ruky sa mi prestali triasť, čo bola novinka. Zmeral som si tep, ale všetko bolo v poriadku.

- Viem, že zrušili zákony, lebo zasahovali do slobody uvedomenia... Som v šoku z toho, že ľudia dokázali, že si zaslúžia česť stvorenia...

Mykol som sa, moje scestné myšlienky ma valcovali ako tieseň. Vaša.

Nerozumel som svojej kancelárii, postavil som sa, váš nepokoj a vaša tieseň si opätovne zo mňa vystrúhávala malomocného na úteku pred dotykmi zdravých.

- Podajte mi všetky spisy, ktoré s niečím súvisia... – vykrikol som v paranoidnej závisťi, že ona, jediná každodenná láska, to dokáže...

Sekretárka hľadala takmer celý život, ale až ako starena sa ma prestala báť a prišla ku mne na návštevu.

Vyzula sa, po pamäti si našla svoje prezúvky.

(Prezúvky som po žiadnej z nich nedokázal vyhodiť.)

- Až teraz som sa do vás zamilovala... lebo... až vy ste zachovali moje prezúvky.

- Niekedy viem koľko toho ženy... potrebujú... Málo...

- Veľa... Ved'... môj milovaný... Toto je najviac... Len sa na to musí prísť...

Zazvonil zvonček na jej hlave, potriasol som jej rukou. A až keď odchádzala, až vtedy som si spomenul na všetky spisy, ktoré mi mala doniesť.

- Máte to?

- Áno... Ja som váš spis.

- Nuž dobre potom. V tom prípade som zase ja váš.

- Nakoniec sme sa stretli! – vykrikla, ale nevyzliekla sa. – Toto je to! – skočila po mne a objala ma.

Vrúčne. Vrúčne. Najvrúcejšie.

- No, láska z toho asi nebude, ale inak sme sa celkom pekne našli, - skonštatoval som ako som si obliekal kabát na vešiaku.

- Už viac nie som v práci. Musím ísť znovu domov... – pokrútil som hlavou a zamykal som ramenami.

To je všetko, čo dokážem, keď musím ísť domov.

- Mám vás rada. To ma tu len tak necháte? Takto necháte?!
  - Áno, už nie som v práci.
  - Ale... ja! Som v práci! – vykričkla neokrôchane.
- Zasmial som sa popod fúzy. Vedel som, že je na dôchodku. Vedel som, že je emocionálne nenaplnená. He, he, ale kto je?
- Podťe ku mne domov, moja manželka sa poteší, že bude ešte aj doma v profesionálnej práci.
- To by ste mi naozaj urobili? – spýtala sa vyplašene.
  - Áno... Áno, nemám prečo žartovať so ženou, ktorej som nikdy nevyhodil papuče!
- Rozplakala sa, takže som ju musel záchranne kriesiť.
- Keď ja sa bojím samoty, tá úzkosť... ma zruinuje.
- Podal som jej tabletky, myslím na Teramin.
- Chémia... chémia... ľudská chémia, kamže ťa ľudská úzkosť ešte zavedie?!
- Zhltla šesť namiesto troch. Zapila vodou zo studne, ktorou bola platová fľaša.
- Cítim sa lepšie... Ale stále sa budem báť vašej manželky... Ako... ako to je s jej papučami?!
  - Vyhodil som ich...
  - Ale prečo?! Ona vám musí byť najbližšie!
  - Ona mi je najbližšie! Ona už tie... papuče nepotrebuje, my sa nebojíme chodiť bosí jeden po druhom, len vtedy cítime ako sme si blízko.
  - Nerozumiem vám, mne ste tými papučami pomohli až neuveriteľne!
  - To je dobre. Podťe k nám...

Spadla do kresla, podal som jej kapesník.

- Cítim strašnú... úzkosť... Strašnú!
- No vidíte... vážena... ctená... Už to predsa nie je úzkosť zo života, už je to úzkosť... iná...
- Mám strach... mám strach...

Naložil som ju do gravitačného vozíka, leteli sme rýchlou na akú sme si zarobili.

Manželka nám otvorila celá spotená. Cvičila proti šialenstvu, ktoré ovláda čoraz širšie vrstvy – nasledovne:

1. Oni sa narodila.
2. Oni sa pýtajú potrebami.
3. Oni sa pýtajú nepostihnuteľnosťou bytia.
4. Oni sa zamilujú.
5. Oni nemajú proti čomu protestovať, lebo vedia svoje.
6. Oni zomrú - nezúčastnene.
7. Na každý hrob sa zabudne len toľkokrát, koľkokrát si sa vykašlal na hľadanie lásky.

Manželka sa rozplakala pri pohľade na ženu, ktorú som k nej priviedol v maximálnej úzkosti.

- Čo si jej to urobil?
  - Potrebuješ priateľa, láska! – nezaútočil som o nič viac ako bola spotená.
- Cítil som jej pot, jej srdce sa v ňom podozrivo strácalo.

Ženu som posadil pred manželku, pretože jej cvičenie sa našlo práve v polovičke.

- Pomáha mi to proti mojej úzkosti... To... ako sa o niečo snažíte...
- Manželka sa na ženu unavene usmiala. – Ako sa voláte?
- Som na dôchodku... – zašepkala.

Nalial som si mlieko a grgol som si, obidve sa po mne odmietavo pozreli.

- Už by si mohla byť zvyknutá... – napomenul som ženu, ktorá sa obetovala mojej vôli – tak ako som sa ja... tej jej.

- Ale... ja som si už zvykla! Pri svätej pravde tohto sveta! – zakričala tou úzkosťou dôchodkyňa.

Ešte raz uvidieť jej tvár v mladosti a ešte raz ju zoznámiť s manželkou, aby si obe navzájom strážili papuče, na ktorých záleží toľko, koľko chcete.

Tak chémia v dôchodkyni predsa len našla mozog a všetko, čo v ňom bolo ukryté.

Dôchodkyňa sa odhodlala vyznať lásku jedinej žene, ktorú stretla v dnešnom dni:

- Ste ľudská bytosť, ktorá sa snaží... len ako môže... Cvičte aj za mňa... a dovoľte mi milovať všetko čo robíte a všetko, čo vidím. Váš život je dar, chcem vidieť ženu, ktorá sa pred manželom spotí len pre vlastný cieľ.

- Dovoľujem... a ako rada.

Nalial som obidvom mlieko. Vybral som ho z chladničky, materské mlieko mojej ženy z roku 2011. Ľudia ho pijú len pri významných príležitostiach.

Milujem to mlieko, je to spomienka na výraz toho, čoho raz bola moja žena schopná! A čo všetko skutočne využila!

- To je moje posledné mlieko, ktoré máme?!

- Áno, - usmial som sa fantasticky bezbolestne.

- Možno.. možno... by pritom mali byť naše deti... Hromadne by nám zatlieskali.

- Ved' hej... Súhlasím... Vieš, keď oni... teraz už pijú vlastné... A vedia len to, čo vypijú a ako vypijú. Majú skutočné právo na to mlieko, keď ho vypijú viac ako dajú deťom?

Dôchodkyňa sa oddala traseniu, úzkosť ju prevrátila do priepasti a vynorili sa jej nevyužitú šance:

- Vtedy som zomrela a teraz chcem žiť! Vtedy som mohla milovať, ale bála som sa prejavíť v práci viac ako len v každej práci môjho života.

- Nikdy som nepila vlastné mlieko! – záchvat sa stupňoval.

No manželka cvičila ďalej, všetci nachvíľku vieme, že jej išlo iba o seba samú.

- Mala ste piť vlastné mlieko, nepochopili by ste o nič viac ako teraz, ale aspoň by ste sa odhodlala ochutnať samú seba inak ako vás chutnali všetci, ktorí prišli s vami do kontaktu...

Pokýval som hlavou na znak súhlasu.

Dôchodkyňa sa schúlila do kľbka.

- Myslíš si, že ani ona nikdy nepila vlastné mlieko? – neisto sa ma spýtala manželka. Tvár sa jej skrivila ako v okamihu, v ktorom mi povedala „áno“ pred oltárom viery, ktorá nepatrila viere jej rodiny.

- Nevie, už zase musím ísť do práce!

Všetko mlieko vypila sama!

Všetko mlieko strávi len ona sama – určite na niekoho zabudla!

1986

Plachty premokli krvou, a sestrička sa ku mne nahla - pomaly, nezreteľne vyslovila:

- Smrť sa nedá pochopiť.

Neveril som jej, nepochopil som ani ju.

Povedali mi, že som ožiarený, že už to tu dlho nevydržím. Môj úsmev bol priveľmi kyslý.

Chlapci zomierali ako na bežiacom páse, bál som sa aj za nich. Oni sa zas báli aj za mňa.

Po krkoch nám stekali kvapky, po čelustiach, ktorými by sme ešte raz – a ešte raz mohli pokúšať život, už nezostalo nič.

Bojím sa! Moja úzkosť vyviera priamo zo Zeme, hladujem, nejem, nemodlím sa, trasiem sa. Prebalili mi rany, chcel som kričať o pomoc, ale zmieril som sa s osudom.

Noc, ktorá sa o nás nepokúša...

Bolesti, ktoré vyvierajú odvsadiaľ. Čomu mám teraz rozumieť?

Postavím sa, spomeniem si na drahú, ktorá ma opustila. Jej zdravý život a moje potešenie...

Keď mi zoberiete aj vôľu pomilovať sám seba... Čo sa práve stalo.

Noc, ktorá mi rozviazala jazyk.

Už to viac naozaj nevydržím.

Začal som kričať:

- Hrali ste sa so mnou a ja som prehral!

- Ticho!!! Prosím... ticho... aspoň... v tento deň... ! - oboril sa na mňa pacient odvedľa.

- Chcem lásku!!!! – oponoval som ožiarením.

Pribehla jedna z dobrovoľníčok, ktorá predsa nemá za čo pykať po celý život!

- Kto ťa miluje, dievčatko? – vyletelo zo mňa v nádeji, že mi povie viac a viac... A viac.

Hladila ma po holej hlave.

Usmial som na ňu. Pochopila viac a viac... A viac.

- Tu to nepôjde... – zašepkala ako sa zľutovala nad tým, čo mi urobili.

- Aj... ja... som... tu... – zaplakal môj kolega.

Odtlačila ma cez celú miestnosť až k sebe do starej kancelárie s Gorbačovom.

- Maj sa Volod'a... – poprial mi Ivan.

- Drž sa, Volod'a... – a poprial mi Sergej.

Zľutovala sa, plakala pri tom:

- Prečo, prečo, prečo?! – túlila sa s jemnocitom. Ďakujem! Na konci života si na teba spomeniem.

Umyla sa ako umyla aj mňa...

- Milujem vás tým, čo z vás cítim... – pošepkala mi, odtlačila ma medzi otrávenú háved'.

- Už nedokážem... milovať... takto kruto... – povedala nepresvedčivo na svoju obranu.

Chlapci... niektorí citliví, ktorí si svoj osud zobrali až príliš k srdcu, to nevydržali a skĺzli k ručaniu:

- ....

- Nejestvuje rovnosť, ktorá by sa mohla vysvätiť! – zaručal ten, ktorý dnes zomrie.

S vysilením som vstal z postele, nepochyboval som kam kráčam – nepýtal som sa čo chcem, tak to bude lepšie.

- Kam... ideš... ?

- Ty sa... máš... že... ešte... môžeš... cho... chodiť, - ktosi zavrčal.

- Chlapci, to iba život vie, čo s nami bude... – posledný krát vo mne zvíťazila eufória, chorá to eufória...

- Volod'a, Volod'a... My vieme čo s nami bude!

Uvedomil som si svoju chybu, ešte nechcem zomrieť. Aj ja viem, že nič neviem.

1674

Barbari, barbari, sejete jačmeň nesprávne. A vaše malé zvieratá nestačia na ženy, ktoré ste ukradli vo vedľajšej dedine.

Barbari, barbari, pozrite – sú vaše len pre vašu silu, čo je dobré a zároveň zlé znamenie. Nieкто sa vám stále vysmieva, keď ste preč z domu, keď vaši otroci túžia po všetkom, v čom ste ich obmedzili.

Nemôžete im zobrať túžbu po láske. Vlastne: môžete, len... ukradnutá túžba sa zvykne obrátiť na nenávisť:

Klas, ktorý nedozrel obťažuje klasy, ktoré dozreli. Kradne im všetko, čo môže ukradnúť. Klasy medzi ľuďmi, barbari medzi nami.

Celoživotná nenávisť bez odpustenia, a zachráni vás iba ďalšie ukrižovanie Krista:

„Ten, kto nemá túžbu po láske, je barbar. Je mŕtvi pre ženy, ktoré by ho pozdvihli.“

„Ale čo!“

Povedali Farárik:

Ženám nemožno odňať túžbu po objavení svojho života v tom druhom, ujdú vám aspoň v myšlienkach – a že to dokážu najlepšie na svete, o tom niet pochýb!

„Ale čo!“

- Prosím, prines mi trochu vody! Trpím...

Prines si ju sama.

„Ale čo!“

„Opustím ťa v mojom srdci... lebo môžem, ty nevidíš, nikdy si nevidel.“

A táto vetička... dokáže muža zabiť, hoci o tom nevie.

Smrť, o ktorej nevieme...

Čo vy na to, barbari, ležiac v spálňach s istotou víťazstva tam, kde sa o víťazstvo hrá iba kvôli...

A muž je sám. A žena je sama.

Samota, pretože ťa neučia žiť s niekým, bez niekoho. Ja viem.

Chcel by si povedať pravdu, ale pravda v tebe zlyháva. Ja viem.

Komplex, pretože si odriekal: Bože, daj mi ešte 1675.

Som ďalší strach.

Strach ma už neženie povedať niečo, čo som považoval za pravdu.

Dýchanie.

Laudanum – víno, ópium, blen.

„50 dažďových kvapiek každých 8 hodín“.

Nie je to ten najvyšší trest za neúprimnosť sám k sebe?! Život, ktorý odmietaš prežiť, kámo!

1986

Nadýchol som sa a vykašľal som krv. Boh ma možno odmietol skôr ako som stihol byť svojprávnym.

Ale mama ma učila, že slovo Boh sa nemá vyslovovať nadarmo.

No, teraz mamička... moja... mamička sedí pri mojej posteli a plače. Tak ako pri každej posteli niekto plače, ak má muž z Černobyľu šťastie.

Nehovorme radšej o šťastí v nešťastí...

Mám pocit, že keď sa mi s matkou stretnú oči, nemáme si čo povedať!

„Bože, čo mu mám povedať...“

Matka sa trápi a syn len sotva môže za svoju smrť.

- Mami... Ako sa má Ela? – vyplazí sa zo mňa s rozkladom vnútra.

- Ele... ach, Ela... – a mama si pretrie čelo handrou, ktorou mi utiera sliny.

Ela sa má dobre.

Ela si našla koníka, ktorý je zdravý. Načo rozkladať emócie pri posteli muža, ktorému už niet pomoci.

- Koľko životov som zachránil... za to, že teraz zdochýňam? – spýtam sa najvysilenejšie ako to len ide - matky.

Z oka sa jej vykotúľa slza ako zo sociálnoreálneho románu tej našej doby.

- Som na teba hrdý mama... Lebo ty si tá jediná... mama.

Lekár objíma mamu pohľadom, no jeho asistentka ho chytá za lakeť, a s našpúlením mu podá dar:

- Zomrel ďalší...

Lekár zdvihne zrak k nebu, a prehovorí hlbokým príjemným hlasom:

- Hm, zomrel ďalší...

- Ako sa cítite?! – spýta sa ma smutne, ale s neodolateľnou iskrou v očiach – lekár.

- Áleee... A ako sa... vy?!

- Musíme odísť... Musíme písať správu... – s ľútosťou pohladí asistentka matku po chrbte.

- Ako... ako sa píšú správy... samé správy o mŕtvych...? – ani neviem prečo som sa spýtal. Potreboval som nových ľudí.

- Môžete napísať hocičo... a oni to aj tak skartujú... Prepáčte... prepáčte... – lekár sa takmer chytil za srdce – ale inak zostal na mieste, neprežehnal sa. To moja matka sa prežehnala za celý svet, ale nikto si ju nevšimol.

- A mami... majú moje emócie ešte nejakú cenu?!

- Nerozumiem ti! – vykrikla najsmutnejšia mama pod slnkom, ktoré ešte každý deň vychádza aj v Černobyľe.

Slnko je môj vzor, videlo všetko a stále svieti! Slnko je génus!

Akémusi z mnohých prístrojov, ktoré sa nútili slúžiť len v môj prospech, došla šťava.

Až tu som si uvedomil, že vypli elektrický prúd.

V diaľke sa mi vynorila spomienka na veriteľa, ktorý sa nám zatiaľ pokrokovito vyhýba. Predstavil som si ako stojí v miestnosti s ožiarenými telami vojačikov a s kamennou tvárou číta telegram, obdržaný od vlády:

- Nebojte sa, slnko je génus!

2079

Vyhodili ma z práce, lebo prácu zrušili. Nepracujeme, sedíme doma a rozmýšľame, čo by sme asi robili v práci.

- Kamarát, už sú vytvorené všetky hodnoty, - povedal mi muž z obrazovky, a ja som si náhodou spomenul na Orwella.

Už dávno som nepočul zablečať kozu alebo ovcu.

Tak, keď sú vytvorené všetky hodnoty, nemôžem sa viac pozerieť na manželku.

Och joj, stále cvičí a stále je spotená. Všetky návštevy, ktoré sme mali za posledné obdobie, sa točili v jednom kruhu – a samozrejme, čoraz, čoraz väčšou rýchlosťou.

- Ťažko sa žije bez práce, všetko je už vytvorené... Môžeme sa iba usmievať.

Všetky tie usmievané návštevy:

Úsmev pri koláčiku.

Úsmev pri víne. Úsmev pred návštevou toalety.

- Môj úsmev je moja česť, za ktorú som prijal túto spoločnosť. Môj úsmev je Damoklov meč.

Vidím im na očiach, to čo vidím ráno a v podvečer v zrkadle, v kúpeľni:

„To, čo robím za chrbtom je moja vec, len nemôžem zmeniť ten úsmev.“

Pýtam sa manželky v zaskočení, v ničnerobení:

- Zlatko... Zlatko! Môžem dnes navštíviť tvoju toaletu?

Žena sa na mňa ani nepozrie, jej cvičenie sa sústreďí na projekciu vypracovaného cvičiteľa, dodaného spoločnosťou len jeden deň pred zrušením všetkej celosvetovej práce.

- Drahý... láska moja... Práca sa zrušila... Teraz sme už iba ľudia bez povinností...

Nahneval som sa, buchol si po kolene, ktoré súhlasilo a úder prijalo. Preto som ho pohladil.

Manželka sa zasekla v cvičení, najskôr si spomenula, že dotyky nie sú práca, ktorá by sa mohla zakázať.

Buchla si po kolene a zháčila sa.

- Pohľad mi koleno... prosím... – spýtala sa ma akoby nikdy necvičila.

- Myslíš si, že sme to fakt vydržali, keď žijeme takto? - spýtala sa nezmyselne, keďže zmysel sa mi v tom nechcelo hľadať.

Pohladil som si – opäť, opäť – to moje kolienko. Usmial som sa akoby som flirtoval so všetkým, kým som.

- Si odporný! – vykrikla.

- Ale milujem ťa, lebo sa môžem spoľahnúť na to, že ma poznáš... – a jej samoupokojenie ma prinútilo vstať od vlastného kolena a venovať sa tomu jej.

%

„Tak predsa som ho dostala po toľkých rokoch... len tak ako som chcela...“

Hurá!

%

„Tak predsa som ju dostal po toľkých... ach jaj, po toľkých... len... ako sa mi žiadalo...“

Huráaa...

%

2007

Chlapci, bude zábava – osamelý porazil iných svojou osamelosťou. Vyšiel si do ulíc akoby sa nechumelilo nad jeho životom.

Čo ešte hľadá, ak nemôže nájsť ani základnú otázku?

Vojdem do Havany, poloprázdna, poloprázdna. Čašník sa pýta sám seba:

- Už zas tento looooooseeeeeer?

Smejem sa, milujem život. On miluje mňa. Začína sa súlož ďalšieho večera.

Dievčatá, prídte čo najskôr, nech sa vám pozriem tam, kde sa vám nikto nepozrie.

Dievčatá, tento chlapec má v sebe „tolko, koľko“ sa vám ani nesníva.

Sadol som si, vedľa ľavice kamarát. Mlčíme, pretože sme svätí, mlčíme, pretože sme si toho kedysi povedali – najviac.

Nemám peniaze, lebo som všetko prepil len ako som chcel. Pýtam sa na satisfakciu? No tak, no tak, viem, že sa sotva nejakej dočkám.

Jedno kábečko, druhé kábečko, všetko sa stretlo sa vo mne, moje svetlo dnes bude páliť.

Pozerám sa jedným očkom po najkrajšej. Veľa som pochopil, veľa. A na to koľko som pochopil, mám stále akosi málo žien.

Rýchlo, rýchlo, čas nie je na mojej strane – našťastie alebo nenašťastie.

- Martin, máš nejakú nový objav?

- Jedna... by bola. Má dieťa... Je to moja kolegyňa.

- Je pekná?

- Ujde.

- Čo by si s ňou chcel robiť?

Martin sa usmeje, usmejem sa i ja. Na jednu z tých, ktoré prišli. Podťte sem, sliepočky! Len podťte.

Pozerám sa čo si objednali.

Vo východnej Európe vládne orkán, trum pum um, v mojej duši vládne orkán.

Prepaľujem ju, znásilňujem ju v myšlienkach. Bože, ako výska, mece sa, mece.

Pozrie sa na mňa, uhnem pohľadom, drgnem Martinovi do nohy, on objednáva ďalšie kábečko.

Tak podť, vyzleč sa. Vyzliekol som ju, veľmi povrchno, ale vedel som kam mám udrieť.

Vypijem pohárik.

Podťakujem Martinovi.

Stále viac a viac, výraznejšie a výraznejšie sa po mne – pozerá. Dúfam, že ma vyzlieka.

Dúfam, že obaja vieme o čom to tu je. Inak mám pochybnosti.

Martin to vedľa mňa vie. Najmä preto sa pozerá po rovnakej žene ako ja.

Ešte nie sme opití, ak by o to išlo. Ale ono ide v živote o niečo iné, niečo, čo sa ťažko uchopuje.

Bože, ako by som chytil prsník – len ako zámočník zo Zámku Mr. Kafku .

Bože, viem ako by mi ho mohlo chytiť. A to ma rozmetáva po celej Havane, po celom svete.

Vietor si vonku robí presne čo chce, asi mám ďalší vzor.

Vietor mi ju prebral, otočila hlavu a pozoruje počasie. Počasie je jej milenec, na neho nemám, ale nezávidím, nežiarim.

Čakám kým s ňou skončí vietor, aby som ho mohol tromfnúť. Verím si, to je základ, spochybňujem všetky moje pochybnosti.

Alkohol mi pomáha.

Viem, čo potrebujem. Vstanem, cítim močový mechúr.

Nájdem si trávu, fajku, a ideme na to. Žmurknem na Martina, žena otočí tvár a vráti sa k počasiu.

Pomalá je cesta k rýchlej deštrukcii, ale aj ja potrebujem cítiť v ušiach rýchlu cestu životom.

Tráva mi dodáva pocit sebauspokojenia, hľadám len to, čo môžem objaviť?

Kráska, ono si to vstane, a prechádza smerom na toaletu.

Kráska, ono sa to vracia priveľmi podobne ako to odišlo. Nie, nemám sa s tebou o čom rozprávať, budem sa na teba pozerieť.

Martin mi hovorí ako ma buchne po kolene:

- Dochádzajú peniaze...

- Škoda, večná škoda... Aha, aha, ony prichádzajú!

A naozaj, prichádza Ľuba, moja faforitka, moja ritka, moja trasorítka. Ak by vedela a ak by som vedel i ja... čo v živote rieši a prečo...

Používam iba sexuálne objekty.

Lucia, Jana, Ivana, všetky ste moje. Milujem vás viac ako sám seba.

Preto si na seba musím dávať pozor.

Vstávam od stola, jej vystrašené oči, čo by som bez nich asi tak robil?

Dievčatá sa na mňa zapozerajú... a neviem, neviem, veru, neviem, čo všetko je v tom pohľade.

Len sa pozerajte, len sa modlite. Život je na mojej strane, nie na vašej, keď sa blížim.

- On prichádza...

Viem, že sa ma bojí. A to mi robí radosť.

Viem, že by ma mohla milovať akosi inak... povedzme: citlivo, žensky.

Viem, že je to emocionálny génius, tak ako každá žena. Teda takmer každá.

Nedokážem ju pretiahnuť pohľadom, to ona preťahuje pohľadom mňa. Čírim pohľadom.

Milujem ženy! Milujem ju, lebo ona nevie, že ma každým pohľadom pretiahne tak zúfalo úprimne, že posledné na čo myslím – je: erekcia!

Erekcia, erekcia, kam ešte zavedieš všetkých mužov?!

Potrebujem nájsť nejakého filozofa, inak mi hrozí šialenstvo nielen z jej pohľadu.

Potrebujem pochopiť kresťanstvo, inak sa nepohnem ďalej. Lenže keď na ňu čumím, všetko zaniká a všetko sa rodí.

- Môžem?! – zapozeraám sa jej do očí. Stojím nad ňou, stojím nad jej dvoma kamarátkami.

Bože, prečo ste tak pekné, prečo ma tak priťahujete?

Počkať, počkať, priťahuje ma len ona, Ľuba. Ale musím sa o tom presvedčať, čo to má znamenať?!

Prekvapí ma, rukou pobúcha po voľnom mieste vedľa seba, ako keď si slečna cvičí psíka. Vystrašene sa zapozeraám po jej kolegyniach, ich mĺkve a kamenné tváre neveštia nič dobré. Ale nie je mi to jedno.

Ešte raz pobúcha prekrásnymi prstíčkami.

Usmeje sa.

Takto krváčať, chlapci, to by sme už mali mať, dokelu, za sebou.

Prisadnem si, neokrôchane, s minimom trpezlivosti - a so srdiečkom. Stretnú sa nám oči, taká blízkosť, idem sa zblázniť, uneste ma, zachráňte ma.

- Pozri, som opitý a sfetovaný... – začínam ako sa má, ak neočakávate nič viac – ako ste dostali po celý život, ha, ha.

Pokračujem v umení, ktoré zatiaľ nik nechápe – ale raz to príde, ako hovorí klasik – soon or later.

Pokračujem:

- Vieš, ak by som... bol triezvy a čistý... Išla by si so mnou na kávu?

Usmeje sa. Jej ústa, jej oči, jej... jej... Ona. Ona.

Ona...

- No... chlapče... Potom všetkom, čo sme spolu zažili... Radšej nie.

Skamenel som v dotyku stvorenia, ktoré prestalo krváčať.

Čas sa zasekol, slina zostala trčať v strede nádychu.

2005

Toto je môj svet, práve som obhájal neobhájiteľné. Práve som sa zamiloval, a samozrejme, mal by som vedieť prečo?

Sedím v obleku v podniku, ktorý sa ešte len stane mojou budúcnosťou.

Pijeme s partou, ktorá sa čoskoro rozpadne, lebo ľudia musia byť rozumní – musia predsa riešiť seba nad oblakmi, pod oblakmi.

Dve mladé, dve krásne, dve naivné, dve prichádzajú do poloprázdnej Havany, oblečené triezvo, vyzerajú triezvo.

Som opitý a som šťastný, oblek je po prvý raz dôkazom, že som schopný prežiť. Hoci neviem ako, určite to dokážem, prežiť!

Chcem si ísť objednať pivo – alebo vodku, alebo čokoľvek. Ako kráčam, pútnik v obleku, žart za žartom, všetko som obetoval, ale dary sa späť nevracajú:

Zrak mi padne na ňu, čo sa nikdy nemalo stať. Ale stalo sa, takže buďme realisti.

Nemôžem si pomôcť, jej krása ma znásilnila priveľmi násilne. Nedokážem utiecť, nedokážem sa skryť, musím k nej podísť, hoci viem, že zajtra zabudnem. Ako ona zabudne.

Duševne som sa k nej podujal – doplaziť.

Dušu som vysúkal z rukávu, keď som sa jej dotkol vlasov. Hebké a príjemné, dostala ma bez slova, to najlepšie dokážu.

Usmievala sa, na to sa nedá zabudnúť.

Našiel som ju! Obzriem sa a zaostriem na túto bohapustú krčmičku. Kde je môj kríž? Kde je kríž citu, ktorý odteraz budem niesť?!

Nikde ho nevidím.

- Si taká krásna... – opakujem v ďalšom záchvate večnej detinskosti. Milujem moju detinskosť.

- Máš... ta...ké krásne... vlasy... – sotva artikulujem, ale toto som ja.

Chcem byť ten najjemnejší. Odokryla ma.

Bože, ak by o tom vedela...

Bože, prečo o tom nevie?!

Nie, takto jej predsa nikdy nepoviem. Toto „musí“ uvidieť každý sám. Naveky vekov.

Nemôžem ju viac hladiť v ten večer, odkrývanie je bolestivé, verte mi. A poznáte to, keď sa odkryjete, ľahko vás môže ofúknuť.

Zdá sa mi, že ma čosi ofúklo. Horím, sadám si späť akýsi vyplašený.

Je koniec. Dačo sa začalo.

2006 – kedykoľvek na neustále rovnakom mieste

Vždy, keď ju uvidím, páni, páni, tá bezbrannosť, ktorú skrývam... Odokryl som sa a už sa nedokážem spätne prikryť.

Čo teraz?

Nemám čo robiť, svet sa pomýlil. Nemám prečo pomôcť tomuto svetu, aj on si pomôže sám.

Tak či tak si pomôže sám.

On moju pomoc nepotrebuje.

Tak či tak si aj ona pomôže sama. Len sa mi zdá, že... rád by som potreboval jej pomoc.

Ľudia potrebujú pomoc!

Ľudia, my naozaj potrebujeme pomôcť!

Také a ešte všelijaké myšlienky ma doslovne znásilňujú ako mnícha, ktorý objavil ctenie zakomplexovaných sestier ktoréhokoľvek rádu.

Som mimo.

Vlastne – opäť.

Stojím pri bare, sám, čašník nie je ani v najmenšom môj kamarát. Len ho využívam ako on využíva mňa.

Dnes som to prehnal, neovládam svoje tiky.

(Veď som povedal, že ma ofúklo.)

2006

Dúfam, že ju neuvidím, dúfam, že sa rozplynula v nenávratne môjho srdca, len dúfam.

Dúfam, že môže milovať inak ako všetky ženy, iba... Potom neviem prečo si ju idealizujem.
Moje srdce je znej neprijateľne choré.

Moje srdce sa nemôže a nemôže spamätať.

Dievča, prečo mi to robíš, prečo vôbec jestvuješ v tomto svete. Dievča, kto vypestoval tvoju krásu? Dievča, milujem ťa ako muž, ktorý niekde v sebe zabudol „to hlavné prečo“!

Aj keď neviem milovať, milujem ťa, vždy keď ťa vidím, moja choroba, sociálna choroba, choroba zo spoločnosti sa prehľbuje.

Buď mojimi antibiotikmi na túto spoločnosť, buď všetkým, čo by si pre niekoho ako ja mohla dokázať.

Obetujem sa ti inak, vždy inak, ako by si čakala.

Bože, počujete ma? Veď toto je choré? Alebo nie?

Táto neistota má znásilňuje... Že by som sa narodil pre znásilňovanie?

Musím sa postaviť, nedokážem pozerieť žiadne porno, nedokážem si šepkať v sprche to, čo moje ruky očakávajú.

Som unavený, som unudený, bez lásky, teda bez vyslobodenia z ohromného sveta.

Dopísal som, je čas otvoriť dvere, pozerieť sa do zeme, zdravieť tých, ktorí si myslia, že pozdravy nie sú zúfalé.

Moje sú, určite.

Výťah zastal na prízemí, dvere sa otvárajú, počujem ženské hlasy pred dverami výťahu.

- ... keď on je tak zlatý... Keď Marián je tak zlatý... aj keď... dobrý je len na jednu vec.

Bože, ženy!

Pozrel som sa im do očí, možno pochopili a možno nie. Som sám pred nimi, za nimi, vedľa nich.

Rád by som im potriasol rukou za všetky rozdiely medzi nami – ale ani ja to nedokážem.

Prečo som ako vy a prečo nie som ako vy?

Prečo ste ako ja a prečo nie ste ako ja?!

Nie, nechcem byť žiadna veľká hviezdička, ktorá svieti iba pre iných a nie pre seba, vtedy keď je to najviac potrebné.

Ženy, pozrite, toto som ja, viac nedokážem.

Svieti slnko alebo je zima? Aký je rok, a čo je to budúcnosť – ak na to príde.

Dotknem sa pomyselných kľučky v Havane, nenávidím ten podnik viac ako sám seba, preto tam stále chodím.

Nenávisť k niečomu, k niekomu... nenávisť, ktorá je väčšia ako tá moja, toto ma zachraňuje!

Toto je to, čo potrebujem.

Je po desiatej večer, víkend sa zas raz blíži ako komercia.

Je pol jedenástej a stále sedím na rovnakom mieste, akosi sám, akosi zabudnutý v dave pijanov a žien, ktoré sa zmietajú podozrivo povrchno.

Všetci sme ešte jeden deň a... ešte jeden deň prekvapivo podozrivo povrchní.

Príde, nepríde? Nemusela by, práve som si zvykol na svoju samotu ako čosi nesmierne obyčajné, ako niečo, čoho sa nedá zbaviť – ako partnera po desiatich rokoch.

Príde, nepríde? Myšlienka na zmenu života.

Vidím tých ľudí... Vidím ich a potrebujem ich vidieť, napríklad ten, čo sedí medzi dvoma ženami, má blond vlasy a nos, ktorý z neho robí ľahký úlovok pre tú napravo.

Snažím sa spýtať sa:

„Kto sa, chlapče, pýta na tvoj život?!“

Nikto, a v tom je základný problém. Základný pro... Dočerta!

Ona vchádza! Prečo mi to robíš?

Našiel som svoj kríž! Leží mi pod nohami... Podkýňam sa oň každý boží deň. Alebo ak nie tak boží, tak aspoň deň.

Našiel som spoveď, ktorá ma musí počuť. Nedokážem sa ovládnuť.

Pijem, aby som ju nevidel, veď je to tak jednoduché.

Som idiot! Som pravý idiot, ktorý nevie čo je jeho cieľ.

Postavím sa k pultu a rozšírim si obzory, pohľady, ktoré jej venujem, som to ja, nie som to ja.

Môj úsmev je svetový psychopatizmus, našťastie.

Zľakne sa ma, bude ma to mrziť až zajtra. Dnes ešte môžem piť, zdá sa.

Otočím sa, takmer rozrazím dvere – alebo ony mňa, dovidenia, dovidenia, miláčik!

2007

Zodvihol som sa, vyplašene a placho som očkom pozrel po jej kolegyniach. Večer čo večer som ako svet, ktorý do mňa zavítal.

Deň za dňom vyjadrujem posolstvo:

Nechcem byť iba zabudnutou metaforou – ako všetci, ktorých stretávam. Lenže oni si to zase myslia o mne.

Chcel by som jej pomôcť, ale neviem ako na to. Budem sa to musieť naučiť počas behu.

Budem šprintovať, až vyplujem dušu, zastanem pred ňou, odpľujem si – ale bude to iba póza, inak nepľujem.

Všetci hráme toľko póz, až som z toho chorí!

To, čo som urobil, padlo za obeť tomu, čo som neurobil.

1986

Komunizmus nám poslal do nemocnice kňaza. Zostal som v šoku, po celý čas.... a po celý čas som veril, že my sme jediným Bohom – a teraz s nami naložili takto:

Chlapci, tu je naše priznanie! Ani my nevieme prečo zomierame.

Chlapci, zdá sa že: táto smrť mi dáva poznanie, o ktoré nestojím.

Chlapci, prečo si ten kňaz sadne vždy k inej posteli ako k tej mojej?

Pozorujem ho násilne, pozorujem ho zbesilo, všetci ho privítajú úctivo.

Tak predsa! Naklonil sa ku mne, z úst sa mu šíri obyčajný ľudský zápach.

- Chcete, aby som si prisadol aj k vám...?

Pozriem sa na neho ako som sa kedysi pozeral na ženy. S nádejou, ktorej nerozumiem alebo nechcem rozumieť.

- Áno... – a čo iné som mal povedať. Čítal som primálo kníh na to, aby som povedal niečo iné.

Bol to človek, zdravý človek, ktorý na seba zoberie moje utrpenie. Navštívil ma narcizmus bolesti, áno... V mojej bolesti nie som narcis, to len tá bolesť je narcisom.

Ako by som ju mohol odmietnuť, musím ju prijať, inak by som trpel ešte viac.

- Prečo mi to urobili?

Pohladil ma po holej lebke.

- To neviem... – odpovedal tak pokojne, až som sa dočkal štikania.

- Vidíte... aj teraz na vás niekto myslí... – povedal pomedzi to štikanie.

- Prosím... len aby ste na mňa nemysleli iba vy... A... ak na mňa nik nemyslí... potom cítim aj myslenie takého cudzieho človeka... ako ste vy... Čo vy na to? – spýtal som sa s nepríjemnou iróniou. Alebo sarkazmom...

No, na to, koľko málo kníh som čítal, sa smrť o mňa pokúša, akoby jej na mne nesmierne záležalo...

Chytil ma za ruku, nevnímal poškodenú kožu, chytil ma jemne, neovládateľne som žmurkol pravým okom.

- Takto... Môžem vám pomôcť iba takto...

Usmial sa slobodne, najslobodnejšie. V tom úsmeve som sa dozvedel, čo znamená slobodný úsmev, slobodná viera.

Mlčali sme, to bolo jediné ako mi mohol predĺžiť život v tom dotyku.

- Nechcem vás sklamať... – vyliezlo zo mňa, až som sa vystrašil.

- Prosím? – spýtal sa táaaaak jemne.

To prosím ma odzbrojilo.

- Buďte mojim človekom... – moje slová ma predbiehali, to spôsobuje strach.

- Som vaším človekom... – a trochu odokryl krivé zuby.

Človek, kamarát na vedľajšej posteli sa zahniezdil. Bolesti sa ozvali, môj človek sa otočil k nemu, a prehovoril:

- Tsss... – a začal ho hladkať po deke, starej vojenskej deke, ktorou bol prikrytý ako ďalšia obeť vojny, ktorá nebude mať miesto v histórii.

- Prosím, odokryte ho... Prosím, pohľadte ho aj za mňa.

- Pohladím ho... za najvyššieho, - a povedal to, akoby ho skutočne išiel pohladiť za najvyššieho.

Bože, ako sa tváril!

Bože, on naozaj hladil s niekoho pomocou!

Zamiloval som sa.

- Zamiloval som do vás... – a slza sa mi skotúľala na vojenskú deku.
- Všetci do jedného sme tu v láske... – a slzu mi opätoval oveľa väčšou slzou.

- Ďakujem... – povedal smrteľný kolega, vojak, kedysi milenec – hádam určite.

- Ďakujem, - povedal som potichu. Niečomu som určite ďakoval, len som nevedel presne čomu.

Koľko času mi zostáva, aby som sa to dozvedel?!

- Neďakujte... – upozornil nás – jemne – kňaz. Pretrel si slzy, a daroval nám vreckovku, potretú slzami.

Odniekiaľ sa ozval bolestivý plač muža, priateľa, muža, ktorý mal kedysi všetko, čo potreboval k tomu, aby bol mužom. Aj pre odkazy v roku 2079 – v jeho deťoch a vo všetkých komu sa priplietol pod nohy... Ktorýsi vojak z duševného roku „2079“ to nevydržal.

1986!

A potom sa k nemu pridal ďalší.

A ďalší.

Nedalo sa to zniesť.

1986!

Kňaz sa sklonil medzi našimi posteľami, niečo si šepkal, ale šepot zanikal pomedzi plač stále živých.

Tak kto z nás bude – ešte, ešte - milovať život, ktorý už takmer nie sme schopní vidieť?!

- Oslepol som! A nikto nevie prečo... aj keď všetci smrteľne chorí, my vieme prečo... – vojaci sa začali búriť emóciami!

- Čo má táto bolesť spoločné so mnou, s mojou dušou?!

- Áno... áno.... (- Da... da... da...) Čím sme si to zaslúžili, čo sme komu urobili?!

Možno sme sa nechali kúpiť a nerozoberali sme to.

Ale neviem... neviem takmer nič nové odvtedy, čo som ochorel:

Iba otázky priberajú na váhe od záblesku prvého ožiarenia.

2079

Moderný človek sa zamiloval sám do seba, asi čosi nepochopil.
Moja moderná manželka, kde je láska, ktorá mi podlamovala kolená?
Moja, kedysi takmer jediná, nikdy som ti neklamal, to som radšej mlčal.

Viem, že sa každým novým pravekým pohľadom jeden druhému vzd'aľujeme do novoveku – a neviem prečo. Neviem.

Kedysi si milovala len ako žena musí. „A musí byť manželka ako hyenia musí byť hyenou“ – to nakoniec obsiahlo celý náš život.

Navarila si mi jedlo, a aj keď som hladný, mám pochybnosti, či jedlo uvarené len z povinnosti je naozaj jedlom...

Musím ti to povedať do tváre, váham, váham, ale - „musím byť manželom len ako mužom bez obsiahnutia človeka“.

- Navarila si mi jedlo... – a poviem jej, čo som si myslel, hoci som vedel, že také vety by sa asi nahlas nemali hovoriť.

- Nerozumiem ti... – čo iné asi tak môžeš povedať?! – Radšej jedz, a daj mi pokoj aspoň na chvíľku s tými tvojimi sprostosťami.

Chcel by som milovať všetko, čo pripadá do úvahy, ale zatiaľ ma neosvietilo.

2007, u vás doma

Otec prišiel z práce domov, vyzul si papuče a zostal sa nemo pozerat' na papuče ženy.
Moja matka bola tá žena.

Plakal som, keď som videl ten oddaný pohľad na tie papuče.

Otec sa ku mne otočil.

Vyštekol ako nepravo zviazaný muž...

Vyštekol prekvapivo dôstojne:

- Manželstvo sú papuče, synak!

Ten jeho smiech, ak by diabol jestvoval ako vyjadrenie mojej vôle:

Schoval by som matke papuče. Zachránil by som jej citlivú dušu (duše a duše) pred otroctvom.

Viem, že kedysi oslobodili otrokov v Amerike.

Viem, čo viem o mojej matke.

2007, u vás doma

Otec, otec, tvoju bolesť cítiť až sem, ku mne. Nevyslobodil si sa z ničoho, čo sa ti v živote priplietlo pod nohy, či čo?
Mal by si viac chodiť medzi ľudí a zaznamenávať ich osudy.

Milovať ženy... by mal muž v určitom veku vyradiť zo súťaže o udržanie ega vo forme.
Milovať ženy... to ňa obmedzí.
To zväzuje až prinásilne.
Ony to vedia. My to vieme.
A nič sa nedeje.

Chceš hľadať, ale čosi sa v tebe zaseklo. Prijmi ľútosť syna.
Tvoj život sa pokazil a ja nie som opravár životov. Prihlásil som sa do kurzu, ale pravidelne sa mi smiali.
Tvoj prvý učiteľ bol tvoj otec.
Tieto kurzy sú inak plné smiechu, otec.

Každý príde s niečím novým a odchádza s tým, že sa nič nedozvedel.
To je irónia tvojho aj môjho života.
Hádam aj každého života, nech nám géniovia prepáčia.

Pocity, pocity, kam ho ešte zavediete, kam ho poženiete... ako pred súdom, ktorý sa bojí vyriešiť rozsudok?

789

Šťastné deti tancujú pri pohrebe starého guru niekde v pralese.

Och, vlastne všetci tancujú, najmä jeho bývalé milenky. Dnes si spolu vypijú po prvý raz v živote... čisté mlieko... jednej z nich.

Tá ho milovala ako posledná, odtiaľ je polobohyňou pre všetkých samčekov pod dohľadom Boha.

City však zvíťazili v týchto básnických postavičkách. Hoci tak prostí, a dokonca pudoví, sú to majstrovské diela citov.

Milujú život... a nemusia za to pykať, ak to nie je nevyhnutné.

Šťastné deti tancujú, výskajú a milujú život, lebo:

je to v ich životoch akoby nespoznaná samozrejmosť.

2007

Dubnica nad Váhom, 2008, láska?

Dokázali sme si, že ešte jeden rok... môže prejsť okolo našich uší. A naše oči žmurkajú, srdcia sa opotrebovávajú, bijú a robia nás zviazanými čomusi, čo ignorujeme, ak nechceme vyjsť na zmar.

Synovi som našiel vrečko s marihuanou potom ako sa vrátil z krčmy a ozvracal polovičku kúpeľne v zbesilom tempe.

Manželka mi so slzami v očiach vyčítala:

„Nezachoval si sa ako muž.“

Nemohla spať.

Zaspal som po piatich minútach jej preslovu. Také slová by mali púšťať do mestských ampliónov.

Pri zaspávaní som si predstavoval tváre ľudí...

Ráno som zabudol aký je deň, pri pohľade na syna.

Chcel by som byť ako on. Mladý. Hlúpy.

Nemilujem, a aj keď som sa včera miloval, nemilujem.

A nikto nehovorí nové príbehy. Zamestnávajú nás utrpením iných, uisteniami: nie je to také zlé.

A môj syn mi nehovorí nové príbehy. Je technicky zdatnejší, ale klame stále rovnako ako som zvykol i ja.

Mali by sme viac rozprávať o práve spoznať... a hľadať. Moje peniaze sú mojim hľadaním.

Je to pravda.

Viete to až natoľko precízne, že sa mlčí.

Mlčal som v práci.

Mlčím v práci. Šéf je scientológ, v tichu práce a odmien nás núti vyplňovať dotazníky. Ľudia sú zvieratá, ak svoje hľadanie nútia aj iným. Svorca a sila jedinca.

Stojím v Bille, pozerám sa na kondómy pri pokladni. Skíznem k predavačke, viem, že nevie.

Stojím v Tesco, pozerám sa na ženu, ktorá predáva kvety. Jej manžel je vodič, a nikdy ju nedostane ako chcel vyšší zámer, ale...

Ona pozná moju ženu. Údajne je šťastná... Údajne sa s ním dokáže porozprávať.

Som vystrašený všetkým, čo vidím.

Nenávidím všetko, čo musím robiť pre iných, lebo mi to nikdy nevrátia.

Sociálne bariéry neuznávam. Sú to bariéry.

Zrušili sme si komunizmus, zrušili sme všetko dobré, všetko zlé. Teraz máme novú manipuláciu, nové otroctvo, novú evolúciu.

Teraz sme konečne praví, teraz sa niet za čo skrývať!

Vyjadrovať sa k podstate sveta sa nepatrí, ak nevieme. Ak by sme vedeli, máme manželstvo, máme deti. Máme naše klamstvá. Máme naše polopravdy.

Najradšej by som uveril tým, ktorí protestujú na Kube. Ale viem, kto ich platí. Viem, že biznis je biznis a nepustí.

A ďalšia polopravda.

Najradšej by som miloval od rána do večera, ak by mi to niekto zaplatil. Ak by som na to mal, ak by som z toho nemal depresie.

Najradšej by som splodil veľa detí, ak by som ich potom nevidel a netrápilo by ma... či sa dokážu vysporiadať s tým, čo vidia.

Najradšej by som oplodnil Paris Hilton presne tým trápnyim spôsobom, akým sa milujem so ženou. Pustil by som jej Iggy Popa a album New Values (1978).

Milujem Bibliu, aj keď nechápem všetkým tým zástupom: Nová Biblia sa píše každým dňom, všetko môže byť rovnako hlboké, tak čo ako?!

A keď som pochovával otca, vedel som... že mi bližšie už nik nebude.

Hoci to bol paranojik a často prepadával prapodivným pravdám. Ono to nie je ľahké, prežiť život v malom meste... a sledovať dej vo veľkých mestách ako čosi čo hýbe svetom.

Tak kedy môj syn už riadne pretiahne čo sa núka?

Väčšina z nás pochopila život – čo z toho máme?

Väčšina z nás nikdy nedostane to, čo by zaslúžila... ak by sa naučila hovoriť, ak by sa odhodlala.

Kúpiť si malý zrub. Kúpiť si všetko, čo si môžem kúpiť.

2007, u vás doma

Ľahké dievča, podaj mi ružu, ktorú si nikdy nedostala.
Podaj mi striekačku, ktorou na teba striekajú.

Ľahké dievča, poďakuj sa matke za splodenie.
Tak ďakuj!

Ľahké dievča... si rovnaká ako moja žena.

Všetko, čo som videl, sa stalo tebou.
Dám ti päť dolárov.

Všetko, kým by som chcel byť, v tebe zanechám.

Všetko, kým som... do teba nanútim.

Nie si zase až tak pekná... aby som ťa neopustil.

Všetko, čo si mi dala, vieš, to všetko, som si musel zaplatiť. Nič výnimočné.

Teraz mám tvoj rúž omylom vo vrecku.
Myslím na to ako ti chýba. Veľmi, veľmi.
Sú muži, ktorí nebudú nikdy tvoja pýcha, dievčatko.
Sú muži, ktorí ťa pochopili: viac ako si myslíš, alebo viac ako si žena môže myslieť...
Ak by som ešte raz mohol milovať, miloval by som teba... Preto už nikdy nebudem milovať.
Tu sa „nikdy nehovor nikdy“ vymyká spod kontroly.
Oblúbil som si ťa, lebo viem svoje o tomto živote.

Petrohrad, 2008

Obchodné rokovania o zbraniach v Hoteli Hilton. Som šťastný, že nemusím klamať, že som kým som:

Muž... bez podprsenky.

Muž... ktorý predáva zbrane a chcú ho všetky, ktoré nevedia.

Dnes by som chcel mať na izbe intelektuálku. Všetko by bolo podstatné, všetko by vyvrcholilo len ako nemá.

Pretože všetko je mi ukradnuté a pretože nie som sám v tomto probléme.

Pretože už nechcem ísť nikam, idem len tam kam ma pošlú.

Pretože som zbabelec, pretože unikám pred sám sebou až príliš dôsledne.

Poslali mi na izbu peknú Rusku, nejde o intelektuálku.

Dosvidania, povedala so šikmým úsmevom.

Daroval by som jej televízor alebo... by som jej kúpil nejakého Rusa, ktorý nepije.

Pretože mám každý deň depresie.

Pretože viem, že už nikam nepatrím. A začlenil som sa len veľkou náhodou.

Hej, vy slobodní, vy svine, ktoré nikde nepracujete... Neviem ovládnuť svoj život, neviem sa vysporiadať so základom:

Si človek a ži!

Si človek a hľadaj!

Si človek a... čo ja viem čo ešte?

Ruska naozaj odišla, urobila čo mala... Chcel by som ju vidieť... čo robí... ak je sama sebou!

Vypustil som sa do ulíc Petrohradu!

Ak by sa Rusi držali... neznásilnili by ich mesto.

Západ dobyl Petrohrad!

Tony slov, ktoré sa chudobnejšie ako blond sex, a klopkanie tisícok opätkov.

Vypchaté figuríny a napuchnuté bábovky pod šatami.

Čo je to so mnou? Kam so sa to stratil? Petrohrad ako každé iné mesto?

Petrohrad!

Nemám čo ponúknuť, preto ponúkam zbrane. Tie ponúkajú za nás!

Tak ako ženy, ktoré nemajú čo ponúknuť, ponúkajú svoje bábovky!

Už nechcem!

Ja už nechcem!

Ale musím...

Musím!

Nechcem.

Let, Petrohrad – Praha, 2008

Nastupujem s opicou. Nastupujem s bolesťou. Nastupujem s odhodlaním zaznamenať všetko, čo mi prekáža na tomto svete.

Každá pekná letuška, ty poletíš.

Pýtam si vodku, dostáva sa mi hraného úsmevu.

Pýtam si druhú vodku, nič viac nevnímam.

Pýtam si tretiu vodku, skroť ma, ty, áno, ty!

A každá pekná letuška, viem, čo ženy chcú, ale iba keď som pod parou. Preto ...

Pýtam si štvrtú vodku a musím si priplatiť!

- Zaplatím iba vám, - pokúšam sa o zblíženie.

Milujem jej odpor.

Milujem ju, ak sa dá milovať len na sekundu.

Vystupujem, nič nové som sa nedozvedel. O mne. O tomto svete. O ženách. O nej.

Príchod domov, Bratislava, 2008

Prvé, čo vidím: manželka s ustarostením.

Možno, ak by si dala menej vulgárny mejkap. Možno ak by sme sa nikdy nestretli. Nieкто z nás dvoch mal smolu.

Prvé, čo vidím: mafiáni v Mercedesoch. Ich sila a ich sebanafukovanie má v sebe akýsi príznak pravdy.

Prvé, čo vidím: všetci ostatní ľudia sa iba skrývajú za všetko, čo prijali.

Prvé, čo vidím: každý je lepší. Každý má viac pravdy.

Prvé, čo vidím: tak žena predsa raz nezastavila na červenú. Nie, prešla na oranžovú a celá očervenela!

Takúto by som ju hádam raz za čas aj chcel.

Prvé, čo vidím: moje deti...

Splodil som idiotov, ktorým nik nerozumie.

Táto spoločnosť rozumie iba pitiu s tými správnymi.

Táto spoločnosť nemá vlastne žiadny talent, lebo nebojuje vlastnými zbraňami, ale necháva si ich dodávať... odvšadiaľ, kde sa presadila ešte väčšia povrchnosť a ešte väčšie šialenstvo samoty.

1769

Všetky tie ženy na našom dvore. A každá niečo chce, každá to tlačí na hranu.
Sú tak jednoduché v tom, čo chcú, no chcú to priveľmi citovo.
Moje emocionálne kráľovné, ukážte chlapcom prečo sa narodili, ukážte chlapcom prečo sa oplatí dostať bitku od tých odvedľa.

Všetky tie ženy na našom dvore používajú peknú medicínu.

Môj otec mi povedal, aby som sa učil od žien – najmä odísť v správnom okamihu.
Naša krčmička a muži odvedľa, tu sa stretávame, aby sme si rozdelili ženy ako sa patrí.
Ten najlepší najlepší.
Ten najhorší...
Kozy sú v našej dedine ľahké oné. A všetko, čo k tomu patrí.

Chcel by som vedieť... to čo neviem, ale nikdy som sa nič neučil. Som ako som, len tie ženy ma lákajú ako vábnička, ako krčmička.
Rád sa pridám, ak ich chcem.
Rád sa podvolím tomu, čo chcú počuť.

- Ako sa máš?

Usmeje sa, tak prečo by som sa neusmial i ja?

2079

Zvoní zvonček rozprávky, ktorá nemá konca, ak si zdravý:

Pošlem manželku otvoriť, ale spomeniem si:

Musel by si vidieť jej zadok.

Len neviem prečo sám sebe hovorím v tretej osobe. Prídem si asi sám sebe cudzí.

Môj otec a jeho baretka, môj stratený otec a jeho nájdená baretka, ktorú našiel až po týždni zúfalého hľadania.

- Prečo si tak dlho nedokázal hľadať niečo iné? – spýtal som sa vtedy.

Keď ťa vidím, už nepotrebujem vidieť iných, ty to zhrňuješ aj za nich.

2007

Sedím v Havane, lebo nemôžem písať. Too much let's go.
Kamarátka Zuza, kamarát Martin a žena Martina. Pijeme vodku a je nám veselo, lebo Martin a Zuza sa naozaj milujú.

„Nepýtaj sa na milovanie!“

Včera sa opili hneď na stanici – po príchode. On ju miloval keď pil a ona ho milovala rovnako.

Že si k nim prisadli dvaja Chorváti, bezdomovci, ktorí sa prepadli v emóciách až na dno, na dno, ktoré pripadá do úvahy:

Predvediem:

Som bezdomovec z akési prinútenia

Našlo si ma to celkom nepripraveného (domyslíte si „balkánsky prízvuk“)

- povedal prvý, asi tridsaťročný muž hrubobožej postavy. Hrobovej postavy.

Verme! Život je plnohodnotnejší. Objekt versus Objekt. Subjekt matters. „Mám toho dost.“

Všetko, čo sa mi stalo... Ja... všetko som odmietol prijať. BohuZať? Materina! A preto... som... to... skončil vo väzení – pobôžssska...som milenca manželky, lebo... to... som asi nikdy nepozeral telenovely.

Odrezal som mu hlavu – povedal, a vypil vodku, lebo svoju hlavu si odrezať nedokázal.

To by sme chceli asi moc.

Nikdy nemal moc – a preto sa za všetko ospravedľňuje. To sa ľuďom, čo odrežú hlavu raz za čas, stáva.

Nikdy nemal na to, aby mal moc, pretože sa bál seba samého – pošuškal mi Martin a Zuza ho silovo uchopila za koleno. Pobožkal ju pri mne celkom bezo mňa.

A:

Najskôr ho ľutovali.

Ale potom im povedal, aby sa pobožkali.

Ich láska našla nové vyjadrenie.

Najskôr mu chceli kúpiť vodku, ale povedal, že má svoju hrdosť.

Ale potom im ju kúpil sám, údajne z posledných peňazí. Nesmial sa pritom.

Povedal:

- Tak ty si medička... A ty si právnik... To by ste mali mať čo najviac detí...

A oni sa mu pozerali do tváre.

Zatiaľ čo druhý druh – vzdychol si a obdivoval krásu Zuzky.

Pre neho je to smutné, vidieť peknú ženu a vedieť...

Obťažovali ich sociálnou prítomnosťou, nemali sa komu vyrozprávať, ale... pomedzi to všetko... :

Začali klamať, lebo dostali priveľa priestoru na vyjadrenie.

Cítili, že srdcia im bijú prirýchlo, aby sa mi pred neznámymi nesnažili pôsobiť – najmä pre nich samých a pre ich rozvrátené vnútra – zaujímavejšie.

Ich zaujímavosť sa zvrhla v neokrôchanosť. K strate súdnosti.

Ako piť pri takých ľuďoch, keď odísť nie je kam?!

Takže radšej odišli úplne napití.

Dvaja chorí im mávali, dvaja zdraví opití im mávali zo zúfalosti.

Pomyslím si:

Všetko, čo chcem, je tu, predsa na svete.

Ale stane sa ďalšia tragédia, Ľuba, tá žena, ktorá si to v mojich myšlienkach rozdáva celkom trúfalo s vetrom a s inými podozrivými neznajlaskami...

Vstúpi do Havany.

S dákym mužom. Ona svojho miluje citom aj za neho, vidím to na nej.

Hľadám svoje koly na prepichnutie, cesnak tu tiež nie je.

Ona ho má asi rada, a to je čosi čo neovplyvním.

Zažívam zemetrasenie rozsahu 9,5 Richterovej stupnice a duša si to šinie priamo k nej.

Sedím, snažím sa rozosmievať priateľov, čo sa mi darí... lebo ma nezaujímá ako ich rozosmievam. Som v tom uvoľnení, keďže pri nich nesedím ako by sa na kamaráta patrilo.

Práve vyznávam lásku bez svojho smiechu, veď ani smiechu nevenujem pozornosť. Preto sa smejem lepšie ako inokedy. Smejem sa a viem, že v jednom pube s ňou viac nevydržím, lebo duše bez tiel nedokážu smilniť. Duše vlastne nemajú prečo smilniť... No nie?

Lenže jej duša ma k sebe tak či tak nepripustila. Smeje sa mi ešte lepšie ako sa smejem sám sebe - a naivnosti:

Že ako dvadsaťsedemročný ešte dokážem veriť na „pravú lásku“.

Postavím sa a odídem, dnes viac nemôžem piť, dnes musím písať to, čo som práve napísal.

A čo musíte robiť vy, aby ste prežili ako ja, keď vidím Ľubu?!

1981 - 2013

Eva sa narodila, otvorila svoje oči a bola slepá. Ako každý človek na začiatku života.
 Pila materské mlieko pokiaľ sa dalo. Rástla pokiaľ sa dalo.
 Videla a učila sa, čo sa môže a čo nie. Voňala a smrdela. Voňala a prijímala vône okolia.
 Milovali ju. Niekedy dostala zaucho, aby sa naučila, že je lepšie žiť s pravidlami ako bez pravidiel :
 Vtedy by nemusela byť milovaná.
 Chodila do školy a mala kamarátov, kamarátky. Niekedy milovala východ slnka, niekedy ho nenávidela. Mala svoje depresie.
 Prišli jej dni. Občas plakala, občas túžila po mužoch.
 Hrala sa, učila sa, hrala sa.
 Jej intelekt sa dopĺňal o nové knihy.
 Čoskoro sa dostala na úroveň rodičov. Nebyť skúseností a odžitého, prevýšila by ich.
 Pozorovala vzťahy a čo videla ?
 Samú obyčajnosť.
 Veľa tragédií a málo šťastia. Zaumienila sa, že ona sa nezmylí.

Bola uvoľnená a chodila často do krčmy na malej dedine, kde žila – cez víkendy. Všetci ju tam mali radi.
 Večerné hodiny. Polnoc.
 Čo môže vedieť pätnásťročné dievča o svete?
 S alkoholom v sebe vieme niekedy všetci to isté. Ale nepila zase až tak veľa. Všetci v krčme zvykli piť viac.
 Mala talent, dobre sa učila. Vynikala v škole bez toho, že by chcela vynikať.
 Prišla a víťazila.
 Nevedela, že škola je prvý boj v evolúcii. Iba často nemusí vôbec nič znamenať.

V krčme spoznala jedného pána, ktorý bol starší o desať rokov. Raz si k nej prisadol, posilnení alkoholom. Prisadol si k nej medzi všetky jej dievčatá.
 Poznal jej rodičov, poznal ako sa volá.
 Bola dievčatkom a vyzerala ako dievčatko.
 Priťahovalo ho jej srdce. Videl v nej budúcu sexuálnu kráľovnú.
 Bol sám a trpel samotou.
 - Ahoj...
 - Ahoj... - povedala trochu nedôverčivo, aj keď ho poznala.

Eva nebola krásna, mala kúzlo ženy, ktorú život obdaril inteligenciou a silou.
 Hovoril jej samé kúzla v slovách. Ak by bola dospeljšia, asi by ho odmietala, ale napriek všetkému v sebe bola neskúsená. A dvorenie muža ju potešilo. Vzrušovalo ju.
 Muž ju chytil za ruku.
 Asi by sa nechala. Ale pred kamarátkami nemohla. Odmietla ho, ale jemne – len ako pätnásťročné dokáže :
 - Mohli by ste nás nechať o samote...
 Muž to chvíľu nemohol pochopiť, cítil šancu.
 Odišiel práve preto, že cítil šancu. Cítil ju z jej očí, z jej tela.
 Hoci nebol ničím výnimočným ani v dedine, kde žil. Ľudia cítia svoje šance.
 Hneď ráno sa stretli, keď ona kráčala do školy. Čakal na ňu v okne a keď ju uvidel, išiel za ňou ako každý slepý kráča za Bohom.
 Jediné, čo vedel bolo :
 Byť nenútený.

Len ju pozdravil, usmial sa. Bol to on. A bola to ona.
 Prihovorila sa mu. Cítila z neho smútok. Vedela, že by jej neublížil.
 V to ráno sa do nej zamiloval a uveril jej dievčenstvu.

Pozdravili sa a každý išiel pracovať na svojom živote.

Stretávali sa tajne u neho v dome. Rodičia mu zomreli a zanechali mu dom na dedine.

Čoskoro sa milovali. Ona bola aktívnejšia, hoci nemala žiadne skúsenosti.

On bol v podstate priemerný aj v posteli, len ho ešte nemala s kým porovnávať.

Žili spolu v mileneckom vzťahu tri roky. Pokiaľ ona neskončila strednú školu.

Prijali ju na vysokú školu. Vybrala si biológiu.

Zaviezol ju na aute až do hlavného mesta. Bola vystrašená.

Zaplatil hotel, aby ju upokojil. Potrebovala upokojenie vo veľkom svete.

Ale milovanie v hoteli sa jej zdalo akési cudzie.

Ráno musel odísť. Keď odchádzal, mal pocit, že niečo stráca. Nuž, potreboval peniaze, láska nezabránila odchodu za prácou.

Eva sa ubytovala na internáte. Otvoril sa pre ňu život, kde mohla každého prepíť - ak chcela.

Niekde v podvedomí nikdy nepočítala s jej prvým milencom ako životným partnerom.

Príťahovalo ju veľké množstvo mužov. Veľa inteligentných mužov. Niektorí sa s ňou rozprávali, niektorí ju chceli.

Alkohol, sex a smiech. Uvoľnenosť tela a zmyslov.

Nič výnimočné, študentský sex je vo všetkých veľkomestách obyčajnosťou. Aspoň jej sa to tak zdalo.

Možno mala smolu, že pre všetky dievčatá na izbe to tak bolo...

Ak je pravdou, že človeka zväčša priťahujú sociálne skupinky, do ktorých sám vnútram patrí...

Uplynulo polroka a ona si dokázala, že na vysokú školu patrí bez problémov.

Oslavovala polroka štúdiá. Jej prvý milenec jej poslal darček. Zlatú retiazku. Mala pocit, že si to nemôže dovoliť prijať, ale prijala to.

Na oslave, ktorú oslavovala len vo svojom vnútri, ostatní pili ako sa zväčša pije – len tak, na jej intímnej duševnej oslave spoznala muža, ktorý ju „takmer“ osudovo priťahoval.

Bol to krásny muž, o rok starší ako ona. Mal dlhé vlasy a vyzeral ako tarzan v sociálnej džungli. Myslela si, že stretla toho pravého.

Každá žena je v určitých okamihoch naivná.

Pomiloval ju, lebo pil. Pomiloval ju dobre. Bola spokojná, taký sex nikdy nezažila.

Povedala si, že je to skutočný tarzan.

Hneď sa do neho zamilovala. Jeho vôňa, jeho telo a krása. Ani veľmi nemusel hovoriť. To sa mladým ženám niekedy stane.

Aj ona uverila svojmu cíteniu, že našla, čo hľadala. Prvého milenca mala stále rada, ale „pochopila“, že ho nikdy nemilovala.

Muž jej povedal, že má priateľku... Ale že to už medzi nimi dlhý čas nie je v poriadku.

Vedela jediné, cítila jediné : „že chce so mnou byť“.

A on to naozaj chcel.

Ibaže chlapec mal v sebe veľa nevyrovnanosti. Jeho sociálne srdce nebilo celkom správne.

Jeho otec bol alkoholik, ktorého zrazilo auto. Jeho matka bola nevyrovnanou osobnosťou.

Náš muž bol teda často tým, aj tým.

Pil ešte viac ako Eva. Mal však stále v sebe kúzlo príťažlivého muža, ktorý mal charizmu Jima Morrisona alebo Iggyho Popa, alebo Ursíniho.

Nemal v sebe takú silu ako oni.

Niekedy si bol vedomí, že priťahuje. Nikdy to nebol hlúpy muž, ale nemal v sebe potenciál génia.

Milovala ho.

Milovali sa tak často ako to len bolo možné. V posteli s ním bola spokojná, v obyčajnom živote to už bolo horšie.

Často si od nej požičiaval peniaze a nikdy ich nevrátil. Niečo v ňom chýbalo.

Miloval ju ako vlastníctvo?

Chvíľu ho milovala ľútosťivo, chvíľu pochybovala. Ale vždy si ju v posteli udobril.

Spoznala jeho priateľov. Všetko to boli zvláštni ľudia.

Mal dobrého kamaráta, ktorý mu bol niečím podobným vo vnútri. Nevyrovnaná osobnosť.

Cítila, že sila toho kamaráta je nepopierateľná. Rok čo rok sa zväčšovala.
Niekedy sa to stáva: pohľad človeka sa mení.

Udržoval si sexuálny odstup. Spriatelili sa.

Bol to vzťah: človek a človek.

Často pozoroval všetko, čo išlo pozorovať. Hodnotil.

Čoskoro povedal Eve :

- Počúvaj sa, ako sa pri ňom cítiš?

Nedostal žiadnu odpoveď.

Nestalo sa nič výnimočné, niekedy si ľudia prestanú vyhovovať. Horšie je, ak je to jednostranné a ten druhý si to neuvedomuje.

Ale druhý milenec Evy si to niekedy uvedomoval, ale nemal v sebe silu zmeniť. Pretože aj on pochyboval.

Evu miloval inak ako ona milovala jeho.

Miloval ju - občas - ako záchranu vlastného života.

Prvý milenec sa jej často ozýval. Ešte mu nič nepovedala.

Vyhovovalo jej, že keď príde domov, je o ňu záujem.

Vzťah s druhým milencom pokračoval prekvapivo :

Milovali sa, ale niekedy ju už prestávalo zaujímať, že má niekomu plniť len sexuálne predurčenie.

Inokedy to mala najradšej zo všetkého na svete, mala to rada ako niečo, prečo sa oplatí žiť.

Prečo sa oplatí pokračovať vo vzťahu.

Všetko plynulo. Druhý milenec sa náhodou zoznámil s jednou ženou, ktorú poznal ešte zo strednej školy. Jej priateľ ju bil.

Bola krajšia ako Eva. Ťažko povedať kto koho zvedol. Vyspali sa.

Povedal :

- Bol to dobrý sex. Ale bol to sex. Mám ju rád, ale Evu mám radšej.

O mesiac sa sociálna skupinka s Evou, ale bez jej druhého milenca, ktorému sa zapáčilo hrať sa na utešiteľa, vybrala do krčmy. Ako takmer každý deň.

Rozprávalo sa o všetkom – tým takmer o ničom.

Všetky sociálne skupinky milujú takéto večery. Nikto nikoho nenahnevá.

Po niekoľkých pohárikoch sa Eva spýtala priateľa oboch :

- Podvádza ma, všakže ?

Priateľ zostal ticho. Nechcel klamať, nechcel povedať pravdu. Mlčal a radšej si ešte vypil.

Tým spečatil osud vzťahu.

Eva sa s druhým milencom rozišla. Najskôr sa na neho veľmi hnevávala, dodnes sú však priatelia.

Po vzťahu sa ukázali byť väčšími „ľuďmi“ ako boli vo vzťahu?

Rozchod s niekým o kom si myslela, že to „môže byť ono“ ju posunul do najťažšieho obdobia života. Stala sa hédonistickou kráľovnou v rámci možností.

Žila ako najlepšie mohla – to si myslela, keď bola pripitá.

Milovala sa s každým, kto sa jej páčil. Aj ona naletela, že to môže byť odpoveď.

Akoby chcela niečo vrátiť evolúcii.

Ráno však stávala s depresiami, ktoré patrili jej intelektu.

A potom prišlo prekvapenie :

Uvedomila si, že väčšina ľudí ju za jej správanie sa a milovanie odcudzuje.

Niektorí za to, že to nedokázali, niektorí za to, že to „nebolo morálne“.

Uvedomila si, že väčšina priateľov bola iba známymi.

Cítila sa tak sama...

Pila viac a viac. Mala v sebe viac a viac ľahkých drog.

Už to nerobila pre zábavu, už to robila často iba preto, aby otupila svoj intelekt.
Cez posledné študentské prázdniny cestovala do USA.
Išlo len o peniaze.

Deň predtým hýrila a nebyť priateľov, zaspala by cestu na letisko. Odprevádzal ju tam jeden z mladších študentov, ktorý bol do nej chvíľku zamilovaný.
(Nakoniec ho nechcela, pretože viac netúžila po sexuálnom bábätku. Ešte nebola vo veku, kedy by ju sexuálne bábätka priťahovali.)

Ale história sa mala opakovať :

Často v USA chodila do krčiem a oddávala sa rovnakým nerestiam ako v rodnej zemi.
A jednej noci, ktorá mohlo byť opäť každou, stretla svalnatého potetovaného muža, ktorý mal o ňu najskôr len sexuálny záujem.
Na Američanoch nikdy nevedela odhadnúť, či chcú jej telo alebo aj jej dušu.
„Povrchná výchova z mnohých američanov vytvorila usmievané neúprimné stvorenia, ktoré si často myslia, že je s nimi všetko v poriadku...“
Páčil sa jej. Priťahovalo ju, že môže zažiť niečo nové.
Sex bol opäť raz krásny.
Nemilovala ho, iba ju priťahoval. Dohodli sa, že sa bude stretávať.
Pracovala ako umývačka riadkov.

A dokonca ju priťahovalo :

K okoliu bol často surový. Pri nej bol jemný ako len „správny“ samec môže byť.
Aj z neho cítila, že nie je celkom obyčajným mužom...
Vzrušilo ju :
1. Mal krásne prirodzenie.
2. Sedel som vo väzení za napadnutie a pokus o vraždu.
Priznal sa jej s hrdosťou výnimočného muža.
A jej sa zdal byť výnimočný – v niečom!

Muž sa v skutku považoval za niečo výnimočné. Cítil sa často výnimočne.
Bol to nadsamec pre seba samého?
Akoby spíňal heslo :
V Amerike je akéhokoľvek výnimočnosť vítaná...

Muž sa do nej zamiloval. Bola dobrá v posteli, zdala sa mu byť veľmi inteligentná, zdala sa mu byť: výnimočná. Priťahovalo ho, že študuje biológiu.
Chcel, aby zostala v USA... Miloval ju ako o život.
Len ťažko by našiel v rodnej zemi niekoho podobného, kto by s ním šiel.

- Všetko ti vybavím...

Svojim spôsobom na Evu zapôsobilo, že mal bohatých rodičov. Eva nikdy neverila sile peňazí, ale podceňovať podvedomie inteligentnej ženy sa neopláca.

Na jednej nočnej zábave pre Evu zbil muža, ktorý mal o ňu záujem. Evu ešte aj ten útek z podniku vzrušil.
Začínala ho milovať pre jeho zvláštnosti a „výnimočnosť“. Jeho zvláštne šialenstvo a niekoľko „mimóz“ ju priťahovali viac a viac - a čoskoro dosiahli vrchol, ktorý už nemal byť prekonaný.
Nebol však veľmi inteligentný.
Neovládal žiadny cudzí jazyk.
Myslela si, že ho miluje. Jej intelekt, jej inteligencia ešte nezažila lásku len pre to, čo sa zažilo...
Nechcela odísť späť do Európy. Lúčila sa s ním krásnym milovaním, o ktorom si myslela, že sa naň nedá zabudnúť. Sľúbila, že sa vráti len čo bude môcť.

Uistil ju, že ak spozná muža, ktorý by ju dostal, zabil by ho.
Mala rada jeho slová o tom, že je jediná. Hoci bol medzi nimi veľký rozdiel v IQ.

V lietadle si sľúbila :
Už žiadni noví muži.
Bola presvedčená :
Našla som, viac nepotrebujem.
Naivita inteligentnej ženy vie vždy prevapit'.

Po návrate ju všetko znechucovalo, pritom Ameriku a jej konečné štádium odsudzovala.
Ale za podradnú prácu tam mala viac ako za mozgové šialenstvo u nás.
Taktika spoločností a súboj o najlepších pokračuje.
Cítila sa sama, chýbalo jej milovanie medzi kamarátmi, ktorých stretávala.
Stretla prvého aj druhého milenca, už ich nechcela. Ale mala ich rada. Aká to veľká žena!
Vedela o ich osobnostiach viac ako oni o jej? Aspoň si to myslela.

Veľa inteligentných a rozhladených mužov zvykne byť v mladosti arogantnými voči iným a často si to ani neuvedomuje. Niekedy tým trpela aj ona. Bolo v nej niečo z posledného rebelstva.

Nepripúšťala si to, ale bola jedna zo žien, ktoré okrem citov potrebovali.
Preto sa bála alkoholu. Poznala sa, čo patrí taktiež k jej EQ. Chvíľu sa snažila nepiť. Lenže psychologická závislosť na prekonávaní samoty a izolácie alkoholom alebo ľahkými drogami sa stala osudnou jej cieľom :

Opila sa hneď dva dni po prilete.

Bola to oslava, kde niekoľko ľudí pozývala.

Poznáte radosť, ktorá nemá žiadne korene v realite života?

Alebo áno:

Pila, lebo mala radosť z toho koho vidí. Hoci niekoľko ľudí ju stále odcudzovalo za to, čo robila... Ešte nikto nevedel, že sa takmer v USA zasnúbila.

Na oslave stretla muža, ktorý o ňu stál. Prihovoril sa jej a ona mu dala v opilosti číslo. Vtedy sa jej páčil. Bola si tým istá. Bola to zábava. A príjemne ju hladilo na duši, že ju vzrušuje. Že ho vzrušuje.

Ďalší deň.

Pozvala na pivo kamaráta. Potrebovala sa priznať, čo sa jej stalo v USA.

Povedala mu :

- Stretla som lásku.

Muž si s pivom vypočul celý príbeh. Vôbec sa mu nepáčilo, čo počul. Ako kamarát jej to povedal.

- Máš na viac...

Tá veta jej znela v ušiach po celý deň, po celý mesiac.

Že by sa každá láska dala nahlodať, najmä ak zaľúbenec nie je na blízku už niekoľko dní?

Zosmutnela.

Pili.

Pozerali sa jeden druhému do očí.

Videl jej smútok. Nemohol urobiť nič viac?

Videl jej smútok aj pri ďalšom pive.

Rozhodol sa, že bude rozprávať o sebe.

Počúvala ho? V duchu myslela na milenca v USA.

Nepotlačila svoj egoizmus, ale nemala byť prečo smutná. Veď bola smutná a vtedy musel zapracovať jej egoizmus.

Ešte v deň jej „prvého“ smútku sa jej ozval muž z oslavy. Nechcela ho. Po prvý raz nezdvihla telefón.

Vyčítala si : „som idiot“.

Nakoniec zdvihla s cieľom povedať jednoznačné nie.

Muž mal však v hlase čosi, čo jej v tom zabránilo. Keď skončil, vyčítala si : „som idiot“.
Súhlasila so stretnutím.

Že by opäť podcenila podvedomie, prírodu a hlas evolúcie v nej?

Že by sa nevedela kontrolovať, hoci patrila medzi špičku ženskej inteligencie?

Cítila, že niečo v nej nie je v poriadku, keď pozorovala „obyčajných“ ľudí, ktorí chodili okolo nej.

Akoby nechcela pátrať po tom, čo to je.

O deň neskôr ju jej nový nápadník prišiel pozrieť na izbu. Páčil sa jej. Bola triezva.

Priniesol jej marihuanu, lebo vedel, čo má rada. Dali si spolu.

Vymyslela si jedinú taktiku: povedať mu, že má priateľa v USA. Odpovedal, že mu to neprekáža.

- Budem sa o teba snažiť, - a položil jej ruku na stehno.

Jeho trúfalosť jej zaimponovala.

Pozrel sa na ňu a ona sa pozrela na neho. Nič viac nebolo potrebné. Nebolo viac čomu uveriť.

Dvaja ľudia. Jedno predurčenie. Načo sa pýtať aké, keď ho mohli naplňať?

Cítila sa nespokojná po všetkom. Nebol zlý milenec, ale s Američanom sa nedal porovnať.

Priemer stačí, ak nechce byť sama?

Priemer v láske nemá čo hľadať. Priemer v láske nejestvuje. Zaujala ju jeho brada, jeho vychudnuté telo. Jeho reč.

Vzdychal. Málo mužov vzdychá.

Pri milovaní myslela na Američana. Po milovaní myslela na američana. A nemohla si spomenúť na jeho tvár. Do detailov.

Cítila, že stráca lásku, ktorej chcela veriť. Preto potrebovala muža.

Nechcela milovať, chcela byť milovaná. Chcela cítiť, že žije.

Stačilo jedno milovanie a on sa do nej zamiloval podobne ako prvý milenec. Cítila to. Upokojovalo ju to.

Zamilovala sa do jeho lásky.

Keď odišiel - šťastný - vedela, že jednotkou v srdci zostáva Američan. Len ju trápilo, že už zabúda na jeho vôňu.

Žila ako väčšina študentov, ktorí si myslia, že chcú žiť slobodne.

Jej štýl života zostával rovnaký. Opakovala sa.

Nový milenec ju miloval. Potrebovala jeho lásku čoraz viac. Až jej potreba jeho lásky dosiahla vrchol. A už nemala kam stúpať.

Uvedomovala si, že sa v nej niečo opakuje. Nedokázala to ovplyvniť. Na to jej intelekt nestačil?

Vždy mlčala o svojich vnútorných pochodoch. Rada počúvala iných.

Jej ženský odhad iných osobností bol podľa nej veľmi presný.

Nový milenec bol jedináčik - sirota.

Klišé: vyrastal v detskom domove.

Niečo mu chýbalo. Návyk, že rodina je boj, ktorý môže dávať zmysel.

Nerozumel sociálnym väzbám.

Aj jeho láska bola viacmenej egoistická.

Postupne jej prekážalo, že človek pred ňou je nemenným. Že bolesti z detstva v ňom zostávajú. Nemala v sebe odhodlanie pomôcť.

Uvedomila si, že väčšina mužov, s ktorými niečo mala - mali niečo spoločné. Nevedela to presne definovať, ale rozumela tomu.

Po troch mesiacoch nového vzťahu si povedala, že vzťah ukončí.

Američan jej často telefonoval.

Ešte stále dúfala, že cit v nej bol k nemu skutočný. Niekedy si nemohla pomôcť a myslela pritom na Američana. A to sa pritom mala s kým milovať.

Nechcela byť krutá, ale aké je milovanie s niekým, koho chcete opustiť?

Po skončení predposledného semestra sa rozhodla. Musí ísť do USA.

Požiadala o víza. Nedostala ich. Jej „nová láska“ ju predtým prekvapivo dobre ovplyvnila ľahkými rastlinkami. Nedokázala pri pohovore reagovať tak ako zvykla. Inteligentne a rozhládene. Triasla sa a mala tiky. Bola v strese.

Presne to jej „nová láska“ chcela.

V ten deň sa muž dočkal. Myslel si, že sa rozhodlo o ich vzťahu.

Myslel si, že ju v ten deň pomiloval najlepšie ako mohol. Ale ona už nemala radosť z milovania s ním.

To bol pre ňu konečný koniec.

Američan jej ešte stále volal. Nechcel prísť o životnú šancu mať inteligentnú ženu, ktorá sa občas správa ako si vysníval.

Opakoval jej, že nemôže uveriť svojmu šťastiu.

Chcel za ňou priletieť. Chcel ju požiadať o ruku.

Eva si však už nebola istá. Získala odstup. Počúvala jeho hlas. Vedela, že má navyše? Priznala si, že všetky vzťahy, ktoré mala... Bola nad mužmi.

Povedala mu nech priletí a potom prestala zdvíhať, ak volal.

O jej láske sa rozhodlo v deň, kedy nedostala víza?

Každý muž, s ktorým niečo mala, by ju chcel. Prvý milenec jej často volal.

Pred ňou, ani po nej nemal žiadnu ženu. Miloval ju silou bezbranného psychopata. Cítila to.

Trochu ho ľutovala, keď jej volal. Inak na neho málokedy myslela.

Jej druhý milenec si našiel iné dievča, ale v mnohom nemohol zabudnúť. Miloval inú ženu, ale jeho cit k žene, ktorá bola „ďaleko“, pretrvával.

Eva sa chcela zmeniť, ale žila v sociálnej skupine, ktorá sa nemala prečo meniť. Nikto ešte nemal záväzky.

Škončila školu bez stáleho partnera a milenca.

Štvrtý milenec jej často telefonoval. Často k nej chodil a ona sa v samote nechala pomilovať.

Ale nikdy sa potom necítila lepšie.

Pristihla sa pritom, že nerozumie životu.

Chcela viac, ale nevedela, čo by to malo byť. Niekedy sa rada opila s mužom, ktorý jej kedysi mlčky povedal o tom, že ju jej druhý milenec podvádza.

Ak hodnotila predchádzajúce vzťahy, dospela prekvapivo k výsledku:

Najväčšiu iskru mal práve vzťah s druhým milencom.

Niekedy sa pristihla pritom, či mu nemala prepáčiť. Aj keď vedela o tom, že vo vnútri je to slaboch.

Ešte stále jej nevrátil všetky peniaze, ktoré jej dĺžil.

V každom vzťahu našla niečo, prečo by sa oplatilo žiť. Ale potom dospela k tomu, že toho bolo vždy málo.

Niečo jej vzťahom chýbalo. Že by konečné rozhodnutie?

Prijali ju na postgraduálne štúdium. Jej sociálna skupinka sa mierne zmenila, ale základné kamene zostali. Muž, ktorý jej mlčky povedal o záletníkovi - páčil sa jej.

Považovala ho za inteligentného.

Vždy však našla ale. Cítila, že ju nechce.

Vedela:

Niekedy sa so mnou kruto hrá.

Aj jemu v živote niečo chýbalo. To mali spoločné. Akoby sa im to poctivo nechcelo hľadať.

- Ale ako hľadať, keď nevíete, čo hľadať ?

Často, keď sa ten muž opil alebo zrastlinkoval, obťažoval ju. Za obyčajného stavu, ak by sa správval úprimne k nej aj k sebe samému, by ho chcela. Odmietala ho. Musela. Jeho hru nechápala. Prišla na to, že často ju ani nechce chápať.

Mala priateľov, s ktorými niekedy potrebovala byť. A mala známych, ktorých potrebovala iba na to, aby cítila, že nie je sama.

Len akosi nemohla prísť na to, že kto sú tí priatelia, s ktorými potrebovala byť. Všetci sa čoraz viac presúvali do druhej skupinky.

Menila sa:

Teraz, keď si vypila, strácala pojem o realite. Nič si nepamätala. Strácala kľúče, peniaze. Kupovala ľuďom alkohol a nevedela o tom.

Bozkávala sa s mužmi, s ktorými by sa inak nebozkávala.

Raz bola iba krok od sexu s mužom, ktorý jej mlčaním povedal...

Obaja boli veľmi opitý. On potreboval sex a ona ho vtedy chcela, nech už bola jeho hra akákoľvek.

Vyrušila ich však priateľka známeho.

Nepamätala by si na to. On si na to pamätal. Povedal jej o tom. Bola prekvapená.

Nikdy neprišiel na to, či to nie je iba hra.

Zostali priatelia.

Obaja sa niekedy potrebovali len preto, aby neboli sami. A občas si mali čo povedať. Tie záblesky nikdy dlho netrvali.

Často mali pocit pri spoločnom pití, že si už nemajú čo povedať. A pritom mali v sebe toho toľko veľa.

Vlastne neboli ani priatelia?

Mala depresie z toho ako sa vyvíja jej život. Poznala veľa ľudí, ktorí mali rovnaké depresie.

Práca v laboratóriu ju nikdy nevzrušovala.

Pracovala ako robot. Únik bola hudba, knihy a alkohol.

Získala pocit, že skutoční muži „tam vonku“ ju nechcú.

Vedela, že všetko je v jej hlave.

Výčitky a samolúbosť.

Sebaľútosť a deorganizácia.

Hovorila si, že nemá čo komu dať.

Túžila niečomu veriť. Ale nemala silu.

Žilo v nej sponchybnovanie. Mala však vytvorené sociálne hodnoty. Vedela, že spoločnosť nezmení.

Začínala túžiť po deťoch.

Každá žena potrebuje obyčajnosť viac ako úpadok krásneho intelektu, ktorý nenachádza zmysel vo svete - pokiaľ ho nehľadá.

Aj ona túžila po mužovi, ktorý by ju ochránil. Miloval. Zabezpečil. Ktorý by bol dobrým otcom. Milencom. Hoci ako starla, začínala tušiť: sex nie je zmyslom vzťahu.

- Veľa by som dokázala obetovať... pre rodinu.

Niekedy sa jej v zúfalom stave ozval štvrtý milenec. Niekedy ho sama navštívila. Napriek všetkému.

Človek sa niekedy správa ako zviera. Niekedy je to súboj. A v ženských vnútrach je to o to horšie.

Vedela, že nie je krásna žena?

Ako intelekt môže niečo také dopustiť?

Nie je to záležitosť intelektu?

Jej sebahodnotenie :

Bol to vždy jej problém.

Nikdy nikomu nepovedala ako sa cíti.
 Nikdy nikomu nepovedala za koho sa považuje.
 Doma sa o tom nikto nerozprával. Jej rodičia žili v izolácii vlastných svetov.
 Len preto žila v izolácii citov?
 Jediné, čo vedela: mám v sebe viac ako ostatní.
 Pocit výnimočnosti ju často držal nad hladinou.
 Nevedela ako pokračovať.
 Stav jej vnútra jej nedovoľoval, aby nadviazala úprimný vzťah.
 Niekedy sa zdali byť všetci mimo.
 Trápila sa po celý čas postgraduálneho štúdia. Modlila sa, aby skončila. Študentský život sa jej už viac nezdal byť skutočným.
 Nikdy nebola veľmi hrdá na to, že získala PhD. Ale predsa len jej to trochu pomohlo.
 Sebavedomie dostalo pomocnú barličku.
 Zamestnala sa vo farmaceutickej firme. Pracovala vo výskume.
 Stala sa z nej samotárka. Nikdy nepila sama.
 Pracovala tri roky. Jedla tri roky. Pila kávu. Pozrela televíziu. Čítala.
 Priberala, ale stále bola žena.
 Pozorovala ľudí. Výskum sa zakončil úspešne. Prišiel ďalší výskum.
 Zvykla si. Prinútila sa zvyknúť si?
 Kliše :
 Vo veľkej firme, plnej vzdelaných a rozhladených ľudí, pracoval muž, ktorý sa jej nikdy nepáčil. Zdravili sa tri roky. Počul o nej, že je dobrá v tom, čo robí.
 Cítil sa sám. Žil s matkou. Mal depresie. Cítil sa výnimočným.
 Mali spolu pracovať na jednom projekte.
 Eve sa často snívalo o dieťati. Muž mal často polúciu, pretože odmietal masturbovať.
 Nedávalo mu to v poslednom čase zmysel.
 Eva sa s ním rozprávala povrchno. O práci. O projekte.
 Nikdy si nepoložili otázku o zmysle života. Mali strach, že starnú. Že nebudú mať potomkov.

Eva sa mu páčila ako žena. Postupne.
 Raz sa jej nechtiac dotkol. Mal z toho dobrý pocit. Myslel na to. Deň, dva dni. Nič nepodnikol.

Riešenie:

Jeho názor na život bol jednoduchý:
 Zomriem.
 Zomrel. Nič o živote nevedel?

Eva a muž sa stali partnermi veľmi prozaicky. Z núdze.
 Potreby prežiť boli silnejšie ako pochybnosti. Mali strach, že skončia ako stará dievka a starý mládenec..
 Rozprávali sa v práci a mysleli pritom na to isté. Nezostať sami. Mysleli na to, aj keď prišli z práce do bytov.
 Pozval ju cez pracovnú prestávku na kávu. Povedal jej, že sa cíti sám.
 - Pritahuješ ma.
 Eva vo svojom vedomí nehovorila o poslednej šanci. Nuž, jej podvedomie chcelo dieťa.
 Túžilo po rodine.
 Jej vnútro navštívila láska, k tomu, čo môže byť. K tomu, čo musela očakávať.
 Pozvala ho k sebe, lebo vedela, že žije u matky.
 Mal strach. Bol v rokoch a dlho nemal kontakt so ženou. Cítila to.
 Vzrušovalo ju to. Prekvapivo?
 Nesnažila sa ho hodnotiť. Nesnažila sa zamýšľať nad jeho vnútrom. Keď uvidela jeho penis, cítila sa dobre a nemala strach. Muž sa striasol a jeho strach sa zväčšoval.
 Pomilovala ona jeho a nie on ju. Nevydržal dlho. Ale aj tak mala radosť.
 Milovanie už mala byť len príjemná povinnosť?

Dohodli sa, že budú spolu žiť.

- Nemáme čo stratiť...

Žili spolu ako väčšina párov. Nerozprávali sa o riadení spoločnosti. Niekedy sa pozastavili nad projektmi, ktoré mali na starosť v práci. Niekedy ich unavovalo, že pracujú v rovnakej budove.

Už o nich naozaj niet čo povedať:

Rozhodli sa splodiť dieťa. Muž už nemal z milovania strach. Vedel sa uvoľniť. Vedel byť sám sebou pri milovaní.

Vo chvíľach, kedy plodili dieťa, žena už nebola s mužom len preto, aby nebola sama. Zvykla si na jeho prítomnosť. Potrebovala jeho prítomnosť. Jeho hlas.

Zrazu opäť vedela, aký je dobrý sex dôležitý.

Aké to musí byť krásne, pocit predurčenia pri plodení dieťaťa v obyčajnom milovaní.

Zažila duševný orgazmus, keď jej položili dieťa do rúk.

Už o nich niet čo povedať. To by sa muselo písať aj o nás samých. Ale nik by to asi nečítal.

1898

Taká malá a taká nezbedná, dievčatko „odvedľa“. Zamilovala sa a necháva sa hnať ako slepá tým citom.

Má dvadsať rokov a najlepšie roky stoja na jej podpätkoch, dáma z vyššej spoločnosti. Jej oči vyjadrujú všetko, čo už dávno vieme.

Ešte niet nad to, čo by si chcela privlastniť.

Miluje muža a tuší, že bude jeho iba dovtedy, pokým pochopí:

Láska a sociálne ukrižovanie nie sú milenci. Pochopí citom, čo sa ženám stáva...

Ak by ten chlapček tak netrpel a neoddával sa spadnutiu ako hriechu, ktorý obhajuje... Teraz je na nej zavesený, správa sa predvídateľne:

Miluje ju ako záchranné koleso.

A ona ho nesmierne v tej láske ľutuje. Môže ľutovať celý svet, keď sa s ním miluje.

Chlapec si požičal aj poslednú dušu od priateľov, ktorí tušia, že vzťah je jeho posledným rozsudkom pred zánikom.

Toľko peňazí pre ženu, ktorá si peniaze neváži. Pre ňu jestvuje len láska, odtrhnutá od reality.

A tou ničí všetko, čo jej príde do cesty. Strhne mužov do priepasti lásky, ktorá nemusí na okamih nič riešiť.

Taká láska je závislosťou.

Stal sa na nej závislý, prehráva v každom dotyku, v každom chcení, ktorým ju zásobuje ako zajatec všetkých neopísaných.

Prenajal si malý byt a zaplatil nájomné za prvý mesiac, len ako zálohu pred jej srdce.

Prenajíateľ ho ľutoval v každom pohľade, ktorý mu venoval. Žena stála príliš vystreto na to, aby mohla byť skutočná.

„Ešte nenašla svoju skutočnosť“ – pomyslel si.

Prvá noc je už na začiatku akási nahnilá, keď žena vníma to prázdno, ktoré sa jej muž ponúka nanútiť, lebo nič iné nemá.

Chlapče, chlapče, čoskoro budeš plakať, lebo si ju miloval bez toho, aby si ju spoznal. Lebo si ju miloval bez toho, aby si sa pýtal.

A to je hriech... Škoda, že si vždy riešil iba sám seba, ak by si si všímal všetky tie okolité milovania bez pýtania sa... bez pýtania, pochopil by si:

Ona nemá tieň, keď kričí ako sa jej rúca predstava o živote, v ktorom chce stále viac a viac, len ani ona nevie – čo.

Stojí nad ňou, oddaný a celkom slepý, ožiarený jej chcením viac a viac, myslí si, že viac a viac smeruje iba k nemu.

Mýli sa tragicky, lebo smeruje presne do stredu jej srdca, ktoré bije o pomoc:

Taká žena... keď raz zacíti tvoju lásku, ona... ju... jednoducho musí použiť, nič iné jej neostáva, veď chce viac a viac. Používa ju až dovtedy, pokiaľ ťa úplne nerozdrapí.

Nemá nikdy dosť, ženie ju nenávisť k sebe samej a chýba jej poznanie.

Ráno vstala s bolením hlavy, malý byt jej prišiel odporný, ty si jej prišiel odporný v tom, čo si s ňou robil.

Ženy jednoducho niekedy prestanú hľadať lásku v milovaní a prejdú na hľadanie lásky ako magnetu v sociálnom boji.

Tvoj sociálny boj sa vyzliekol do trenírok, keď stojíš a pozeráš sa ako sa ti balí, ako s kamennou tvárou prežíva posledné zbytky tvojej hrdosti.

- Prečo odchádzaš?

- Musím... Tu... Nemôžem tu zostať.

- Ale prečo?!

- Prosím... prosím... už sa ma nič nepýtaj. Musím odísť bez slov...

Odišla, dotiahla svoj pokus do emocionálneho extrému. Odchádza, vie že ho rozlomila na dvoje.

Z očí jej vychádzajú slzy na malú prechádzku po tvári.

Uvedomuje si svoje konanie, ale nedokáže mu zabrániť. Je to človek a je to jej maximálny boj.

Alebo minimálny boj...

Chlapec zostal trčať v beznádeji, ktorá sa nemení, pretože je nástrojom ako ovládať človeka. Opustil ho anjel, ktorému uveril, veď anjeli môžu byť aj skutoční, ak si nedáme pozor a spáchame incest s vlastnými citmi voči niekomu, kto tie naše city v sebe nemá...

To ruínuje najviac!

Jeho matka ho nezachráni, lebo mu nerozumie.

Nikdy neprenikla k duši mužov, ani k duši jeho otca!

Jeho vnútorný anjeli sa búria proti takému omylu. Trasia sa, vnútorný nepokoj je bojom medzi všetkými intímnymi anjeli a diablami – jej boj sa akoby stal jeho súčasťou.

Kričí:

- Nechala si ma uzavretého v sebe! Ukradla si my môj cit pre život! Vráť mi ho naspäť!

Žena kráča a pozerá sa po všetkých, po ktorých sa chce pozeráť.

Niečo opäť získala:

- Ak by bol rozumnejší... no... mohol by si nechať tak ublížiť?!

Jeho city ju znásilnia ako si naposledy predstaví jeho tvár, naposledy sa pre neho rozplače, hoci nad tým počas plaču krúti hlavou.

„Musím milovať muža!“ – pomyslí si, keď sa rozbehne čo najďalej od tejto spomienky.

Emocionálne ubližovať ľuďom, aj z toho sa môže stať závislosť - pokiaľ tá žena neprenikne k podstate... ktorou je čistá láska muža.

O čistej láske sa nerozprávalo už v roku 1898.

Chlapec sa stal obeťou citového znásilnenia, teraz sedí na izbe a nedokáže sa pohnúť, lebo dopustil, aby sa jeho životným zmyslom stala žena v tom najnesprávnejšom okamihu.

Tomu sa hovorí smola.

1378

Rada je dlhá, rozlúčiť sa s veľkým človekom vo veľkomeste. Blato sa stáva vyjadrením.
Tí poslední sú viac ako bosí. Blato im obaľuje nohy.
Milovali ho rovnako ako bohatí, milovali ho... lebo im dával po zimných večeroch polievku
a chleba.
Ohovárali ho ako sa dalo. Nuž, vždy keď vstúpil do miestnosti, všetky oči boli jeho očami.
Všetky oči aspoň raz za čas dúfali, že on vidí aj za tých, ktorí ohovárali, aby sa upokojili...

Bohatí ho milovali... lebo chodil do spoločnosti spoznávať zabíjanie času.
Zomrel vyslabnutý a sám.
Zomrel ako ten, čo pochopil viac...
Zomrel bez ženského dotyku, lebo pátral... viac... ako ženy dokázali zniesť.
Chcel sa rozprávať s Bohom, musel sa rozprávať sám so sebou.
Ale nikdy neodsúdil za to, že zostal sám. Len tak sa mohol rozprávať s Bohom.
Nemal čas zatrpknúť, miloval ľudí a nečakal opätovanosť.
Zomrel ako každý pre všetkých, ktorí sú odhodlaní zomrieť ako každý.

Ale snáď sa ešte nájde človek, ktorý bude pátrať po stretnutí s Bohom rovnako ako on.

Až nad hrobom ho ženy naozaj milovali, až vtedy pochopili čo mu nikdy nedali a prečo.
Plakali s ním, lebo sa narodili až pri jeho pohrebe.

2455

Malé rozmazané dievča vyrástlo do ženy, ktorá nevie čo chce. Každá emócia je tá pravá, ale tých emócií je priveľa, aby vedela ako cítiť, prečo cítiť a kam nasmerovať tie pocity.

Ponúkne hneď všetko čo má v sebe a toho sa zľaknete.

Tu ma máte, obnaží sa. Jemnocitná, až ohýba všetko, čo v mužoch zostalo.

Hľadá zachytenie, aj ona hľadá obsiahnutie seba samej v inom, pri pohľade z očí do očí v blízkosti, ktorá patrí láske ako aj dokonalému milovaniu pre spomienky toho zúfaleho jemnocitu.

A preto nachádza samé omyly:

Môžu ju milovať len tí, ktorí nevedia o čo ide?

Ten, kto ju prehliadne... vie... tuší... že jej potreba po obsiahnutí všetkého v sebe je natoľko silná, že dievča si koleduje o problémy.

Jej problém Babylonskej veže:

Uverí takmer každému... že to dokáže, že ju obsiahne. Ale tí kolíci sa za ňou plazia, bojujú o ňu – a sánky im padnú v okamihu, kedy sa im odovzdá:

Odovzdáva sa vášnivo a s presvedčením... „Obsiahni aspoň všetko, čo dokážeš obsiahnuť...“

„Prečo nás muži nedokážu obsiahnuť?!“

Je to jednoduché, je to bolestivé. Duši človeka sa nedostáva to, prečo stanula - v nej. V nej!

2108, miss you, mister president

„There no true without lies!“

Úsmev a úsmevy, hrané a hnané až na koniec absurdity. Bez úsmevov nás nezamestnajú...
 Moderní Američania... hoci som Slovák, rozumiem ich povrchnosti.
 Sám som looser.
 Američanki... dajte mi pocítiť vašu povrchnosť, dám vám tu svoju.
 Opäť Hilton, opäť večera, opäť mám chuť komentovať svet:

Bla.
 Bla bla.
 Bla bla bla.

Zblbol som.
 Nosím peniaze domov ako na bežiacom páse.
 Ale nič nezmení moje looserstvo.
 Už nepátram po tom, kto som. Veď som v U.S.A.
 Na tomto svete nie je nič, čo by ma mohlo prebudiť. Som v U.S.A.
 Sloboda sa nedá vykúpiť. Preto skupujú hranice svetov.
 Ich povrchnosť sa stala filozofiou, stala sa vystretým prostredníkom.
 Ich povrchnosť prekonáva antiku.
 Povrchnosť je keď milenec povie milenke:
 Je to lepšie ako včera.
 Je to lepšie ako kedykoľvek v budúcnosti.
 Je to lepšie ako so všetkými, ktoré kedy chodili po chodníkoch.
 Bože.
 Viem, že som sám. A viem, že to tak zostane.
 Zavolám manželke, že čo navarila na večeru – na Slovensku.
 Zaželám im dobrú chuť. Už som vlastne Američan... „Dobrá chuť na Slovensku.“
 Pôjdem do mesta, ale medzi snobmi nebudem hviezda, tu je hviezda každý sám za seba.
 Len to nesmieš spochybniť.

Kúpim si hamburger, ktorý mi predá unavený Číňan.
 Presvedčím ho, aby sa usmial. A on sa usmeje.

Presvedčili ma, aby som sa usmial. „Som v práci.“ Aj on. Aj ty.
 Rokujem s armádou o zopár vydarených zbraniach, ktoré vymysleli ľudia na dôchodku.
 Ak by vedeli „prečo sú naše lepšie“:
 My nie sme povrchní... keď spíme s manželkami.
 Všade na svete je to rovnaké.

1944, breh tejto našej rieky nie je rovnaký deň po dni, ale nám sa zdá že áno...

Obľial ma studený pot dnes ráno:

Že ešte môžem vidieť ako niekto iný spí alebo žije.

Že sa ešte niekto dokáže úprimne milovať a nečakať za to žiadne odpovede.

Možno som práve smutný alebo nešťastný:

„...nie som na čistom... či som milovaný tak ako po tom túži moja *svätá* duša...“

Povedal som duši v samote prudkej a štipľavej ako dym spaľovanej mačky, ktorá nemala nikdy kocúra:

Láska sa často posúva na miesta, ktoré patria tej najhlbšej viere.

Istota ako neistota:

Všetci vieme že zomrieme.

Ale všetky potvrdené istoty sú také prázdne... keď na ne myslíme „len tak“. A „len tak“.

Často... na ne myslím. A cítim sa ako porazený bobor, ktorý nemá o čo bojovať... pokiaľ už stavia svoje skryšy:

Ticho som k nej podišiel a ticho som si k nej ľahol.

Už sa dlho nerozprávame.

Milujem ju, ale neviem ako ju ďalej milovať.

Dokážeme spolu piť.

Trenčín , 2007, ďalšia rodina všetkých našich detí

Ľudia, s tvármi plnými deštrukcie lásky a jednoduchosti, kráčajú do práce, veria sami sebe, oslavujú každý športový prenos, každé milovanie, každý stoizmus.

Podťe, ľudia, opite sa, opite sa vo všetkých krčmách, chodte do bordelov a pozerajte sa do ich tvári, útočte zozadu, aspoň raz ukážte kým naozaj ste!

Som unavený, pracujem v závode na výrobu zbraní. Mám manželku, a mám všetko, o čo nestojím. Zaplatil som si biografiu v Who is who, ale nespasilo ma to.

Pomôžeme si dajako inak?

Zvykol som si chodiť do krčmy. Je to môj svet, je to moja láska, je to všetko, pre čo pracujem.

Zvykol som si.

- Nalej mi dvojitý rum.

- Nalej mi dvojitú vodku.

Kombinácie a kombinácie. Večerné správy zaútočili, prehral som v prvom kole. Chodia sem všetci, ktorí už nič neznamenajú. Preto ich mám rád, odmietli a odmietajú, ostatní sa im po zásluže vysmieávajú.

Odmietol som a som rád.

Odmietol som a som sám.

Odmietol som a bytostne trpím, lebo neviem inak, len odmietnuť.

Dvadsať hodín bez spánku a ďalších dvadsať predo mnou, studený pot a všetko, čo by ste mohli nenávidieť, ak by ste nemilovali svojim otroctvom.

Spoločnosti nemám čo splatiť, ona mne neplatí o nič viac ako ja jej.

Spoločnosť je moja dobrá kurva.

Spoločnosť je môj dobrý kňaz.

Používam ju lepšie ako manželku.

Používam ju lepšie.

Môj syn má cieľ, chce si kúpiť Škodu Octaviu. Mám ho celkom rád, ale zdá sa mi povrchný. Dcéra je povrchná, škoda, že som ju nepočul oslavovať môj zabudnutý život s jej priateľom. Keď sa miluje, miluje sa aj za mňa – vtedy viem, že som až tak veľmi nezlyhal...

Jej priateľ vlastní posilovňu v Dubnici nad Váhom. Vie variť a údajne má veľký penis, hoci... rýchlejšie ako by mal... hovorí k ženám... (ako povedala manželka).

Keď sme pili...

A keďže práve pijeme – Volala matka, že či môže prísť na návštevu.

Ozval som sa s pekným úsmevom.

- Mami... Mami...

Takmer sa rozplakala. Do telefónu. Bežali jej do tváre správy...

Saddáma odsúdili na trest smrti, pomodlíme sa, aj keď neviem nič viac ako mi tlačia do hlavy.

Rád sa nechám...

A mama klope na dvere, nečudujem sa jej.

Otvára syn, pod stromček dostal MONOPOLY:
 Byť bohatí...
 Hrá sa sám so sebou.
 Och, vidím na jeho tvári, aký chce byť bohatý!

Tak kedy mi niekto kúpi dar, ktorý ma naozaj poteší?!

Ale mama potrebuje cítiť obdiv, že žije. Že prežíva a mlčí inak... ako mlčíme všetci?
 Chcem cítiť jej lásku... Dvere jej sotva neotvorím, zachovám súkromie!
 Zachovajme všetkým súkromie!
 Zachovajme sa!
 Zavolám na ženu zo sprchy, či nechce vybrať bielizeň z práčky.
 Nepočujeme sa.
 Televízia sa na nás pozerá príliš nahlas. A moje ruky sa trasú. A ruky ženy sa trasú.

Deti zase neumyli riad. A matke smrdia nohy, no zvykli sme si.

Škoda, že nemáme psa.
 Škoda, že matka už odišla, aj keď som chcel, aby odišla.
 Vždy jej vidím na očiach oveľa väčšie očakávania ako dokážem znieť.

Auto komusi píska pod oknom a syn sa vydal do ulíc malomesta. Ešte sa dokáže úprimne klamať, keď pije.
 Koho máte radšej, tých, ktorí sa pitím klamú... alebo tých... ktorí už iba pijú... lebo tušia, že sa žiadneho obrazoborectva nedočkajú?

Čká sa mi. Zas som sa prejedol pri televízore.
 Na sex nemyslím. Príde mi trápne otravovať niekoho, keď neplním, čo musím, aby som dostal výslužku v mene Písma.
 Hoci som vyniesol smeti. Sused ma pozdravil z vykúreného okna. A ktosi nám v pivnici húlil marišku.

Zastal som v strede cesty, smeti som pustil na stred cesty, jogurty, obaly zo zemiačikov a popcorn... Zbohom v strede cesty.
 Suseda práve zvešľava „prádlo“, poviem vám, stretli sa mi s ňou oči.
 Smeti som nezbiehal, keďže na mňa prišla trápna zúfalosť. Otázka, na ktorú som čakal:
 - Tak dostala už moja duša besnotu?
 Pravda o tom ako ignorujem všetko krásne!
 Taká silná pravda o kráse, že som ignoroval susedku. Nedokázal som bežať, pomaly som sa šúchal smerom do pivnice. Za pachom, za vôňou, za bytostným niečím... Niečím.

Zišiel som obozretne dole a uvidel som ich, feťákov, ktorých milujem.
 Murčo, syn vyhadzovača z Luníku, najhoršieho podniku v meste.
 Maja, krásne to dievčatko suseda... Krásne.
 Nikdy som nepresviedčal.
 Čím mladšia predstava, tým to mám rýchlejšie za sebou.

Stretli sa nám oči. Murčo. Maja.
 Nemal som odvahu ich o nič poprosiť.
 - Čo tu chcete?!
 Murčo si strážil jednu z vecí, ktorú vlastnil. Patril mu celý svet, tak ako mne patrí.
 Bože, ak by som si mohol siahnúť na Maju. Ale na čo?
 Ušiel som späť do bytu. Sadol som si, s vystrašenou tvárou. Len kvôli sebe. Vystrašil som sám seba.
 Nie je mi smutno z toho, kým som. Iba z toho, že nik nevie kto som.

„Môžem si za to sám?“

„Môžeš... môžeš...“

Trhne ma, manželka sa zamračí.

- Môžem ti nejako pomôcť? Chceš ísť do spálne?

Ktosi znovu klope na dvere. Rozhorčený domovník, ktorý je čistý ... Že údajne som rozsypal smeti.

- Áno... Bol som to ja... Ale čo som mohol robiť?

Nie, nie som porazený. Jeho pohľad povedal všetko aj za ženu, aj za dcéru. Ešte že ich v skutku milujem.

- Milujem vás...

- Je mi z teba fakt smutno... Nechceš ísť do tej spálne?

Asi mi jej prišlo ľúto, alebo som iba taký slabý jedinec...

Dcéra išla von, nepozdravila ma, zajtra jej niečo kúpim v Maxe, v Trenčíne. Nenávidím to tam – chodia TAM však všetci, úplne všetci. Pozvem ju do toho obchodného komplexu a budem sa na ňu pozeráť.

Pozerám sa na manželku, v spálni, o pol desiatej. Ani s ním nehne.

Idiot!

Potím sa akoby som to robil, ale už nemám žiadne výčitky.

- Prepáč...

- To nič...

Zvyk je zvyk.

Spomeniem si na jazyk, ale nechce sa mi.

- Idem na pivo...

- Mám ťa rada... – a jej ľútosť sa podobá na všetko, o čom neviem. Čo si odmietam priznať. Zatváram dvere. Stojím proti nim v tmavej chodbe paneláku.

Mal som jej to povedať.

Neviem, či som schopný niečo cítiť bez väzby na to, čo sme prežili...

Čo sme premrhali.

A prečo sme to...

Spolu.

Možno chcela byť sama. A možno teraz bude plakať?

Prečo na ňu myslím, keď idem do krčmy. Toto by muži robiť nemali.

Cestou stretávam dcéru na parkovisku, otvára dvere auta a jej priateľ sa na mňa pozerá... akoby vedel, že som zlyhal.

V spálni si žena zapáli kadidlo. Vidím ju nahú... vidím ju snívať o všetkom, kamaráti. O všetkom.

Otvorí si knižku a bude snívať, že je jednou z nich.

Sme jedni z vás. Hádám až príliš.

Ach, ach, životná odysea

Priniesli mu nechceného koníka.
Zabil ho jediným úderom.
A potom sa opil.

Priniesli mu osamelú paničku.
Už bol opitý.
Vrajže jej má splniť všetky sny.
Zasmial sa a splnil ich.

Pretože vzápätí osamelý plakal, len sa nikomu nepriznal.
Lebo odišla.
Lebo ho opustila.
A on... dal do toho všetko... opäť raz všetko.

Priniesli mu nechcené šteňa.
Zabil ho jediným úderom.
A potom sa opil.

Obťažoval celé mesto. Celé mesto totiž obťažovalo jeho.
Svet ho raz zabije ako zabil Krista.
Iba Kristus vedel začo zdochýňa.

Rád by kohosi uprosil k smrti.
Aby mu dal ešte jeden život.
Len nie tu a teraz.
Len čo ak: všetko čo vidí by videl všade? Vždy a kdekoľvek.
V ktoromkoľvek čase.

Skrz naskrz 1968, 1989

Semrana zvolili za primátora mesta Dubnica nad Váhom v čase, v ktorom sa nehráme na zlých a dobrých. Len Semran mal od detstva zvýšenú potrebu hrať sa na dobrého alebo zlého.

Bol to vysoký muž, aj keď mal iba 168 cm, vysoký tým ako vstúpil do miestnosti. V jeho hlave sa odohrávali všetky tie prepotrebné boje, keďže poznal históriu, keďže sa vcítil do vývoja ako do seba samého.

Bol zaľúbený do svojho postavenia, miloval sociálne stúpanie po sociálnych kruhoch každého človeka, ktorého predbehol.

Sám si často hovoril:

„Spoločnosť? Ale no tak, sú iba emocionálne a psychicko-sociálne zrkadlenia jedinca, ktorý sa postaví oproti vám, buď má navyše ako vy, lebo vás o tom presvedčí, lebo vyhrá... alebo ste to vy, kto na neho zabudne prvý.“

Semran miloval svoju ženu, pretože ju používal na to, aby ju mohol milovať všetkým, čo prijal za vyjadrenie seba samého:

1. Miloval ju, veď mu pomohla a radila ako sa stať tým, kým sa stal.
2. Miloval ju, lebo ho naučila ako sa hýbať v posteli.
3. Miloval ju, lebo ju mohol obdivovať vtedy, keď to potreboval.
4. Miloval ju, keď sa cítil sám a potreboval si odgrnúť v kúpeľni.
5. Miloval ju, pretože je tak fantastické milovať istotu, že „je koho milovať“.

Jeho žena sa volala Lemra Víťazná. Mala vysoké IQ, a jej EQ sa používalo ako vzor emočného ovládania vo vypätých situáciách.

8

Dňa 24.5. 2089 sa Lemra vybrala nakupovať spolu s manželom, vtedy novozvoleným primátorom. Semran vyzeral veľmi opustene, zabudol sa pomodliť, čomu bolo v automobile vyčítané, lebo žena Lemra bola médiom a vedela všetko, čo znamenala – čo znamenalo, že sa už dávno emočne zbláznila. Prežívala iba za cenu vyradenia emócií z prevádzky.

Semran, práve naopak, ako muž, ktorý stúpil po rebríčku, po masmediálnom kružidku, nevedel veľa, vedel iba: „ako zbohatnúť... ako zbohatnúť a zabezpečiť všetky naše generácie dopredu“.

A žena ho za to milovala ako sa patrilo.

1. Milovala ho, lebo si hovorila: „takého by som našla iba sťažka, chce to čo ja a počúva naslovo s tým jeho psíkovským intelektom.“
2. Milovala ho, lebo bol inteligentný.
3. Milovala ho, pretože čakala od neho deti. Čakala v zmysle slova: raz určite, teraz pracujeme i pre nenarodené deti.
4. Milovala ho ako žena, ktorá vedela myslieť a odhadnúť muža.
5. Milovala ho, lebo život bez milovania je psychiatrická liečebňa „pre ženy s tým, čo mám v seba ja“.

Milovali sa navzájom ako vošli do obchodu s potravinami. Ľudia ich zdravili, a náš pár skutočne miloval pozdravy ľudí. Také pozdravy ich držali v spoločenskom kolobehu raz a navždy.

Malé deti sa na nich usmievali z kočíkov. Jeden dudlík vypadol budúcej žene, ktorá bude médiom ako Lemra (ženy majú v sebe mediálne očné štruktúry), pretože žena Semrona si ju predstavila ako samú seba s emočnou výhybkou: „malé dieťa, malé dievčatko, spas nás“.

Semron ten dudlík zdvihol a unavená matka, ktorá práve prišla z práce, kde učila všetkých tých pubertiakov, ktorí boli na vrchole svojich snov „budem ako budem“, sa poďakovala unaveným úsmevom.

„Milujem tento život, pretože mám dcéru, pán Semron“.... odpovedala tiahlym úsmevom. Lemre jej ju prišlo ľúto, pohľadila ju očami, a dieťa prijalo dudlík, pousmialo sa.

Semron pocítil veselosť vo svojej duši ako jeho oči spočinuli na ľutujúcej tvári manželky.

A Lemra ho stisla, ticho prehltna, a povedala:

- Čo ešte potrebujeme kúpiť?

Matka odtlačila kočík s dieťaťom ďaleko od úspešného manželského páru. Myslela na manžela, myslela na to, čo mu uvariť na večeru.

A v myšlienkach jej bežal film:

Akýto smutní ľudia... Vyrobí ich v novinách a oni prijímú výrobné číslo, a obhajujú ho... až musia zdvíhať dudlíky malým deťom s ľútosťou, ktorou súdia šťastné životy, ktoré zostali samé sebou...“ (obhajoba vs. úspech v zrkadlách)

Lemra uvidela drahý parfum, ale mlčala, túžila, aby si toho všimol Semron. Mala toľko peňazí, že si ho mohla kúpiť už predpredvčerom.

- A... ? – nadýchla sa, v myšlienkach sa už po niekoľkýkrát pomodlila:

„No tak!“ „Ak si... ak sme... všimni si môjho bytostného želania v tejto sekunde...“

- Miláčik, čo je to s tebou? – spýtal sa unaveným hlasom Semron. Práve myslel na niekoľko A4, ktoré podpísal v práci. Nevedel, nemohol si spomenúť čo to podpísal, hoci si A4 čítal dvakrát odznova,

Podpisoval ich v depresii, podpisoval s myšlienkou na svojho zástupcu, ktorý hral golf so „zástupcom más“ - ministrom vnútra, narodeným v Dubnici n/V.

A Semron si spomenul na slová manželky, ako sa pozeral na jej polonadšenú, polozúfalú tvár v obchode.

To ona mu pri zaspávaní poradila, aby „poslal“ na golfové „posedenie v dušiach“ zástupcu.

„So zástupcom - ministrom vnútra sa musíš rozprávať ako s rovnocenným, ak chceš ísť vyššie. Inak to nemá cenu.“

Semron sa pomaly, pomaličky pousmial. Miloval ju, lebo plnila jeho predstavy o žene, ktorá je nad ním vo všetkom, v čom stráca dych.

- Prečo sa smeješ, Semron?

- Semron... sa nesmeje ako si myslíš, drahá... Semron sa snaží myslieť.

Manželka nachvíľu zvesila oči, otvorila ich, doslovne vyvalila kukadlá. „Tak zase nie som pochopená v mojom cite... V mojom chcení...“

Semronovi sa nešťastne pokrútila tvár, videl, čo videl. Vedel, čo vedel.

Sú pravdy, ktoré sa z bezpečných hľadísk nehovoria, lebo vieme, že ich vieme.

- Ten parfum je pekný... Ja viem...
- Ja viem... že vieš... Semron...

Semron si prešiel jazykom po podnebí.

„Dokedy... budem bojovať, aby som sa stal tým, kým chcem... Niekým, kým môžeš naozaj byť...“

„Lenže kým je Semron? Kým je naozaj Semron?“

Pýtal sa ako si Lemra brala do rúk parfum. Srdce jej bilo veľmi rýchlo, vedela ako sa potrebuje nasýtiť niečím, čo má iba jedno meno:

Urobiť si dobre a tým zabudnúť na to, že neviem kým som.

Tak neviem kým som...? Tú vetu sa nespýtala, keď si privoniavala k parfumiu.

Semron zacítil vôňu parfumu, otvoril oči a snažil sa vletieť do duše manželky, snažil sa zachytiť jej šťastných pocitov.

V tom mu zazvonil telefón. Myšlienky uleteli, manželka sa strhla zo sna v obchode, kde sa potraviny zmenili na duševné potreby.

Manželka zbystrila dušu, zabudla na parfum a počúvala manžela, pozerala sa na jeho trasúce sa ruky.

Manžel hľadel do očí manželke ako počúval cudzí hlas v telefóne. Myšlienky a ovplyvňovanie krásneho dňa len pre jednu dvojicu, ktorá stále snívala o pokoji v mene sociálneho úspechu.

- Vypukol požiar... na opačnej strane mesta. Údajne niekomu uhorelo dieťa... – Semron používal kópiu hlasu, ktorý počul, telefón zasunul do vrečka, a nezúčastnene sa pozeral na manželku. Tá si pretrela pot na čele.
- Musíš tam ísť hneď... Hneď! – zhodnotila, hoci vedela odpoveď na povinnosti muža s parfumom, bez parfumu.

Práve po ňom túžila ako po človeku, s ktorým chcela stráviť deň, po prvý raz v tento deň, vedela, že odchádza, vedela, že je opäť v práci – a jej emócie ožili, lebo vedeli, že nemôžu dostať to, čo sa v nich ozvalo:

A to ju znova posúvalo dopredu.

Chytila ho za ruku. Vletela mu do myšlienok, vypleštila na neho oči, zreničky sa jej zúfalo, trúfalo rozšírili. „Milujem ťa...“

A on počul jej hlas, počul hlas revolúcie citov a emócií, ktoré mu velili prežiť ďalší deň, lebo mohol dúfať v to... pre čo nemal zatiaľ žiadne meno.

Vyšli z obchodu, ľudia sa im úctivo uhýbali, ich závistlivé, ich pochybovačné pohľady, ich pozdravy boli viac ako úctivé.

Kráčali opojení mocou a slávou a predsa kráčali osamelí, zbabelí a oklamaní životom, ktorí prijali:

Semran naštartoval a chytil Lemru za koleno. – Tak teda nabudúce, teraz sme opäť biologické roboty v správe štátu.

Lemra sa pousmiala.

- Presne tak, pracuj, miláčik.

Ako sa viezli, slnko nie a nie zabudnúť-zapadnúť, veď bolo leto, veď milenci práve vychádzali do ulíc.

A Semran nezávisle na Lemre a Lemra nezávisle na Semranovi - pocítili akési nezáväzné výčitky, že niečím mrhajú.

Smrť sa blížila, smrť neoponovala, veď boli v práci pre všetkých, ktorí budú zabudnutí.

Lemru napadlo alebo skôr prepadlo, či sa jej dostáva skutočnej lásky.

Semran myslel na to, čo sa stalo v meste.

Na miesto požiaru ich sprevádzalo policajné auto, letelo pred nimi, húkalo a sedeli v ňom muž a žena.

Obaja boli priemernými a niekedy šťastnými ľuďmi, ktorí stále hľadali ten pravý partnerský vzťah. Momentálne chodili spolu, čo dospelo v týchto sekundách k totálnej mlčanlivosti.

Obaja rozmýšľali nad požiarom, nad tým, čo by robili, ak by boli oni „na tej druhej strane“.

Ich emócie patrili len a len ich práci, a preto sa mohli ako tak cítiť šťastie.

Včera sa bozkávali a dnes už na to zabudli, ale včera sa pri tom cítili veľmi dobre, takže nie je čo riešiť.

Život onemel v oboch autách.

Semran zaparkoval vedľa policajného auta, policajka vystúpila, venovala rýchli pohľad Lemre, Lemra uhl'a pohľadom, a všetci cítili v nozdrách zápach spáleného materiálu. Horel starý panelák spred doby, kedy ľudia verili v sociálnu spravodlivosť a v americký sen. Niekoľko ľudí plakalo pod oknami, vykrikovalo nemožné i možné výkriky, staré babky mlčali, ich osudom bolo mlčať a vnímať všetko čo vidia ako to jediné, ako to ich jediné, ako rozprávku iba pre jedného pozorovateľa.

„Milujem tento svet...“ – táto veta teda zrejme nenapadla, či neprepadla nikoho z ľudí, ktorí sa strácali v hmle.

Primátor stál opodiaľ, bál sa podísť bližšie. Tieto štvrte nemal rád, štvrte podlosti, skurvenosti, ľahkosti, slobody: zober si čo ti patrí.

Nenávidel ľudí, obmedzených svojim sociálnym postavením.

Utreľ si nos, nadýchol sa a urobil malý nerozhodný krok.

Jeho žena pokrčila tvár, pozorovala ľudí, ktorí jej nič nedávali, len jej brali emočné zveľadenie dňa.

Primátor Semran pristúpil k upotenému hasičovi, ktorý si práve pretieral čelo, odpľul si „takmer“ až na nohy primátora.

Primátor nepovedal ani jedno slovo.

- Škoda ich... škoda... škoda... – tvrdo mužsky zalamentoval hasič.
- Koľko ľudí... – nasilu prehltoť slinu primátor. – Koľko ľudí?

Hasič prepichol Semrana pohľadom. Pokrútil hlavou.

- Nevie. Ale niekto to zabalil určite...

- Kto... je... kapitán zásahu? – Semran zobral všetko, čo v ňom zostalo a pustil sa do boja s trpaslíkom, ktorý nemá čo ponúknuť ak už všetko zahasil so svojim priblížym polouškrnkom.

- Nevie, hasil som, lebo som nesedel v aute...

- Ako to že neviete? To ste... že nemáte žiadneho veliteľa?

- Máme... Máme... Ale viete ako to chodí... Hasíte za seba... Veliteľ? Niekde ho tu nájdete...

My sme mali zachraňovať životy, ale... Zvrhlo sa to na anarchiu... – hasič si napravil helmu, nadýchol sa a odpľul si.

- Neuveriteľné! – vykrikoval Semran.

- Inak... Ja som už dohasil, došiel mi prístroj na hasenie...

8

%

Semran si „náhodou pri parfume – v obchode“ spomenul ako na vysokoškolskom internáte z beznádeje vystriekal neznámi hasiaci prístroj na chodbu. Žiadne pocity ním nezalomcovali pri tej spomienke. Bol opitý a nemal žiadny zmysel.

%

Teraz je opitý tým, kým sa stal a zmysel vynecháva pri pohľade na horiaci panelák.

%

S opovrhnutím sa naposledy pozrel hasičovi do očí.

A vydal sa bližšie ... k požiaru, k pozostatkom života stoviek ľudí, ktorí prijali panelák. Ktorí prijali základné poschodie života.

Kráčal pomedzi zástupy pozorovateľov, nehľadel im do očí, to by sa nemusel mať rád.

Obtíral sa o spotené telá, o plačúce kreatúry.

Nakoniec našiel muža s vysielaczkou v ruke. Zastal, jeho žena do neho narazila. Jemne ale predsa.

Muž zvesil vysielacčku, jeho smutné oči spočinuli na žene Semrana. Krátky pohľad veliteľa vlastného života, ktorý už nemá prečo veliť ani svojmu životu – dosiahol hraničný bod demokratickej anarchie.

- Vy ste veliteľ zásahu? – spýtal sa odovzdane Semran. Doľahla na neho atmosféra priestoru.

- Áno... Bol som, ale tu už nie je potrebný žiadny zásah. Ako vidíte... Oheň je pod kontrolou, oheň sa ukojil... – a veliteľ bez posádky si zhlboka vydýchol.

- Čo ste tu za ľudí?! – spýtal sa vyjavene Semran.

- Sme ľudia... – pomaly a smutne prehodil veliteľ. – Moja posádka robí stále čo môže, ale niekedy sa už nedá robiť nič viac, len sa tešiť na ďalší deň.

Lemra si vydýchla, spotený a smutný muž ju priťahoval ako maličkú, neskúsenú školáčku. Hádám by sa aj tomu zasmiala, ale situácia si vyžadovala pokoj duše, pokoj emócií. A napriek tomu jej trhlo kútikmi úst.

Semran položil ruku na rameno veliteľa, potľapkal ho. Veliteľ mu venoval pohľad v otázke.

- Som primátor... Semran... – potichu povedal. Lemre sa opäť trochu skrivila tvár.

Veliteľ iba zvesil hlavu.

- Videl som toho chlapca ako vyskočil z okna. Celý horel, a kričal: - Mamička... mamička...

Dopadol a stíchol.

Veliteľ hľadal oporu v nebi.

Lemra sa obzrela po zástupe ľudí.

Semran sa nadýchol, nespomínal na všetko, čo v živote zažil.

- A jeho... rodičia...? – primátor našiel silu a emočne sa oprel o ženu.

Tá mu hľadela do očí, posielala mu výdrž a posielala mu lásku, ktorej sa údajne nedá veriť bez zabezpečenia.

- Má... mal iba matku... Pracuje ako sestrička... V nemocnici na opačnej strane mesta... Inde nedostala miesto... Žili bez elektriky, ale... Ona žila iba pre neho... Žili pre seba... Tu sa nedá robiť nič iné...

Lemra si kýchlá, zápach a smog sa stávali tým, čím boli vždy. Už iba nepriateľom.

Semran si spomenul, že na kurze masmediálnej komunikácie ich učili, že emócie sú pre masy najdôležitejšie, a on sa stále túžil len a len predať, aby nemusel zatvárať oči v paneláku, pri paneláku.

„Zmysel má iba vyniknúť.“

„Zmysel má iba zabudnúť na všetkých, ktorí sa snažia zabudnúť na život v živote.“

Ozvali sa výkriky, ozval sa plač, ozvali sa digitálne snímače pre všetkých, ktorí sa budú večer pozerat' na kolobeh mesta a zívat', a snívat', a ďakovať, že život je krutý.

Novinári vytvorili svoju sociálnu skupinku, postávali a čakali, lovili všetkých ľudí, ktorí pôsobili, že dokážu zo seba vyloviť aspoň niekoľko slov, ktoré by dávali zmysel.

Novinár sa spýtal, ako si prechádzal rukou po vlasoch:

- Ako sa to stalo?

A stará žena, s veľkými kruhmi pod očami, so žltou pokožkou, ktorá prehlbovala stav pečene po všetkých tých večeroch plných alkoholu a spytovania si svedomia, tá žena odpovedala ako spovedník, ktorý pochopil, že žiadna spoveď nevykúpi človeka z reality:

- Veci sa stávajú... a my ich iba bezducho komentujeme v prospech tých, ktorí sa pýtajú rovnako ako vy...

A novinár na sucho prehltol.

„Toto nie je tá pravá žena...“ – a ako otáčal hlavu, uvidel Semrana, srdce mu poskočilo, lebo vedel, že Semran je muž, ktorý chce viac, stále viac – a je natoľko zbehlý – a je natoľko hroší – že pochopil ľudstvo a spoločnosť ako „vlastnú“ hru o pozdvihnutie.

Novinár opustil ženu bez jediného slova, vďaka, pohľadu úcty, slov utešenia... A mieril k Semronovi.

Nohy Lemri sa triasli nespokojnosťou. Vedela, že sa musí tváriť, že súcítí.

Novinár sa predurčil do polohy zastať pred tvárou Semrana. Veliteľ zásahu si opovržlivo premeral novinára. Lemra si vydýchla, došlo jej v sekunde novinárovho príchodu, že masmediálna účasť primátora bola_je dobrá voľba.

- Dobrý deň, - novinár ukázal všetku snahu, ktorú sa naučil v mene prežitia.

Semron si ho premeral, usmial sa s bielymi zubami VIP, a pochopil o čo konečne pôjde.

- Máme tu tragédiu... Smutné... – pomaly vytočil hlavu k žene a veliteľ zásahu si buchol rukou po vrecku.

Zapol vysielачku, a snažil sa vydať ďalší príkaz, ale jeho hlas bol zlomený, voda došla a ďalšie cisterny boli „iba“ na ceste.

- Kým prídu, potrvá to dobrých pätnásť minút... Ale aj tak už všetko zhorelo.

Novinár veliteľa nepočúval. Nikto veliteľa nepočúval, to by sme chceli príliš veľa za príliš málo.

Veliteľ bol iba veriteľom hasenia neuhasiteľného. Jeho úloha nejestvovala, on bol iba človek, ktorý môže byť rád, že stojí vedľa tých, ktorých slová budú zajtra citované.

„Ešte že rastie aj zeleň... Príroda je spasenie nespoločenských nomádov.“

- Poznáte teda tú ženu... ktorej dieťa...? – Semran sa spýtal pomaličky, precítene a jedným okom sledujúc novinára – spýtal sa veriteľa.

Veliteľové špinavé prsty na nohách sa nadvihli, aby zas spadli a nebojovali s hasičskými kanadami.

Prsia Lemri spadli späť po nádychu nádeje, že toto je nová výzva zviditeľnenia.

Hasič sklonil hlavu:

- Poznám... ju. Je to dobré dievča. Veľmi... veľmi dobré dievča. Toto si nezaslúži. Toto si nezaslúži.

Lemra otvorila oči a pohľadom zjedla veriteľa.

Novinár vytušil z nepokoja účastníkov Jeho deja záblesk bulvárneho deja:

- Mali by sme jej to oznámiť... Mali by sme...

Semran si premeral novinára, hasič si premeral Lemru a Lemra sa zamyslela.

Novinár sa porozhliadol. S cynickým úškrnkom vševeda a manipulátora v práci sa citlivo zaobalene spýtal:

- Už nik... neodišiel... ako sa odchádza v týchto štvrtiach...? – a jeho modré oči žmurkli na veriteľa.

Hnedé, prižmúrené oči veriteľa zvlhli a nechápavo odpovedali žmurknutím.

- Nie... už nikto iný... neodišiel na strany vašich novín...

Novinár sa prichytil pri necitlivosti, ktorá mu udrela v mozgu do najskrytejšej morálky.

- Tak som to nemyslel...

Lemra sa začudovala tejto hre... – Možno by ste mali... mali by sme... zájsť za tou ženou...

„Keď satisfakcia nejestvuje...“

Semran pohladil ženu, vedel ako to jeho žena myslí vo svete - kde satisfakcia je iba otázkou hľadania a chcenia jedinca, ak prešiel na stranu, kde sa hrá na satisfakciu.

Satisfakcia oznámenia, že niekto zomrel, niekto pre koho ste prijali existenciu a tým sa všetko končí ako sa každý deň začína.

Veriteľ onemel. Veliteľ stratil vieru v uhasenie ohňa už pred dvoma hodinami, teraz však stratil vieru vo všetko, čo prijal, keď vstúpil do funkcie veriteľa hasičov v tomto okrsku.

Už sa máličko zvrátene tešil ako bude manželke rozprávať o hyenách medzi ľuďmi, ale pred primátorom bol iba zamestnancom na vojne v spoločnosti medzi vlkami, pávmi, sviňami a potkanmi.

„Medzi červenými, zelenými a... modrými.“

A veliteľ si spomenul na slová manželky, pretože ju miloval, pretože miloval svoje deti, pretože nenávidel svoj život, pretože nenávidel všetky obeť, ktoré ho donútili stať sa tým, kým sa stal. Nenávidel slabú osobnosť, ktorou bol, nenávidel, kde zostal, kde jedol, kde sa pokúšal milovať a kde sa pokúšal niečomu uveriť.

A tak i on, inak pokojný a často veselý človek ako samotná povinnosť – nikoho neotravovať – pocítil trúfalú a zúfalú „povinnosť“ zaviesť toho veľkého potkana Semrona k žene, ktorú veľa mužov platonicky milovalo, k sestre, k sestričke Ľube, krásnej tridsaťpäťročnej žene, ktorá odmietala mužov a žila so synom, a žila v izolácii svojho šťastia, v izolácii pokoja, v izolácii pred svetom, ktorý rozkráda, klame a privlastňuje.

Ona nebola parazitom! – prepadlo veliteľa a jeho oči sa predsa len stali hradom pre slzy, ktoré nemali vypadnúť.

- Satisfakcia teda nejestvuje v našom hrade, – pomyslel si veliteľ.

A jedna stena paneláku sa práve zrútila do zabudnutej histórie. Dav čakateľov na zázraky tohto zániku vydal obdivné, smutné a precítené: Ooooooooooooooooooch.

Niekoľko sa ešte viac rozplakal.

Poisťovne zajtra pošlú na obchôdzku všetkých, ktorí vedia ako klamať aj v prípade zúrivej nutnosti:

„Hlúpym a pomalým len to, kým sú a prečo sú...“

Semran sa zastal svojej ženy:

- Ona to myslela iba... najcitlivejšie... len ako žena môže.

Lemre sa v očiach objavili slzy, ktoré je zbytočné rozoberať.

Veliteľ sa pokúsil o ospravedlnenie, z nutnosti svojho postavenia:

- Prepáčte, my tú ženu... My tú ženu... My tu všetci milujeme... Nikdy... som nestretol lepšieho človeka... Nikdy... ženu, ktorá by obetovala... Tú krásu, obetovala život... pre svoj sen... Mať takého... mať syna... pre... pre lásku a pre vieru... a pre... a pre... – a predsa len, hasičovi hasičky stekala slaná voda po tvári, keď už voda na hasenie došla, slanosť je východiskom pre dušu, ktorá nedostáva odpovede...

Lemra pokývala hlavou ako inteligentná a sociálne vycvičená žena. Ako žena, ktorá už čo to zažila. Kývala a kývala sa ako mníška, ktorá pochopila viac ako dokáže zniesť a preto potrebuje nejakú istotu:

Istota prišla, istota sa volala: satisfakcia pre manželský pár, satisfakcia v negatívnom garde pre ženu, ktorú už pred pádom do pekla nezachráni vôbec, ale vôbec nič a preto je potrebné jej dodať peklo ako pád do jemnej kazajky – satisfakcia pre všetkých, ktorí milujú emočné divadlo v realite, ktorá sa mení ako každý kruh Sokrata. (Alebo Hegela, prípadne Kanta.)

„Nerušme naše kruhy“ – prepadlo Semrana ako sa pohľadom pýtal veliteľa, či ešte niečomu verí, ak mlčí a pozerá sa do zeme.

- Máte tu nejakého zástupcu? – Semran už obchodoval s novinárom a novinár Semronovu otázku smerom k veliteľovi prijal ako výzvu do boja.

Veliteľ bez slova medzi zúčastnenými stranami cez vysielачku niekomu vysvetlil, že chod sveta je rovnaký, či horí alebo svitá.

Jeho záverečné slová rozbúchali srdce Lemre:

- Musím ísť za Ľubou čo najskôr... postaraj sa o oheň... ktorý už vykonal dielo Boha alebo kohokoľvek, kto sa nepýta... ale koná akoby sa neustále pýtal... čo... a prečo... ach Bože... akoby som vo svojom hlase už počul... našu... milovanú Ľubku...

Zástupca veliteľa stále hasil, ale vedel svoje. Aj on myslel na Ľubu, na matku Ľubu, pretože býval iba jeden panelák od jej paneláka, a niekedy... vlastne... vždy, keď ju videl, nadýchol

sa a modlil sa k Bohu, hoci nečakal žiadne odpovede, ale vždy - VŽDY – mu prišlo ľúto takej krásy a takej tváre, takej dobráckej tváre...

Naposledy, keď Ľubu so synom stretli spolu s veliteľom – to kráčali z pivného poobedného mariášu v mene zachovania bez depresí – sa obaja zhodli ako priatelia, ktorí už nehľadajú dôkazy o veľkosti, dôkazy o veľkosti, malichernosti – už boli len priatelia, ktorí si vážili bytie toho druhého s vážnosťou ľudí, ktorí pochopili všetkým čo sa núka, že raz tu už naozaj nebudú...

Zhodli sa pohľadom a vnemom, niečím čo precítili ako ten mariáš:

„To dieťa bude v tomto svete trpieť ako nik iný... ak ho neochránia ľudia, ktorí milujú ľudí ako neopakovateľné dary...“

A potom sa veliteľ vynoril spoza bohatej emočnej tmy a spýtal sa zástupcu pomedzi zbytkovú vôňu Ľuby, jej parfumu bez muža, bez lásky:

- Myslíš si... že ho dokáže ochrániť naveky... Tak ako sa snaží ochrániť seba pred niečím... čo mi ničí srdce?

A zástupca cítil, že dobrí ľudia nevymreli, len musia žiť medzi panelákmi, lebo ich dobro nepatrí na slnečné pláže – aj slnko sa stalo nástrojom predaja, aj ľudia sa stali nástrojom predaného slnka.

- Mám zlý pocit... Ona je tak krásna... tak veľmi... eé... veľmi zabudnutá medzi nami všetkými, že ide z toho strach... Každý kto ju uvidí ju... ju... musí milovať a pritom vie, že sa jej nedotkne. To ti je láska k človeku a k úcte pre niečo, čomu celkom nik z nás nemôže porozumieť. Vždy... keď ju vidím... rád... rád by som ju pobožkal, ale mám pred ňou takú... tú úctu, že milujem aj jej syna... a verím, a chcem dúfať... že ju uvidím znova... A potom viem, že moja žena... je moja žena.

Zástupca si vzdychol a skutočne sa rozplakal, hasil ďalej, používal posledné hasiace prístroje, hoci požiar už odznel, trosky tleli – ale zástupca musel hasiť, aby sa nezbláznil z toho, čo cítil.

8

- Tak môžeme ísť, - hádam až s neuveriteľnou bázňou prehodil veliteľ, prešiel si rukou po strane hrudníka, kde sídli srdce.

Lemra sa nadýchala, cítila ako žena, cítila ako reklamný agent svojho muža, že prichádza veľké emočné lietadlo a ona bude pristávať s kolosom citovej erupcie v rovnakom čase ako s ním bude odlietať.

Mala strach a mala sucho v krku, zabudla na panelák, zabudla na ľudí, ktorí ešte stáli a nasávali atmosféru priestoru ako ďalšie divadlo bez otázky: - a čo teraz?

„Toto je život, tak ho berme všetkými desiatimi“ – pomyslel si novinár. A chystal sa na najdôležitejšiu otázku dnešného dňa. Nadýchol sa, no morálka a etika ho nachvíľu zabzdila, a tak sa nadýchol ešte raz, a ešte raz. Ach, už sa mohol spýtať, aj keď jeho hlas bol akýsi zastrený bôľom:

- Môžem vás sprevádzať...?! Môžeme... môžem... písať ... o... láske... Joj, ale... zle hovorím...

Lemra pochopila účasť v pracovnom nasadení – jej, manželovom, novinárom. Len veriteľ sa jej zdal akýsi citovo-pravdivo zatúlaný.

„Ale čo... veď on tu žije... On to vníma ako reálna postava, ktorá zajtra stane a práca... sa stane intímnym životom...“

„Či čo?“ – Lemru naozaj rozľútovali jej necitlivé myšlienky.

To, čo ľudia naznačili o žene, za ktorou sa chystali ako krtkovia, hyeny a ľudia, ak sa podarí prebudiť skrývané svety zaznávannej citovej intimity, to všetko na Lemru urobilo dojem.

Ktosi si zozadu odfotil primátora ako sa „naposledy“ pozrel na trosky, ktoré sa tým predsa len dostali do histórie primátorovho napredovania vo svete stúpania a klesania, len podľa toho, či zachytíte tok rieky...

Ľudia sa uhýbali so zdesenými tvármi našej štvorici, v diaľke i v blízkosti bolo počuť neustále húkanie húkačiek.

Plač a nárek, prosby a lamentovanie boli odznova poéziou bez akéhokoľvek iného vyjadrenia.

Policajti, presnejšie pár policajtov, ktorý sprevádzal náš primátorský pár, nasadol do auta. V aute primátora už sedel jeho oficiálny šofér – a zároveň bodyguard. Prišiel hromadným spojom, odišiel od milenky v tento deň, aby mohol opäť milenke hrať na city a hrať na pokoj dôležitosti:

„Som v práci, miláčik, a vidím toto. A toto!“

Automobily sa rozleteli bez myšlienok, teda všade kam je potrebné zájsť, aby ľudia žili a nútili – sa – žiť – žiť – žiť. Ľudia, trudy, žiť!!!

„Toto je láska v praxi“ – pomyslel si bodyguard, ale nechcelo sa mu ďalej myslieť.

Otáčal volantom a skutočne nemyslel.

Sníval o tom, že si za svoj plat šoféra postaví bazén. Malý gumený bazén.

Všetko čo videl sa dalo zhrnúť vyjadrením: „Som iba šofér, chcem si kúpiť malý gumený bazén, a hotovo.“

Lemra si preložila nohy a myslela na to, či jej mejkap bude v televízii výrazný.

Semran si usporiadal myšlienky, ale zakaždým sa mu vyjavilo iba: „si v práci, si v práci.“

Všetko sa zhrnulo do cesty za matkou bez syna.

Mesto sa parilo a ľudia nemali kam ujsť.

Autá nemali prečo protestovať, autá boli ľuďmi a ľudia boli autami.

- Kedy tam budeme? – spýtal sa unavený Semran veriteľa. A veliteľ sa v duši pomodlil k Bohu, lebo k nikomu inému sa už nemodlil.

Kedysi sa modlil k manželke, potom sa modlil za deti, nakoniec pochopil... že Boh nejestvuje, ak on nejestvuje v Bohu. Veliteľ sa teda zbláznil zo života a musel veriť, lebo psychológia nás neponúka odpovede. Čo by sme čakali?

- Tak kedy tam budeme, čo ste ma nepočul?

Lemra si so stúpajúcim uvedomovaním potu pána veliteľa priznala, že priťahovanie bola iba romantická predstava, ktorá ju rozosmiala.

Semran sa vyľakal pri pohľade na veliteľa. Ten smútok v očiach, to zabudnutie bez výzvy!

- Tak čo? – spýtal sa už oveľa jemnejšie. Spýtal sa oveľa uvoľnenejšie. Upokojil sa, pochopil, že ľudia, ktorí žijú „pod hladinou“ sú v zaslúženom odsúdení ničoty: „Láska je zmysel, na ktorý sa niekedy nedá tak či onak siahnuť.“

- Zachvíľku, zachvíľu... – zašepkal veriteľ. V predstavách sa rozprával s matkou mŕtveho syna.

Ale bodyguard vedel veľmi dobre kam jeho karavána miery. Poznal nemocnicu na kraji mesta, nemocnicu pre chudákov, vrahov, antikristov, prostitútky a všetkých, ktorých poistenie bolo zaplatené minulosťou ich premrhania sa.

Ich príbehy dostávali lacné znázornenie v nemocnici – akou bola naša nemocnica.

- Tak... tak... už sme tu, - potiahol slová bodyguard, keď zastavil tesne za policajným autom. Policajti vystúpili, žena-policajtká si zívla, chcelo sa jej spať, ale musela pracovať.

„Zlomené barikády“ – pomyslel si jej partner, pri vystupovaní sa pozeral len a len na ňu, policajtku jeho života. Dokedy, dokedy?

Nevedel, čo znamenala jeho myšlienka, a pozrel sa do tváre Lemri, ktorá vystúpila skôr ako jej manžel.
 „Prečo také ženy... sú... pre takých... ako je on?“ – spýtal sa novú a ďalšiu zbytočnú otázku policajta.

Policajtká si zívla po druhýkrát. Ale nikto nevynásobil jej zívanie nejakou pravdou.

- Tak... tak... – zašepkal šofér, keď vystúpili.

A myslel na milenkú z pozície toho, ktorý má stále čo ponúknuť.

„Zaplatím jej za všetko, lebo ju milujem viac ako ona mňa, a keď ona bude milovať mňa... viac... potom... začnem byť mužom.“

Nemocnica bola veľkou nemocnicou, a ľudia sa cítili ako sa cítili, keď do nej vchádzali. Každý sám za seba, a všetci mlčali, aby neotravovali chvíľu, ktorá mala prísť.

Lemra kráčala ako prvá, Semran sa pýšil jej telom aj vo vypätých situáciách, jeho duša sa aspoň mohla odvolať na podopieranie v stvorení.

Dvere sa otvorili, automatika, ktorá má smerovanie do špitálu, tomu sa hovorí ďalšia pravda o živote.

Kde sú slová uvítania v tejto sociálnej hre, pantomíme, pravde Božej? – nie, také nikoho nenapadne. V bolesti.

A duševná bolesť pokračovala, v každom z nás, v každom, kto vošiel. Vrátnik zbystril zrak, vrátnik bol hrdý muž, veď bol jediným vrátnikom v tomto roku, ktorý ešte veril v sociálnu guráž, cech vrátnictva.

- Kamže? – spýtal sa ako v roku 1968.

Priatelia, vitajte, 2089!

- Som primátor tohto mesta... – a Semran si až po dopovedaní uvedomil prázdnosť a pátos, ktorý nemal priateľa vo vrátnikovi.

- No jasné... No jasné... – a vrátnik, ktorý nemiloval, ktorý už nemiloval, neuveril viac ako – „nikdy som neuveril v nič“, čo by mohlo spasť jeho biedny život. Ale vrátnikov potrebujeme – aj keď v tomto roku už zostávala len jedno miesto pre vrátnika.

Neuveriť!

Lemra prebodla vrátnika pohľadom, veliteľ prebobodol „toho idiota“ uvedením, že ide o ženu všetkých sídc, ktoré nenašli naplnenie.

Semran sa otočil na policajtov, ktorí sprevádzali púť bez svätého cieľa.

- Vy ste s nimi? – spýtal sa vrátnik až s priveľmi obyčajnou tvárou. – Policajtom ešte verím.

Ak sem niekedy prídu policajti, tak sú skutoční. Policajti...

- Dobré... dobré... – povedala policajtká. – Prišli sme...

Ale Lemra si priložila prst k ústam. A zahrešila citom k žene, ktorá sa chcela hrať na vedúcu projektu:

- Nepotrebujeme ďalšieho diváka. On je iba vrátnik.

- Čo? – ozval sa vrátnik hlasom nahnevaného - „sociálne.pravdivo“ - porazeného.

Veliteľ zavelil duši, zavelil nohám, zavelil ignorácii človeka:

- Pán primátor... zavediem vás k nej... – a akési teplo ovládlo jeho bytie, pretože sa zviezol pohľadom k Lemre. A vedel... tušil... vedel prežitým „prechádzaním okolo“, že každý muž... ktorý sa pozrie do očí Lube, sestry, sestričke, tak ten muž sa ihneď postaví proti všetkým stenám vlastného života.

Už sa tešil... a už sa bál... už sa triasol strachom.

Vrátnik sa odul, ale žil v realite, uvedomil si, že primátor je primátor, a on je chudý pes, ale chudý pes... má to, čo vycvičený pes... nebude mať nikdy... he, he... – pomyslel si vrátnik. A usmial sa, pretože sa presvedčil:

„Moja strana... má to, čo nemá jeho strana...“

Pravda, pravda, vrátnik... sa prestal o niečo snažiť, keď mal 22... a odvtedy sa šúcha po povrchu všetkého, čo prichádza do úvahy. Prijal svoju úlohu ako „veľký človek“. „Držím hubu, lebo... som si našiel život...“

Primátor nasledoval kroky Lemri, ktorú viedol citový strach. Čakalo ju čosi, s čím sa ešte nestretla.

„Emocionálna pravda... teologická pravda... prírodná pravda... Toto bude stena“ – zahmkala si so „zreteľným“ strachom v hlase.

Novinár sa zakrádal v úctivej vzdialenosti. Očami nahrával všetko, čo sa mohlo nazývať „zaslúženým pozorovaním zo stvorenia pre samotné stvorenie“. Až taký to bol zmanipulovaný novinár.

Lenže mal iba dvadsaťpäť, a každý „veľký“ človek s ním pracoval veľmi rád, stačilo sa pozrieť do očí, stačilo sa pozviechať a presvedčiť mladého naivného nahrávateľa v mozgu:

To my, tí, ktorí preskočili sociálnu ohradu, to my sme tí, ktorí majú právo na históriu...

„Toto môže byť dobrá príležitosť... ako sa zviditeľniť... Žena... nepoznaná... zabudnutá... a smrť... ktorá jej vytrhne dušu... Zdá sa, že verí v Boha.“

Ach, chlapče, všetci sme raz boli mladí, ale... tvoje slová bolia všetkých, ktorí vedia ako prežili až doteraz:

A myslel si... veď veril, že nejestvuje „niečo ako náhľad do jeho duše“, a myslel si, čo si hádam nikdy nebude vyčítať, na konci života sa premietajú predsa dôležitejšie vecičky:

Hej, myslel si ako slobodný člen spoločnosti:

„Ak jestvuje Boh, toto je moja príležitosť.“

Vonku sa znenazdajky rozpršalo, a čarodejnice nevy mreli, hej, hej, **myslel si** novinár pri pohľade na Lemru.

V jeho lebke, plnej očakávaní, snov a prianí, žil ešte vo svete, kde skutočnosť a radosť z obyčajnosti ako zo svätého grálu bola nahradená, vymazané ponukou „mať, dať, zobrať, zabaliť, zabaliť, zabaliť, zabaliť, odhaliť, odhaliť, odhaliť, opísať, opísať, zožať, zožať, zožať, stať sa – stať sa-stať sa. Stať sa...“

Stať sa... to bolo heslom ponuky-dopytu.

Zostať... za každú cenu... to bolo heslom: milujúcich sa policajtov, vrátnika... Mňa. Teba. A vôbec.

Byť... a pýtať sa pri hasení... po hasení... pri vchode do najhoršej nemocnice v mŕtvom meste, v živom meste... to bolo heslom: všetkých, ktorí sa cítili ako veritelia niečoho, čo sa mohlo vyrovnáť nášmu veliteľovi. „A každé dieťa... ktoré uvidelo romantickú rozprávku o hasičovi... chcelo byť hasičom... Hurá!“

Nemocnica, nemocnica, kde máš svojich – ďalších, ďalších – zabudnutých hrdinov? A dve strany „hrdinov“: tí, ktorí liečia, tí, ktorí zomierajú...

Semran kráčal, Lemra kráčala, dýchali, srdcia necítili jedno druhé.

Táto náhodne vytvorená skupina nemala prečo cítiť srdcia „toho druhého“:

Dopadla ťažoba na veliteľa, cítil blízkosť sestry, duševnej sestry všetkých, ktorí trpia a pýtajú sa kto ich zachytí v niečom, čo sa núka.

Príliš veľa ponúk... a nič, čo by sa dalo zachytiť: mala v očiach Lemra, ten záblesk aristokratickej arogancie a bolesti.

Kde ste ľudia, ktorí chcú skutočnosť?

„Prichádza skutočnosť... prichádza tragédia duše...“ – a naivnosť novinára, zdá sa, nemala konca.

Koniec prichádzal ako veliteľ stratil dych v novom kroku, slabiny ho boleli, a nevyužitost' mieškov bola zabudnutá, pretože

Realita je vytvorená vďaka hrám mysle.

Evolúcia dýchala zo Semrana, keď sa vo vnútri reálne pomodlil:

„Neviem prečo...“

ale už aby to bolo za nami...

a nech sa toto zachytenie tejto chvíle aspoň kdesi odzrkadlí... Bože...

Dnes vidím všade iba ľudskééé kruhy vody“ – a pohľad mu podriadene-nadriadene – prepletene – dopadol na novinára.

Novinár sa upokojil.

„Ak jestvuje Boh... budem jeho spravodajom. Dnes ako každý deň v tomto malom meste.“

8

Ľuba, duševná sestra ľudí, ktorí hľadajú znenazdajky, čo sa ostatní snažia vymazať... asistovala pri operácii, pri ktorej išlo o záchranu „neurčitého zmazávaného človeka v meste“.

„Život v meste sú len slová“ (nn)

Muž, ktorý bol operovaný, Ľubu nikdy neuvidí, spal spánkom chemického vyjadrenia „pravdy o pravde človeka“, ale Ľuba ho aspoň raz pohladila po stehne, to keď sa operujúci primár nepozeral, pohladila ho ako človek, ktorý hľadá a preto hladí.

Ľuba želala mužovi aspoň jedno životné šťastie. Ale cítila... ale cítila... a preto odvrátila hlavu.

Ťaživý pocit sa nedal uniesť.

Preto si radšej Ľubu, našu sestričku v utrpení, v ktorom sa pýtame na smer a pozíciu, ktorú sa snažíme obhájiť v mene budúcnosti, ktorú nechceme znásilniť ako sme sa nechali znásilniť mlčanlivosťou, preto si vrcholnú ženu duševného vývoja opíšeme ako tú najväčšiu obyčajnosť:

Dlhé vlasy čiernej farby povedali o sebe, že sú iba vlasmi. Vlasy pre muža na žene sú asi božstvom, ktoré žena neprijme, ak nebola milovaná. Vlasy a duša.

Krásne čierne vlasy sú niečím, čo bez spoznania zostáva zlomenou barikádou. Všetko sú barikády, ktoré sa dajú prelomiť, ak sa čosi chceme dozvedieť.

Zídeme nižšie a nižšie. Čelo sa stávalo prijateľným pri každom skrčení kože, aj bez skrčenia kože. Napnutie lícového svalstva zostávalo úderom do srdca.

A bočné linky nepriateľom, ktorý potreboval utíšiť.

Hej, žena, ktorá hľadá, vyzleč nevyzlečené, hej žena, podaj všetkým dušu a staň sa najviac duševne zneužitou, ak si doteraz duševné nohy rozkračovala len pre izolovanú vieru.

A jej prsia sú ako všetko, čo Sokrates radšej nevyslovil. A všetká pravda, ktorá patrí spoznávaniu medzi mužom a ženou, je v jej prsiach. A panve. A medzi nohami. Také krásne čierne chĺpky, kam ju zavediete. Kam ju ukrižujete bez muža a bez pýtania sa na prienik v stehnách, po vnútornej strane... Po vnútornej hrane jej psychiky sa tvár, plná egyptského zvierokruhu stáva ňou, niečím, čomu neodoláte, nech ste mužom alebo ženou, jestvuje bytostná nádhera, ktorá zmagnetizuje vašu dušu.

Pod! Pod! udri ma znova... – pomyslel si primár, ktorý už roky operoval iba pre ňu. Pozrel sa na ňu, na jeho duševnú sestru, lebo aj on žil vo svete, kde „jestvujú iba duševné páry... Iní sa nehľadajú, iní nejestvujú... v posteliach padnúť na kolenách a manželka je iba povinnosť pri pohľade na Ľubu, sestru primára.“

Miloval ju ďalší človek a tá Žena ho ľutovala... veď mu nastavila jeho vlastné duševné zrkadlo.

Milovať sám seba, muž, primár.

Milovať len svoj odraz v stvorení, aké... aké... aké... pustošivé. Nikam nesmerujúce.

Ľuba podržala primárovi niť, hoci to mal vo výkone práce zástupca primára, ale primár určil nové podmienky v hre na pracovisku.

Ľuba žmurkla ľavým okom a pravé sa takmer zarosilo, dať primárovi to, čo si zaslúži za predĺženie niekoho života v duševnom garde.

Bež muž, bež muž... do sveta s novým prirodzením. Oplodňuj, ak si to zaslúžiš.

A ženy... určujú, a muži myslia ako to určovanie prejsť ako plot medzi psom a „psom“.

Ľuba, miluj nás!

Zákrok sa vydaril, duša samaritánky sa mohla nadýchnuť. A spočinúť na symbole v rukách sestričky, opaku Ľuby, Soňa, Sonička, kurvička medzi dámami, ktoré sa nestihli uplatniť tak ako dúfali. Soňa stála pri Ľube a cez všetko náhodné stretnutie sa na pracovisku, ju nenávidela v usmievavej tvári. Závidela jej úspech v neúspechu. Všetky tie obdivné pohľady... mužov. A žien... Čo je horšie: žien a Žien a Mužov.

Všetko sa vystupňovalo, keď sa Soňa začala dávať mužom a nie Mužom, aj keď si často myslela, že sa dáva práve tým Mužom, ktorí ju vyťahnu... tam... kam sa Ľuba z akýchkoľvek „šialených!“ a citovo-šialených pohnútok nikdy netlačila. Nikdy.

Evolučné šialenstvo?

A človek by mal zaniknúť aspoň so zábavou nad hrobom! – hovorila si Soňa. A jedným uchom Ľubu ľutovala a jedným ju zabíjala každým slovom o nej pri iných, s inými.

Každá nádej Soňu zabíjala a ona sa opájala poznaním, že nič viac – predsa – nie je.

A Ľuba ju ľutovala:

Symbol v rukách Soni spadol k zemi, sklená nádoba so všetkým, čo sa už použilo a malo zaniknúť v biologickom odpade, v studni ľudstva, ktorá sa recykluje a recykluje, rozbitie... a krv, ktorá sa kotúľala k nohám Ľuby.

- Môj syn... – zhlboka a tiesnivo zašepkala Žena a pozrela sa na ženu. Na Soňu.

Primár pootvoril oči a snažil sa duševne pretiahnuť Ľubu, v princípe lásky muža v rokoch bol už iba jej dieťaťom. Synom.

Ale tvár jeho lásky bez vyznania – len ako život, len ako všetko, čo musím robiť pre život – A život sa o mojej láske asi nedozvie... Myšlienky primárov vedia byť tak obyčajné až to zaváňa silovým prejavom „zmiernenia“ úlohy intelektu, mozgu a informácii, ktoré primárovi dodávali kruté a – bez skutočnej pýtajúcej sa lásky – bolesti.

Rozvíjajúca sa bolesť zavítala do primára z Ľuby ako Ženy. Primár opustil pohľadom penis pacienta, neželal mu žiadny úspech, žiadnu ženu, ktorá ho bude ľutovať postojom tela a dá mu stvorenie v pripustení pre „niečo viac A VIAC-VIAC“.

Výprava primátora čakala niekde pred dverami sál, kde sa operuje a operuje... Až pokým ďalší lekár nezomrie a neodovzdá všetko, čo sa rozhodol odovzdať.

Každý čakal na to svoje, novinár cítil srdce v očakávaní všetkého len pre neho, Lemra cítila, že jej ženský svet bude povýšený alebo ponížený, a preto sa pozerala s nádejou na Semrana, a Semran zase hľadal oporu v Lemre ako v istote, ako v bleskozvode pre všetko, čo cítil. S čím bojoval.

„Idem bojovať s morálkou a idem povedať pravdu, idem speňažiť moju dobrú dušu.“

Lemra sa dotkla jeho ruky, pôvodne ju chcela zovrieť, a podeliť sa o seba samú, lenže dvere na jednej zo sál sa otvorili a ľudia vyšli na ďalšie svetlo božie-Božie.

Primár kráča tesne za Ľubou, tvár Ľuby bola vystrašená neznámou emóciou, po ktorej nechcela pátrať. Zlý pocit sa stal erupciou vnútra pri stretnutí sa štyroch očí.

Primátor a Ľuba, divoká sekunda, divoká bolesť, divoká variabilita. A primár zastal, aby „precítil“, prečo zastala Ľuba.

Lemra vypúli oči a srdce jej prestalo byť, na sekundu v ďalšej sekunde.

„Bože, toto nie je božia krása!“ – to bolo prvé, čo napadlo Lemru.

„Bože... ona... a utrpenie, ktoré kradne mužov. Bosorka citov!“ – a duša Lemri sa naozaj rozhodla brániť. Lemra urobila krok k primárovi. A primár sa zachvel.

To prázdno, to jeho prázdno našlo zhmotnenie v Lemre. Primára pichlo pri srdci. Ale nevnímal to pichnutie ako výjav „ona je tvojim opakom bez tvojho chcenia, muž, chlapče, chlapček“, on ho vnímal ako všetko, čo mu nemohla a najmä nechcela dať Ľuba.

A duševná láska prešla v okamihu do chcenia, mať tú ženu, lebo ona je opakom niečoho, čo som cítil doteraz.

Ach, všetky tie cítenia pre ktoré niet slov vo chvíľach, kedy nami lomcujú ako oceán bez vln a slanosti a viery. Také oceány nepotrebujú veriť, lebo sú pristihnuté, že... sú.

Aspoň v tej chvíli pristihnúť.

Ľuba podišla bližšie, stála sama proti všetkým a za všetkých. Ale nik nevedel o jej nadhľade v ktoromkoľvek časopriestore myslí, ktoré sa črtali pre dej ako každý nový deň, so slnkom tam kde je nádej, s dažďom, tam kde je... človek, Muž-Žena.

Stop! – vykričala v duši Ľuba, poďme do reality, lebo takto môžeme zomrieť na niečo, čo nepatrí nikomu z nás. A to čo ti nepatrí, to si sotva obhájiš.

Ľube sa rozšírili oči, biele to stožiare chcenia „poznať pravdu v pravde a v pravde... až do nekonečna, dokelu!“. Žmurkla nevynútene, žmurkla ako biologický stroj v rukách tých najvyšších princípov „poznania seba cez vonok hry, predstavy, skutočnosti“.

Primátor zabudol, čo chcel povedať. Primátor sa zamiloval do studeného prejavu všetkého, kým zabudol, že mohol byť.

„To je krása... to je krása, ktorej znovu čosi zomrelo...“ – prepadlo jeho vnútro emočné divadlo s hercami, ktorí ho zajali a začali s ním vrtieť až nezastaviteľne rýchlo.

Stratím hlavu pre ňu, už teraz to cítim.

Cit vyletel z primátora, v jeho veku sa mu podlomili kolená a sotva dokázal vydať hláska:

- Niečo zlé sa stalo... vám... drahá... drahá... – a primátor vyľakane sklonil hlavu k zemi, nečakané poklonenie, ktoré nemal doteraz v programe.

Novinár nahrával všetky vety v mobilnom pochodujúcom digitálnom štúdiu menom drahý, všade dostupný mobil pre spásu Novín... Nakoniec, novinár mal po celý čas, odkedy nastúpil do masmediálneho kolosu, mobil zapnutý. Zapnutý aj vtedy, kedy bol on sám vypnutý.

Lemra sa zakoktala v postoji, primár jej čumel do čela, a jeho oči sa vracali do duše až neprívetivo otvorene.

Lemra nevedela čo má robiť. Jej manžel sa totiž po dlhom čase nesprával ako profesionál. Vyľakalo ju všetko, čo prišlo akosi neokrôchane nečakane.

Ľube vystrelila pravá noha do strany, to stvorenie ju nachvíľu schmatlo, aby nespadla, aby sa vedome v uvedomení najväčšej straty života, jej straty, jej izolácie bez snahy povedať tú „pravdu“ viacerým...

„Oni si to nemali zaslúžiť...“ – tá ťaživá emočná výhybka prichádzala ako vagón bez – nielen – rušňovodiča, ale aj bez lokomotívy.

Novinár sa usmial pomedzi čisté a voňavé zuby. Primár pocítil srdce (už aj) fyzicky. „Niečo sa stalo v nebi“ – prepadla ho výčitka.

„Môj pacient nezomrel, ale čosi... čosi...“ – myšlienka primára prešla do slov primátora, keď jeho oči prijali oči Ľuby.

Myslenie mužov skončilo a myslenie žien začalo prenikať do mužov a muži sa nemali prečo brániť niečomu, čo nepoznali, lebo to do nich neprenikalo ako smrť, ale ako neurčitý život.

Čas konečne aspoň na stotiny duševných ohľadov v mene všetkých ľudských pohľadov, zvyčajne nevyslovených v prospech zabudnutia, lebo je často predávané „ako sladké zabudnutie v prospech veci – ZACHOVAŤ, MADAM, MAMAM... ech, uj, etc:

Čas vyslovil z úst primátora pre oči Ľuby (a novinár ani nedýchal ako počúval):

- Váš syn dnes zahynul pri požiari vášho paneláku...

Čas neprehral, čas v ľuďoch neprehráva, a Ľuba udrela bleskom do primátora, bleskom beznádeje, ktorú by sama neustála. Jej slová však niesli vlajku tibetského pokoja Ženy, ktorá sa z časti už pradávno poznala:

- Prišlo to... prišlo... On... by nakoniec zahynul... tak bolestivo... On zahynul... On zomrel... Toľkokrát sa mi o tom snívalo... Toľkokrát... som protestovala mlčaním... Toľkou láskou k nemu... ako ku všetkému... A predsa, predsa... Ono to prišlo...
- Ono to prišlo... – zopakoval ako v tranze novinár.

Lemra plnohodnotne vypleštila oči na Ľubu, akoby sa práve dozvedela o ženskosti, o pravekej ľudskosti, ktorú zanovito odmietala prijať.

Primár onemel, jazyk sa mu túlal po ústnej dutine, hľadal zub, ktorý by ho prebral zakusnutím k životu.

- Ako... ako... – pokúsil sa o nejaký zásah, lenže oči mu skĺzli k Lemre. A on skončil ako ten najmenší chlapec v okolí.

- Prečo... prečo... my to... takto? – spýtala sa vyľakane Ľuba. Z očí sa jej skotúlala slza „in memoriam“ pre syna ako česť pre niečo, čo bolo vypočuté smrťou a človek to, zdá sa, zas a zas nemôže, nedokáže pochopiť ako by chcel. – Prečo my to takto oznamujete... A prečo... toľko očí... pre niečo... tak... zúfalo... a strašne... strašne... intímne...

Lemra zabudla na väčšinu zlých pocitov, na evolučné ohrozenie SVOJHO, a dotkla sa pohľadom – jemne, priam najjemnejšie – Ľuby.

Soňa sa zasekla niekde medzi primárom a Ľubou. Už dávno opustila predstavu o veľkej predstave svojho života – v dnešný deň. Operácia mala ukončiť jej otroctvo voči niečomu, o čom sa odmietala rozprávať.

Tešila sa ako si v prestávke na kávu poklábosi s Ľubou, mierne ju zneužije pre svoje ego... Nuž, jej veľké JA bolo prekonané realitou...: nielen Ja som „prekonaná v hre o sny a pavučiny veľké ako JA...“

V dušičke malej ako bola ona sama to nazývala svetom, ale pri cítení zemetresenia v Ľube nemala inú možnosť:

Ľútosť zvíťazila a pravda o strate, ktorá sa nedá odohnať akýmkoľvek snom, nech aj tým najbyťostnejším, ju prilepila na stranu bolesti, ktorá plynie a plynie veky-vekov a My-Oni-naše postavy sa zhmotnili:

- Bože... – vyhrklo zo Soni pre Ľubu. No, Žena nevnímala ženu. Žena sa strácala a objavovala – len ako zároveň môže byť ďalším zároveň – bolesť vo všetkých, ktorí jej bolesť prijímali ako spoveď bez slov a spoveď pre všetky slová, ktoré majú-mali a prichádzajú...
- Je... Nie je žiadna... šanca? – pomaly, až neskutočne sa hlasom, ktorý by sme skôr mohli označiť za hlas toho mŕtveho syna, Žena Ľuba prepracovávala k brutálnemu vyjadreniu ducha cez srdce.

Všetci stáli ako obarení. Nechali sa obariť a odmietli sa uhnúť?

Voda pravdy bytia bez riekaniak tiekla zo všetkých strán, tu sa niet čomu vyhnúť:

- Už od malička som mu posielala samú seba vo všetkých snoch... v ktorých som cítila, že môj syn je viac ako snom. Milovala som jeho realitu viac ako tú svoju... A dala som mú samú seba... A... on vedel... milovať svoju mamu... On to vedel... – šepkala Ľuba, šepkala neskutočne skutočnosť.

Primátor a novinár sa stretli vo vyplašenom pohľade.

„Toto by mohol... byť blockbuster... Čo hovorím... Toto by mohlo byť TO...“ – snažil sa o orientáciu novinár. Ale bolesť ho zvrhávala do zachytenia novinárskej pravdy bez dvojakej fabulácie. Tu už nebolo čo podať masám.

Tu sa masy vytratili, aby sa navrátili bez skonfiškovania v precítení utrpenia za všetkých a pritom podozrivo: pre nikoho...

- Toto sa nemalo stať, ale stalo sa... – akosi defezívne vydýchla Ľuba. A primátor jej položil, pomaly, pomaličky ako muž bez Ženy, ruku na rameno. Ruka sa zatriasla práve - v práve - dotyku.
- Aká to láska cez trápenie zblízuje, keď nie je čo viac povedať?! – precítene povedala Žena. Našla silu spýtať sa – a v pohľade, v ktorom hľadala všetkých, ktorých mohla uvidieť – oprela sa bradou o hrudník – a odpoveď zahodila za hlavu.
- Až teraz ho milujem... ja hlúpa... viac ako všetko... čo som od neho chcela... a dúfala.... a dúúú, – nezniesla sa v púti citov a usedavý plač zavítal - do nej.

Primátor sa pohľadom dotkol primára a naopak.

Dvaja muži viac nevideli iné ženy. Lemra pochopila, že hovoriť niečo, čo nemá kam predať, komu predať by bolo ponížením aj jej ženstva – ako i ľudskosti.

Mlčala. A priala si, aby pred minútami a minútami nemyslela viac na seba ako na **všetko**.

A vrátnikovi sa práve dovolala jeho „polovička“ – žena, s ktorou žil bez duševného hľadania – len v konzerve bytia, v konzerve prázdneho vzťahu: muž vs. žena s malými písmenkami, dovolala sa mu, aby s veľkým zachrípnutým pátosom veľkej dnešnej zmeny bulváru v srdciach povedala ako vyriekla ortiel:

Tá kráska, vieš, tá čo u váš pracuje, čo sa stráni mužov, čo sa tvári ako Matka Tereza, keď kráča... a všetci... veď aj ty... sa po nej liapu... a liapu... To ona... poviem ti... Ona dostala, čo si zaslúžila... Zomrel jej syn, ten... vieš... uhorel... lebo dnes bol veľkýyyy požiar..... – a telefón rozprával – a mlel, ale kto by potreboval počuť hlas tejto ženy???

Ach hlas takých ľudí... sa nedá len tak vymazať, ani ten sa nedá len tak vymazať:

- Skapalo dieťa.... Chlapec... Bastard... ten... čo iba zdravil... ale s nikým sa nerozprával, heh, s nikým sa nehral... Zomrel... Skapal... Takí... skapíňajú prví... A ja som si to myslela... Oné... že... To ti poviem... – nadýchla sa, - a pokračovala:

- A kedy prídeš? – spýtala sa, hoci do najmenej presnosti, ktorú uznávala ako svoj princíp, presne vedela kedy sa „druhovi“ končí!

Spýtala sa nezúčastnene. Spýtala sa bez citu.

8

Miestnosť v zákryte, miestnosť kam sa po operáciách uťahujú unavení operátory, miestnosť sa zaplnila ako málokedy.

Lemra podala Ľube stoličku, Primátor podal čistý pohár vody a novinár sa modlil za spásu „niečoho ako pravda v tomto príbehu.“

Ľuba sa roztvorili oči, hodila do duševného priestoru, do priestoru, ktorý sa dotýkal všetkých (inak ako vždy) rýchlu modlitbu a film skutočnosti jej syna – jej v mozgu začínalo pocitové predstavenie posledných chvíľ syna:

Telo Ľuby sa začalo triasť energetickým vypätím, podobným epileptickému záchvatu:

Primár Ľubu poznal, cítil a vedel, čo je vo veci, mlkvo sa prežehnal v myšlienkach, a zabránil Semranovi, aby zasiahol. Chytil ho za ruku, keď sa Semran pokúšal o fyzický kontakt s citovo vychýlenou...

Soňa iba povedala:

„PaneBože... čo sa to deje?“

Primár sa pozrel na novinára a takmer ho v duši preklial, no v sekunde pre sekundu sa uvedomil a:

- Nahrávajte... ak môžete... – povedal mu ako otec, ktorý miluje dcéru v záblesku, v ktorom sa dieťa nedozvie o láske.

Skutok bez slov... Skutok bez slov pre toho, koho milujete najviac.

- Hovor, sestra, hovor... Daj nám pravdu... daj nám to, na čo všetci čakáme... – hádam až hypnoticky hovoril s hlbokým kamenným hlasom primár Ľube.

Jej Oči sa vydali do priestoru a jej bytosť sa začala rozpínať o to viac.

Semran sa zamiloval v strachu o niečo, čo ešte nevidel.

Lemre sa rozdrkotala sánka. Novinár si s trasúcou sa rukou skontroloval chod digitálneho superzariadenia.

Ľuba otvorila ústa a oceán na dne zamrznutých a nevyslovených ľudských citov smeroval až na koniec vesmíru, ktorý sa práve zhmotnil do jednej malej pooperačnej miestnosti:

Syn, Milan, vstáva s bolesťou, má iba sedem rokov, plače na posteli a tá úzkosť, ktorú cíti od štyroch rokov, kedy sa po prvý raz uvedomil ako človek v detskom tele, tá úzkosť zabíja malé telo.

Ale láska k matke sa stáva rok za rokom tak silnou, tak ohnivou, že Milan mlčí a miluje, miluje ako dieťa v úzkosti pre celý svet, len pre svoju-„moju“ mamu.

A Milan vstáva, pozrie sa na spiacu mamu, potrasie ňou.

- Mama vstávaj, musíš ísť do práce... A ja musím... ísť do školy...

Milan školu miluje a zároveň neznáša. Pozrie sa spolužiakom do tváre a vidí len to, čo vidí: Pravdu o ich znázornení, pravdu o ich modelácii, pravdu o ich „zvieracej“ úlohe, ktorú budú musieť zastávať v stvorení ako sami v sebe:

Milan na prvej hodine, ktorou je Dejepis, podíde k tabuly, lebo sa sám prihlásil, a pozrie sa do očí učiteľke, ktorú má rád.

Vie, že je obetavá, vie, že sa v skutku snaží dať týmto bytostiam čosi, čo sa v procese snaží o uvedomenie... „ľudia pracujte na sebe, deti, vy ste slobodné, ak sa odhodláte ešte niečo vedieť, vám sa na to ešte len tak nesiahne, deti! Deti! Deti!“

Usmeje sa na ňu pred tabuľou, a ktosi sa v triede zasmee. Ktosi pološeptom zjašene zablaboce:

„Už sa zas pcháš do rite...“

A Milan je príliš emociálne stvorenie, príliš ho jeho matka vyhnala do vrchov, v ktorých musí stáť sám medzi ľuďmi, ktorí nebudú nikdy dýchať ten jeho čistý vzduch. V siedmich rokoch sa vráti do tváre Dejepisárky a musí jej to povedať nahlas:

- Vy nás milujete... A kto vám to kedy takto povie?

A Dejepisárka sa bojí prijať Milanov výrok – aspoň – do vlastnej citovej histórie, tak ju vystraší obrovský citový náskok stvorenia pred ňou.

- Milan... – zašepká...

A Milan chce ešte niečo povedať, no jazyk, no duša sa mu zasekne v akejsi sebaobrane. Ale ako dieťa chce protestovať... a vzbúri sa novými a novými emociami...

Kde je niekto kto by to zachytil?

Kde je ktosi, kto by prečítal jeho stav a dal mu pomocnú ruku, ktoré si stvorenie v stvorení zaslúži?

- Ja... chce...chce...chcel bbbby ssom... – začína koktať, začína strácať kontakt s cítením lásky, ktorou je sám, ach, úbohý, malý chlapec, protestuješ proti „vlastnej“ láske príliš skoro

na to, aby ti mohlo byť odpustené v nevedomosti... lebo oni nevedia, tvoji spolužiaci... Učiteľka sa zamračí, nadýchne sa a snaží sa pomôcť, aj keď sklízne do psychológie:

„Bože, ten chlapec musí doma trpieť, čomu to tá ľadová kráľovná doma robí?“

A Milan sa snaží odpovedať na otázku, ktorú mu dala Dejeopisárka, snaží sa odpovedať na to, čo sa učil, čo už dávno vie, ale vnútro sa zaseklo, vnútro viac nechce hovoriť pred davom, ktorý nevie, čo značí vedieť a zároveň precítiť – a zároveň vedomým milovať až za hranicu ľudskosti v dieťati.

„Už viac nie som dieťa...“ – zaškrieka čosi hlboké v Milanovi.

A Dejeopisárka sa nedozvie odpoveď, ktorú tak s napätím čakala od Milana. Otázka znela:

- Kto je duševným otcom Biblie... tak ako ju dnes poznáme dnes?

A učiteľka uverila vlastnej hre, uverila vlastným predstavám, že v každej hre musí byť víťaz. Očakávala, že napriek otázke, ktorá nemá nič spoločné s látkou pre sedemročných, že napriek tomu Milan bude vedieť v duši – ako biela malá myš – ktorá sa riadi „náhodným putujúcim intelektom stvorenia“ od človeka k človeku, od dieťaťa k dieťaťu.

Milan otvára ústa, Milan sa trasie, celé telo sa blíži k prepnutiu na najvyšší level, kedy človek chce viac ako môže dostať, chce viac, čo už je blízko k zániku, lebo príliš veľa... príliš veľa nepozná zľutovanie s poznaním.

„Ak vieš, mal by si odovzdať... aj iným... ale ak si priveľmi malým, nevieš ako odovzdať a nikto sa ťa nepýta, nikto nevie, čo z teba zobrať, a ako – a ty sa búriš, lebo to more v tebe je rozbúrené a pýta sa na všetky brehy, ktoré v tebe vidí...“

Milan, Milan, neodpovedaj!

Milan, Milan, odpovedaj na všetko, čo vieš...

A Milan sa búri sám proti svojmu dieťaťu, ktoré chce... a ktoré nevie... a ktoré chce detstvo, na ktoré si myslí, že má právo, lebo vidí všetky ostatné deti v triede, ktoré si to právo vyberajú ako sa oberajú hrušky a jablone, povedzme: zväčša automaticky bez lásky k plodom, bez lásky k stromom, kde vyrástlo šťavnaté „požehnanie“.

- Viem to! – vykrične Milan v zúfalosti, ktorej práve nerozumie! Ale ani necíti... on necíti, že čo to má znamenať. Čo sa to deje?!
- Viem!! – vykrične a dlane sa mu spotia.

A celá trieda je vo virvare, tí najhorší študenti v detských telách zrazu tušia šancu, zrazu im na čelá vyliezajú duševné tomahawky.

Niektó sa začne smiať, duševné dojča, duševný opak Milana, ktorý ho nenávidí, ktorý ho nevdojak obdivuje, ktorý sníva... že ak by on bol takým „smutným“ Milanom, tak by... vedel ako... byť... (p)sa. Biť sa!

Je to chlapec v zadnej lavici, volá sa Martin a nemá nič z toho, čo má v sebe Milan, len pocit a cítenie bez slov, iba emóciu veľkú ako je on sám. A tá emócia vykrične:

- On nevie! Milan nevie.... On nevie!

Milan sa strhne, učiteľka prijme výkrik ako výkrik pravdy celej triedy. Celá trieda sa začne rehoť, Milan sa roztrasie ako Ruská raketa, ktorá v určení doletieť na mesiac nedoletela ani do laboratória....

Milan uteč! – prepadne ho v duši myšlienka na svoju spásu, ktorá je bolesťou, ktorá sa stáva odnova obrovskou úzkosťou, ako „dnes“ ráno.

Teraz by potreboval oči mami, jej filozofiu, jej upokojenie. Jej samotu pre jeho samotu.

- Prečo... ste... takí... krutí? – vyletí z neho so slzami detskosti.

A Martin v zadnej lavici povstane, a nevdojak z neho vyletí závisť, ktorá sa ihneď vydáva za pravdu:

- A priznaj sa... že nemáš domácu úlohu... Si klamal, že bola pre teba ľahká... Čo?! Si klamár... maminkin maznáčik! Ale... toto ti patrí!

Milan mu naivne ako kamarátovi, ktorý mu povedal toľko vtipov o maznáčikoch a otcoch, najmä otcoch... Milan mu pred prvou hodinou povedal, aby sa priblížil... k Martinovi, lebo ho mal detsky rád, lebo cítil, že mu chýba... taká tá láska „či ako to... nazvať“:

- Nemám úlohu... veď ani ty ju nemáš... Nechcelo sa mi ju robiť... Vlastne už som si ju urobil v škole... – a Milan neklamal, ale Martin neveril, že sa v škole robia úlohy, veď on si ich nerobí ani doma.

Neveril, pretože všetko čo Martin má, je viera v obranu seba samého ako toho najvyššieho... čo ho čaká, ech, dieťa, otrokár vlastných emócií.

Každý potrebuje, a každý chce mať rád... A každý teda nenávidí, keď „mať rád je táák ťažké v realite – každej našej detskosti?

Aby si aspoň pričuchol k tomu... ako sa „môžeš mať rád z tej druhej strany“????????????-!“

Dejepisárka sa celá spotí, pod pazuchami sa začína spúšťať jej vesmírna odysea.

- Martin! K tabuly... – vykrikne z nej zloba, skrytá za rovnakú emóciu, s ktorou sa pasuje – práve – Martin.

Dejepisárka sa so súcitom pozrie na Milana.

- Moja otázka predsa... sa... nemusíš takto... Milan... Nikto nevie všetko... Prepáč... Toto si nemohol vedieť...

Milan sa nadýchol, ale nádych bol už v zárodku bolestivý.

Milan duševne stíchol. A opäť ho ktosi duševne ukrižoval. Nevie o tom, len tá bolesť je tiahla.

Martin sa s úskrnom nadvlády nad všetkým, čo práve vystihol a „tak som sa stal hrdinom pre všetky dievčatká... ktoré tak smiešne a hlúpo potichu obdivovali tohto... bastarda bez otca...“

- dostavil k tabuly.

- Martin... povedz nám... prečo si sa sám tak vysmial Milanovi... To sa nerobí...

Martin sa pozrel Milanovi do očí a videl zbabelstvo, o ktorom si myslel že patrí jeho nadvláde.

Ale to iba Milan nerozumel všetkému stvoreniu, ktoré mu v ňom samom, v dieťati, vyrazilo dych a udrelo do duše ako sa pri bitkách udiera do zubov.

Milan sa zrútil a hlavou sa buchol o tabulu, prestal dýchať, ale ten úder ho prebudil a on sa radšej bál plakať pred všetkými, ktorí si „myslia“, že nevie, čo iba nemohol povedať.

- Prečo... musím mlčať? – zavyje mu v duši vlk každého, kto aspoň na jeden šup vyl na mesiac v akomkoľvek význame slova.

- Podvodník! – zasyčal Martin... a pocítil znovuzrodenie, záblesk istoty, že tým, kým sa v kolektíve stáva, a koho sa v kolektíve rozhodol prijať – ako to dieťa s názvom Martin, ktoré si v tom detskom kolektíve vytvoril – že má pravdu, že môže súdiť, lebo odteraz mal vždy ako MAL pravdu!

Milan pocíti v Martinových očiach strašnú, odpornú závisť, nenávisť, smrť a duševné zabitie. Jatky!

- Môžem si ísť sadnúť...? – pomaly a na prvý dojem i porazene zamrmle Milan a vrazí sa – povedzme – neúctivo do pohľadu Dejepisárky.

„Predali ste moje Ja...“ – znásilní Milana stvorenie, keďže vety, ktoré pozná z duše mami, z jej lásky, ktorá mu každý deň prichádza na pomoc...

Len kebyže Milan dokáže v tom malilinkom sedemročnom láskyplnom telíčku tie pocity matky aj stráviť... a dať im výraz iba... a iba v telíčku, ktorým je... a ktorým „vlastne musí“

zostať. Kebyže... jeho matka miluje ešte aspoň jedného človeka ako miluje syna, takto je vodopád príliš silný!

„Chcem mamu... Ona mi rozumie...“ – tiché myšlienky lomcujú Milanom ako Martin dostáva pri tabuly satisfakciu za všetko, čo mohol predať celému kolektívu.

On je novým hrdinom, aj keď nevie odpovedať ani na jednu otázku, ktorú mu dáva učiteľka.

- Takže odkedy sa počíta náš letopočet? – spýta sa vyprovokovaná Dejeopisárka.

Milan sa otočí, zastane v krokoch do lavice a snaží sa zakričať:

Nuž, jeho hlas a jeho vôňa zlyháva, a Martin sa mu usmeje do tváre.

Dievčatko, čisté a voňavé, len ako dievčatká zvyknú bývať pri príchode na prvú školskú hodinu z dobre situovaných rodín, kde vzdelanie je obsahom rozumu v dušiach... Dievča vykrikuje:

- To vtedy, keď nám zabili Ježiška!

A Milan si sadne... a precíti hĺbokosť pravdy, ktorú mu povedala malá slečna. Zapozerá sa do nej, zapozerá sa na ňu a čo b-Boh nechce! (l) – Milan v nej uvidí mamu, mamičku a Matku.

- Áno! – vykrikuje a všetci sa **konečne** rozosmejú. Rozosmeje sa aj dievča, ktoré mu vletelo do srdca a kvôli ktorej vykrikol pravdu, ktorú miluje... a ktorú pomiloval vo výkriku len ako dieťa... môže milovať svoju mamku.

8

Ľuba šialene „mykne“ očami! Zakvíli ako v horore najvyššie precíteneho materstva voči celému svetu:

- Milujem ťa ako všetko, čo je všetkým, Milan! Milujem ťa...! – lenže tento raz, kamaráti, jej výkrik rozrezáva duše všetkých, ktorí ešte majú duše v pooperačnej miestnosti.

Ach, ľudia, ono sa o tom často neohovorí, ale rozprávky o predaji duší... zastali pred vašimi dušami v pooperačnej miestnosti.

A novinár pocíti blen na jazyku. Príde mu zle z toho ultramaterského vykriku.

„Tak toto som ešte nepočul.“

Semran sa zakýmaca, Primár precíti vôňu parfúmu Lemri a Soňa sa zamiluje do svojho ženstva!

Výkrik je primárny, výkrik je viac ako pravdivý, tento výkrik bytostného „áno“ všetkému, čo Ľuba ako Matka precítila, jednoducho – iba a len – JE.

- Ale on už je mŕtvy... – potichu zakončí Ľuba. – A tieto stavy odmietam pochopiť... Ale niečomu musím veriť... Ale toto nepôjde...

Primár sa ponúkol na objatie, no Ľuba sa ľadovo postavila. Usmiala sa pekným, ale statickým úsmevom, núteným úsmevom v bolesti, ktorá zašla ďalej ako za vzdanie sa v stvorení.

Táto bolesť prebudila nový boj.

- Čokoľvek urobím... bude tieňom citu, ktorý zanikol... a predsa... nezanikol... Tak čo si mám myslieť... A čomu mám slúžiť?

Primátor poprosil o kávu, vyčerpanosť a tlak novinára vykonali svoje.

Lemra sa vnútorne pomodlila, a vracala sa k genetickej a podvedomej nenávisti. Znova cítila, že Ľuba je femme fatale najvyššieho rangu, nerieši, city privlastňuje, city si v mužoch otáča k sebe.

8

Milan si zo školy zašiel do blízkeho kníhkupectva, do ruka sa mu dostala kniha od Stendhala „O láske“. Rozmýšľal ako čítal, ale nerozumel, iba cítil... niečo viac, niečo viac, čo mu tá kniha, stojac v rukách, dodávala.

Chcel ju mať, chcel ju vlastniť, ale nemal ako... Chcel ju tak veľmi... až si tú hrubú knihu strčil do tašky, školskej tašky.

Zamilovaný, podvedený citom, ktorý ho zvedol a on nemyslel, len konal v prospech svojej veci.

Spotil sa, aspoň na chvíľku nemyslel na matku.

Pomaly sa pobral smerom k východu z kníhkupectva, pomaly sa pozeral ako jedna noha predbieha tú druhú, a neznáma ruka mu pristála na ramene, Milan sa mykol a slina... mu zabehla.

- Chlapče... rupsak... Prosím... ukáž mi rupsak... – stará predavačka, ktorá čo to cítila z ľudí v kníhkupectve, ktoré vlastnila.

Chlapec sa vystrašil ako malý zajačik, ktorý by mal zomrieť a ani neskákal ako sa na zajaca patrí...

Také zalomcovalo Milanom.

Podal rupsak a bál sa najhoršieho, žil v citovom stredoveku, lebo ostatných priradil do obdobia citového stredoveku.

- Ja... som.... musel... Musel som... – oči sa presťahovali do sítz ako východiska. A Milan strácal akékoľvek vysvetlenie, strácal všetko, čo by ho mohlo zachrániť.

- Stendhal... – zajachtala skrytým obdivom stará pani. Jedno oko sa do chlapca zamilovalo a to druhé patrilo právu, ktoré sa snaží zachovať ľudskú harmóniu.

- Prepááááče.... Ja...

A stará pani pohľadila Milana po tvári, a ihneď sa pristihla, že koná nesprávne:

- Veľká literatúra sa nekradne... Ale ty si ešte malý, veľmi malý, aby si... mohol... nekradnúť... veľkú literatúra... To je ako... s nami... s ľuďmi... Takí sa nekradnú.

- Prosím? – Milan sa zľakol, nerozumel a v očiach stareny uvidel akési staré porekadlá, hodnoty, pravdy, s ktorými sa nestretol.

- Všetko je v poriadku... Nechcem ti ublížiť... Sám predsa vieš... že knihy sa nekradnú, hoci... poviem ti... ty si ukradol takú knihu... že snáď Stendhal by ti odpustil. Bol to zvláštny človek, ten Stendhal... – a starena takmer so zatajeným dychom snovo privrela oči.

Milan sa jej túžil vytrhnúť z citového zovretia, lenže ona už nemala koho milovať, všetci jej pokrvní príbuzní nemilovali život ako ona, nedozvedeli sa o krásach a plnosti – a zomreli smutne, okradnuto, veď sa nechali okradnúť vlastnými svetmi, emóciami a očakávaniami.

- Nechaj si tú knihu, dávam ti ju ako dar... Ale... dávaj si veľký pozor... Tí, čo kradnú veľké knihy už v takomto veku... chlapče... kam si sa to dostal... a prečo?!

- Ja... ale ja... som to... zobral, - a Milan sa nadýchol, na ústa sa mu zatúlalo slovo „ukradol“, zľahka očervenel, zľahka vletel do očí starene, a bolo mu smutno, a bolo mu clivo za všetkým, čo spôsobil a nenávratne daroval behu všetkého okolo, iba pre starenu a iba pre neho. – Ja... som to zobral... pre mamu... pre mamičku...

Starena vyrovnané pokývala hlavou – hore dole – smerom citlivého kresťanstva, smerom duševného hľadania človeka, smerom ku každému, kto také kývanie hlavy pozná.

Starena vedela veľmi dobre, že Milan klamal, ale klamal tak krásne a citlivo, že sám v tom klamaní pre mamu hľadal detskú záchranu.

Starena sa zlomila smerom k pokoju a snívaniu, že matky s deťmi, ktoré sa s tými deťmi ešte o niečo snažia... že také matky ešte nevymreli.

„Základom je dobrá a precítená, inteligentná výchova...“ – zašepkala si vo vnútri svojej nádoby starena.

„Ak by som vedela... ale teraz sú moje deti ďaleko... a stále sa učia životu a stále nekradnú Stendhalov pre svoju mamu.“

Milan odišiel vyplašene z obchodu, dvakrát sa otočil, raz hľadal skutočne pohľad starenu, ktorú nepochopil a ktorá ho vystrašila, po druhý raz sa otočil jeho reflex, jeho automat v stvorení, podľa ktorého sa „je potrebné“ správať, aby sme náhodou neskočili... ako... ako?

Kniha v rupsaku ho nehriala, získal k nej netradičný odpor, ukradol a nebol potrestaný.

Zastal v prechádzke nikam, chcel mamu, a vedel, že jej práca... ju k nemu nepustí ako by chcelo a túžilo jeho srdce.

Každá láska je okresávaná, aby človek mohol prežiť v spoločnosti, kde je láska luxusom nadbytku...

Milan sa otočil, Milan sa rozhodol, že knihu musí vrátiť. V prudkom otočení mu do hlavy vletela výčitka „ako sa nechal zosmiešniť, ako ho tí jeho tupci v triede nepochopili“.

Rupsak si pritlačil k telu, a váhal, čo je správne a čo je nesprávne, čo komu patrí, a čo kto nadobudol.

- Tak je tá kniha už moja? – spýtal sa nevraživo, spýtal sa a vôbec v otázke nemyslel na starenu v obchode, ktorá práve odhrnula starodávnu záclonu na okne jej kníhkupectva a začala sa modliť:

- Bože, vráť mi toho chlapca... do môjho obchodu... Bože, vráť mi náhľad do detstva, ktoré má náskok voči všetkým, ktorých som dnes stretla... – starena zavrela oči, nadýchla sa, vôňa jej kníh vošla do nosa a oči sa rýchlo otvorili.

Oči pozorovali ako sa chlapec pohol smerom ku kníhkupectvu.

- Ďakujem ti Bože, každému len to, čo si zaslúži...

Milan bojzливо otvoril dvere, pot mu stekal po čele. Myslel na mamu, myslel na to, že je s ňou a že koná iba pre jej lásku. On bol zhmotnením jej lásky, bytostne a nepýtal sa, či má právo „byť tak ďaleko“.

Toto je dieťa, hej, strážcovia morality a etiky, učte sa, učte sa, prečo ste prijali úlohy strážcov a neviete, že deti sú najvyšší strážcovia:....

Starena si ho o to viac premerala, usmiala sa, ale rýchlo ten úsmev schovala.

„On je zhmotnením niekoho lásky, toto ešte poznám...“ – a vyfúkla vzduch z pľúc do priestoru, medzi knihy, medzi všetky tie duševné výdychy.

- Teta... nemôžem dať mame niečo, čo som pre ňu ukradol... Nemôžem... Ako by som sa jej potom mohol pozrieť... to... do očí...

A starene prišlo výrazne zle, smerom od hlavy dolu, čosi ju udrelo až príliš, až priveľmi.

„S týmto chlapcom je to... nebezpečne... úprimné...“

„Mala by som ho pozvať na čaj... Ale ako... sa s ním rozprávať... Ved' on... je iba odrazom... Ale čoho? Čoho?!“

- A... tvoja mama... – nuž, pichnutie, povedzme, hádam až migrénické pichnutie, zastavilo rozlet stareny. – Tvoja mama... – pokračovala, predsa len, s bolestivou grimasou.

Poznala pravidlá bolesti, poznala, že o chlapca sa už dávno čosi pokúša, čosi, čomu sa medzi nami radšej nedáva meno.

Bolo to opozitum lásky, bolo chcenie „niečoho“ nájsť dôvod preto, prečo sa „niekedy dôvod radšej nehľadá“?

O chlapca sa pokúša niečo, čo je silnejšie ako ktorýkoľvek človek, ako ktorékoľvek láskyplné médium, za ktoré sa starena považovala.

Toto je boj, ktorému sa NAOZAJ nedáva meno pre dobro všetkých, ktorých potrebujú mená, aby mohli žiť – a žiť.

- Teta... tu máte knihu... od toho Stendhala...

Starenu pichlo pri srdci a ona vedela, čo je vo veci!

- No tak, nemusíš mi vracať... knihu... ktorá ťa... raz môže chrániť... lebo si... zobral do rúk dušu Stendhala a ten... a ja... ako majiteľ... ako duševný prevádzkovateľ...
- Teta?! – so zvláštnym strachom sa spýtal v záchrannom lane „detskej sebaobrany“ Milan. Čo sa to deje? Prečo sa teta správa ako jeho matka, keď chce Milan urobiť dobrý skutok sám za seba?

Stará pani zabudla na to, aký je deň, tak veľmi chcela bojovať vo svojom svete pre svet malého chlapca.

- A... kde pracuje tvoja mama... Nie je ona lekárka? – spýtala sa na vlne plynutia citov – v nej – starena.

Milan prikrčil oči, vedel, že je blízko k peknému pocitu pre „tento nový deň“.

- Moja mama je sestra... Ale bolí ju to... Pracuje veľa... Ona mi hovorí, že ona peniazom neverí...
- Ach, peniaze, peniaze... – potichu si pretrasie popod nos starena. Žmurkne očami. Malé dieťa, malé dieťa, peniaze sú len nástrojom dospelosti a manipulácie dospelosti pre niečo, čo sa bojí priznať si:

Peniaze sú prostriedkom byť dieťaťom a peniazom slobodne neveriť.

- Peniaze, to je smutná otázka... Ale ty si chlapec, ty sa iba hraj...

Milan podáva Stendhala do rúk stareny. Tá pokrúti hlavou, odmietne ho prijať ako malé dievča. Očervenie v tvári a vie, že Milanovi nevysvetlí viac ako mu zatiaľ bolo-nebolo vysvetlené.

Milan Stendhala doslovne núti do rúk žene. Stendhal padá na zem, niekde v strede oboch postáv.

Starena ho zdvíha zo zeme a ofúkne ho, pohľadí ho ako knihu, ktorú raz predá.

- Nemôžem ísť proti tvojim želaniam... aj keď... sú aké sú...

- Naozaj hovoríte ako moja mama! – skríkne prekvapením Milan, prekvapením, ktoré už nedokáže emočne skrývať v podpalubí.

8

Milan kráča sám domov, pomedzi ľudí a pomedzi kamene na zemi, pomedzi všetko, čo sa skrýva a bojí prejaviť, pomedzi ľudí, ktorí sa zľakli možnosti byť tými, kým chceli byť.

Milan skúma tváre, Milan preniká do ľudí a cíti bolesť, cíti stratu, chce cítiť mamu, chce cítiť istotu, ktorá ho odmietne hodiť do sveta, kde sa predáva všetko, čo sa dá ukradnúť ešte pred tým ako príde nejaký morálny obchodník a kúpi to, čo cíti, že predá...

Milan myslí na tvár mami a rozmýšľa prečo nenachádza podobnú ženu, podobného človeka široko-diaľko.

Milan prichádza k paneláku, bolia ho nohy a stále myslí na Stendhala, v mysli si opakuje vetu, ktorú čítal na obale knihy:

O láske nerozhodujú zástupy ľudí, aj keď by najradšej rozhodovali o všetkom... A tak nakoniec nerozhodujú o ničom. Len im to nepovedzte!

Milan sa pousmeje ako otvára dvere od vchodu, vyberie poštovú schránku, plnú reklamných atrakcií a ponúk zľacneného tovaru.

„To, čo kúpite u nás, nikde nekúpite, lebo náš svet je chrániť vašu peňaženku...“

Nevie ako to myslia, ale vie... že sú zábavní a robia si z iných ľudí detskú zábavu... zábavku...

- Už sa teším na mamu... už sa teším na mamu... – pomaly a veselo si opakuje, stal sa súčasnosťou, jeho príbeh preniká do súčasnosti, až do našich duší:

Varí si čaj, aby zabil čas, ktorý zostáva... do príchodu mami. Pozrie sa von z okna a túži ísť von, medzi deti, ktoré hrajú hokej, ale... hokej nehral – nikdy – a vie, že by sa mu smiali rovnako ako v škole...

Vidí Martina, jeho soka, ktorý hrá najlepšie zo všetkých. Vidí dievčatká ako sedia opodiaľ na lavičke a pozorujú každý krok Martina.

- Niečo nie je v poriadku... Cítim taký chlad... – a elektrická varná kanvica (elektrinu ešte len odpoja) vydá zvuk mašinérie, Milan zaleje čaj automaticky, jeho myšlienky prebehli čas alebo sú pozadu toho času, ktorý sa vymedzil na zaliatie kanvice...

Milan sa uvedomí, že zalial čaj bez akéhokoľvek uvedomenia, príde mu ľúto niečoho, o čom nedokáže prehodiť ani slovo.

Ušiel mi ďalší okamih života – ale prečo mi ušiel, prečo som ho zahodil?

A detské reminiscencie sú priveľmi hlboké, aby našli odpoveď vo svete, kde platí prohibícia na akékoľvek božie reminiscencie...

Milanova myseľ je myseľ čistého dieťaťa, a čistosť je ako genetická chyba, duševná ľudská čistosť je ako biely králik medzi samými poľnými zajacmi.

Zabite ho! – pocit v Milanovi, pocity v Milanovi, pocity iných ľudí, ktorých dnes stretol a ktorí ho pozdravili lebo on pozdravil ich.

Čaj sa búri a malé oči dieťaťa strieľajú emócie do priestoru. Milan sa roztrasie, príde na neho cudzosť a zlo, zlo, prázdno, prázdno všetkých, ktorí závidia obyčajnosť pre krásu a voľnosť bez upnutie sa na peniaze.

Milan miluje matku v siedmych, tým miluje celé stvorenie aj keď to tak v malom tele nedokáže nazvať, pretože jeho mama miluje stvorenie zase cez syna. A tak sa držia v kruhu lásky, v kruhu krásy a precítienia, ktoré ich nepustia medzi všetkých, ktorí nevedia, že také dačo sa nedá kúpiť.

A ostatní, takmer celý vchod ľudí, susedov, ich ohovára, znevažuje, pľuje na nich duševným jazykom, pretože plebs citov a emócií, inak citový ľudský plebs nevie o ničom. O ničom!

Vy, ľudskí paraziti, vy, ktorí sú bez lásky a pochopenia iných, vy, vrahovia nevinných ľudí, teraz budete vrahovia Milana, pretože-lebo iba a iba VY mu teraz dáte príkazy cez jeho senzitivitu a on, dieťa Božie, dieťa všetkých ľudí, ktorí neznevažujú, Milan sa zabije na váš príkaz, na príkaz tých, ktorí závidia natoľko, že musia zabiť to, čo ich ničí, to, čo by raz napadlo ich životy ako „parazit lásky“...

Milan nie je parazit lásky, Milan je láskou pre niečo, čo v siedmych rokoch nemá vytvorenú žiadnu obhajobu:

- Milan, vyzleč sa! – čosi sa ozve vo vnútri malého chlapca.

- Milan... Milan... – a ľudia, ktorí sa podvedome schúlili do Milana, začínajú úradovať. To my, to vy sme v ňom, v bezbrannom... A v bezbrannom!

- Milan, Milan... chyt' si... chyt' si... chyt' si... – a Milan sa vyplašene dotkne vtáčika. Čo sa to deje, Milan počuje cudzie hlasy, ktoré mu nepatria – a úzkosť sa hlási o slovo, milión hlasov protichodne zavije v duši chlapca, a plač, ručanie, sirény zavelia proti ľudským stenám.

Milan si odmietne v siedmych rokoch chytiť vtáčika, nerozumie príkazom ako naivný vojak na vojne, ktorý nebude plniť príkazy proti hudbe srdca.

Ale ruka, ľavá ruka, ho akosi podozrivo udrie do rozkroku, v podstate sama od seba.

Chlapec vydá výkrik nutnosti, výkrik, ktorý už obkľučuje tá úzkosť, získaná z iných – dnes:

V Milanovi kričí úzkosť Martina, keď stál spolu s Milanom pred tabuľou... A Milan mu pomohol, a Milan ho miloval ako človek môže duševne prijať človeka, aby ho očistil od pochodov evolúcie bez morálky a etiky, teda bez lásky k tomu, čo sa núka, čo sa ponúka, čo sa vinie k srdciam, čo ich ovíňa...

V Milanovi kričí úzkosť starej ženy, obchodníčky s knihami, a pritom tá žena sa do Milana zamilovala ako do detského produktu, ktorý je nad ktorýmkoľvek produktom dospelého vyjadrenia doby, vyjadrenia logickosti prežitia!

Len stará žena... ho milovala iba tým kým je – a Milan ju prijal takú akou je, akou sa stala pre vyjadrenia bytia v nej. Ona ho nevdojak ničí, nevdojak si ho privlasňuje a chce... chce...

Jej podvedomie skončilo ako otrava v Milanovi bez toho, aby to stará žena vedela.

Práve – čas pre Milana, čas pre starú ženu, čas v sekunde oboch bytí je takýto: práve - starena pije čas, sedí na stoličke vo svojom obchode, ktorý od Milanovej návštevy už nik nenavštívil. A myslí na neho... že aký zlatý... že aký nový človek...

A odpije si, popáli sa, lebo zabudla, že čaj je čerstvý a horúci – až tak ju Milan zaujal ako dieťa, ktoré už dávno-pradávnो nevidela.

Takže sa ho práve jej podvedomie chystá zabiť – a ona ho miluje – a ona sa ho chystá zabiť!

Podvedomie pustila na pašu, podvedomie je viac ako ona, keď o ňom nevie – chuderka, popálená čajom na jazyku, och, starena, starena, práve si páliš dušu.

Tak kde sa stala chyba?

Myslí na neho, a odrieka:

Mať takého syna, vedela by som ako ho vychovať a ako ho uchovať pre tento svet,

Mať takého, bola by som ženou žien, mať takého, môj obchod by sa viac nemusel hrať na moje srdce,

Cítila by som lásku k bytosti a nie ku knihám z bytostí...

Mať takého syna, vedela by som aké ženy by som mu odporučila v spánku, ak by spal s úsmevom,

Dala by som mu všetko, čo sa núka a čo som sa naučila...

Posielam ti, dieťaťko človeka, posielam ti moje šťastie a moje požehnanie...

Akási kniha vypadne z police, náhodou vo svete plnom náhod, kde matematici vrcholného krídla tvrdia karty:

Rátajte, prerátajte si násobilku, náhody nejestvujú, veď násobilka sa nemení.

Stará žena nepočuje dopad knihy na Zem. Ona miluje, ona nepočuje, ona je procesom lásky na niekoľko sekúnd, veď je to iba spomienka na nevyužitú možnosť lásky - „na staré kolená“.

Stará žena sa zasmee, chce cítiť šťastie Milana, ak je dobrý chlapec, a ona predsa cíti, že po dlhom čase stretla dieťa milujúce dušu matku...

Starenu pichne pri srdci ešte raz. Výraznejšie pootvorí oči, a stáva sa médiom, vidí Milana stáť v kuchyni, pred čajom, horúcim čajom...

Milan si náhodou zvolil rovnaký druh čaju ako starena.

Milan si zhodou náhod zvolil rovnaké množstvo cukru ako starena.

Čaj ako čas, čas ako čaj.

A starenu opäť, opäť, opäť pichne pri srdci. Vidí prichádzajúceho utrpenie ďalšieho mladého Wertera.

Vidí ako sa Milan zakýva na mieste, nevidí do jeho vnútra. A bolí ju to, lebo cíti nešťastie pre ktoré nemá vysvetlenie.

„Prečo trpíš, Milan?“ – spýta sa šeptom v kníhkupectve.

Pohľad sa jej zapichne na knihu, ktorá spadla z police na Zem. Stendhal a „O láske“.

- Čo sa to deje? – zakvičí, a vie: duše a emócie mŕtvych sú niekedy silnejšie ako emócie živých, pretože v tejto generácii nie je žiadny adept emočného nositeľstva Stendhala.

- Páli to... Páali to... – zakričí Milan... Pustí vodu a začne sa chladiť.
- Milan, Milan... pozri sa do zrkadla na všetkých ľudí, ktorých máš v sebe... Načo toľké trápenie v siedmych rokoch? – nuž, vnútorný hlas „ľudstva“ v chlapcovi Milanovi sa stáva útočným.

Úzkosť zase víťazí. Kolená sa roztrasú.

- Prečo zas počujem Boží hlas... Prečo? – strach sa stupňuje, strach v Milanovi potrebuje rodičovské „salam alejkum“.

To mama mu vysvetľovala:

„Ak počuješ otázky... vo vnútri toho, kým si... upokoj sa... To len vďaka láske... si bližšie... k mojej láske... a moja láska patrí... všetkému čo stretneš... Patrí... tebe... lebo aj ty sa pozeráš na všetko, čo môžeš prijať očami... telom... vnemami... A mnou, a tebou...“

Milan považoval a považuje slová mami za sväté... Za pravdivé... ako rozprávku, ktorej sa nemusí báť, lebo stále trvá – pre neho. Pre všetkých okolo neho... Aspoň si to myslí, aj keď niečo útočí na jeho rozprávku.

Starec sa však nevzdal a „jeho mŕtvi anjeli – jeho podvedomé predstavy a zhmotnenia zo zúfalosti vlastného stvorenia“, jeho mŕtvi duševní anjeli JAaJA, ktorí uverili jedinej pravde zabudnutého človeka, letia do bytu Ľuby zabiť Milana pre svojho poručníka, pre starého Starca, ktorý chce žiť vo svojej mizérii napriek tomu, že ju nenávidí „až za hrob“. Inak nevie žiť, inak nevie povedať „nič viac“, jeho existencia sa stala nevideným, nikdy nevideným vrcholom, ktorý bol odsúdený ako „nehodno nasledovať“ „hodno zabudnúť pod stolom v každej krčme“.

Lenže starec je oklamáný, starec uveril rozprávkam pre tých, ktorí odmietajú prijať realitu: buď tým, kým si a nikým viac, nikým menej.

Starec sa stal vyhnancom vlastnej nádeje, svojej krvi a vôbec... stal sa vyhnancom snov, ktoré vlastnil ako práva na svoj svet.

A podvedomie uverilo všetkému, čomu pod tlakom neúspechu uverí aj potkan:

Ak sa najem aspoň raz lepšie ako ostatní potkani, aspoň raz budem lepším potkanom.

Podvedomie v starcovi útočí na stojaceho Milana, chlapčeka, ktorý nevie, že sila môže byť pre slabocha nástrojom úspechu bez kontroly... pokiaľ to dobré v Milanovi sa odovzdá klamstvu. A dieťa sa odovzdáva klamstvu bez hriechu.

Milan v hlave začuje hlas, ktorý ho ochraňuje:

Si milovaný... si milovaný... Nájdi svoju mamu pre všetko... pre všetko... čo ťa vyháňa...

Milan sa rozbehne k dverám, Milan otvorí dvere, vybehne na schodisko, beží ako o život... Varič zapnutý... a čaj vyliaty.

Milan uteká od hlasov v hlave, pri behu ich nepočuje, pri behu počuje len výzvu: bežať za mamou.

Na schodisku narazí do neznámeho muža, ktorého nikdy nevidel, muž je chudý, s prepadnutými lícnymi kosťami, a starou, zvráskavenou tvárou.

- Kamže, chlapče? – spýta sa ako z nepodarenej rozprávky. Jeho úsmev nie je skutočný. Jeho oči ani raz nežmurknú, jeho ústa sa držia pohromade s jeho vlasmi a ruka nosí prsteň, na ktorý sa nedá zaostriť.

Stendhal, zhmotnenie zachraňujúce chlapca, láska, ktorá sa zhmotnila, aby neodfúklo preč skutočnosť citov, prehovorí:

- Takto rýchlo za matkou? Tak aby si sa nepotkol... – a muž sa usmeje ako sa len muži v starej tvári držiteľ'a citových zákonov dokážu usmiať.

Chlapec sa zamiluje, chlapec si spomenie na knihu O láske, spomenie si na obrázok na obale... A uvidí svojho muža.

- Vy ste ujo z rozprávky! – vykrikuje chlapec.

Muž sa narovná, prejde si jazykom po perách:

- Som muž z rozprávky... Som muž, ktorý má rád tvoju mamu... Len takýto, chlapče... Len takýto...

- Uj! Uj! – vykrikuje Milan.

- Bež... bež... za ňou... a pozdravuj ju od muža... jej srdca... Zapamätaj si to!

Milan sa vystraší, lebo v očiach muža uvidí akýsi záblesk neskutočnosti, ktorá vystraší ešte viac ako celý muž doteraz vystrašil... a dodá mu ďalší pocit úzkosti.

V úzkosti sa rozbehne a pred tvárou sa mu formuje obraz jeho krásnej mami.

Milujem... Mám rád... Milujem... Pocity bez slov križujú jeho dušu. Pocity za pocitmi vedú jeho kroky. Skáče zo schodu na schod, čoraz nižšie, až sa dostane na prízemie.

Na chvíľu sa pozrie či ho muž neprenasleduje, ale nikoho nevidí.

Sused na prízemí otvára dvere a s očami, na ktorých nosí trojky dioptrie, sa obtrie o Milana, o dieťa, ktoré nenávidí, pretože mu pripomína neúspech jeho vlastných detí:

- Ty! Toto je už veľa! Toto je už... Moc!

Milan sa na neho usmeje ako sa na neho usmieva vždy, keď otvorí dvere. Podskočí a beží za mamou.

Vybehne na ulicu, vybehne medzi dámy so psíčkami. Vonku ich spočítame veru dosť.

Všetky dámy ho milujú ako ďalšieho psíčka.

Všetky dámy zastanú v prechádzke po obede.

- Milan... – skriekne jedna z mladších, ktorá tak nazýva svojho psa. Ešte nevie, čo taký pes dokáže, keď jeho majiteľka spí po nociach.

Tento jej pes totiž veľmi rád miluje jej papuče. Doslovne.

Milan sa strhne ako sa strhne aj pes Milan. Obom priateľom človeka sa stretnú pohľady, Milan zašteká na Milana ako na kamaráta a Milan psovi odpovedá v pohľade:

- Bež za mnou, bež za mojou mamou so mnou...

Lenže pes nie je zase až tak citovo zmanipulovateľný ako pôsobí ako pes. Zdvihne uši a jeho psí pohľad sa vráti k majiteľke, k jej parfúmu, ktorý je plný feromónov, pes zavrtí chvostom a zašteká na chlapca:

- Bež si... bež si... za svojimi feromónami...

Pes pribehne k svojej paničke, a Milan radšej pobehne. On miluje viac ako pes a pes sa túli spôsobom... že aj on miluje viac ako ktorýkoľvek človek.

Tak kto miluje viac?

Panička pohľadí psa, má istotu, že láska je láska, len taká akú si od psa vyžiadala.

Milan beží, stále beží, jeho dych sa stáva unavenejším a unavenejším.

Zastane, všade samé ženy so psami. Až mu to príde smiešne, len keby nebol taký unavený... Aj tak by sa zasmial...

8

Stendhal vošiel do bytu Luby a Milana. Pretrel si unavené čelo, zložil stú masku, ktorú z lásky k človeku zahral pre Milana, len aby ho priveľmi nevystrašil.

Stendhal nebol Stendhalom v plnom slovnom zmysle. Bol to iba herec života, herec, ktorý súdil ľudí ako emočné stvorenia, ktoré pátrajú po svojich emóciách ako po najväčšej odpovedi.

Unavený starý človek tušil, potom vedel a potom objavil sám v sebe, že pravidlá, ktorými sa stal, že príkaz ktorý dostal, splnil a že choroba, ktorá zmáha jeho črevá, že tá choroba nebude potlačená...

Zoberiem si len to, čo musím... Aby som odložil svoj život a aby všetky emočné spomienky, ktoré som vytvoril v ľuďoch - aby tu zostalo to, čo si zaslúžim.

V kuchyni Milan zabudol na plyn, starodávne zariadenie, ktoré šíri smrť, ak niekto nevedel využívať,, ak niekto vedome nechcel použiť dobro na dobro... ak niekto... A náš Stendhal sa so smutnou dušou človeka, ktorý už nemá koho milovať v byte dvoch milovaných...

Taký zvláštny smútok v plynovom opare obkľúčil jeho dušu. Žeby citová atmosféra všetkých susedov obkľúčila starého muža, chorého na rakovinu?

- Príďte si po mňa! Vy všetci, ktorí ste nepochopili, že láska je slepá a práve preto vyslobodzuje tých, ktorí nevidia... Ak milujú a milujú úprimne, odovzdane, a presne... sa triafajú do srdca... Kto potrebuje viac? Milovať a neriešiť čo vidia oči. Takže vy milujete a chcete zabiť emóciami len preto, že nemilujete!

A šialený smiech sa ozval zo všetkých kútov bytu, z kútov nemilovaných v tomto paneláku.

Muž-Stendhal, ktorý snáď ani nikdy reálneho Stendhala nečítal, prijal nachvíľu emočnú pravdu Stendhala, aby uchoval na svete lásku dvoch ľudí: Milana a Ľuby alebo Ľuby a Milana, veď to Ona splodila Jeho... (len kde je otec?) A „Stendhal“ prijal úlohu otca, aspoň raz zachrániť to, čo sa kradne odnova a navždy.

Teraz stojí v byte dvoch natoľko premilovaných stvorením jeden cez druhého, až to v druhých plodí „šialenstvo závidia a bolesť z neobjaveného, bolesť z nepreciteneho, bolesť z nepoznaného“.

A on ich zachránil, lenže iba cez svoju smrť, ale čo môže byť viac?

- Zomieram! Príďte si po mňa... Nový deň? Dnes bol ten najkrajší deň... Videl som chlapca, ktorý sem prišiel spoznať lásku stvorenia ako takého... Svet nevymrel, svet nás miluje, svet nás neposiela preč (prečo?), svet od nás ešte stále niečo chce... A ak toto mala byť moja úloha, sadnem si do jeho kresla, do kresla jeho matky a budem naposledy jeho otcom:

Náš Stendhal si sadne do kresla, položí svoje telo jemne a precítene na kožu zvieraťa, ktoré zomrelo pre človeka, aby nosil jeho meno.

Náš Stendhal objaví všetko, čo ide objaviť pri ďalšom nádychu a výdychu, plyn vniká do srdca, zo srdca do mozgu a z mozgu do srdca cez dušu.

Naš Stendhal vidí ako sa k nemu zakrádajú všetci, ktorí mu v živote ublížili, prví útočia tí, ktorí vedome uškodili, za nimi plačú tí, ktorí sa iba báli byť inými.

Stendhal zdvihne ruky, pomaly, ako opitý človek, reakcie sa strácajú, vidiny a bludy prichádzajú.

Milan mu máva z kruhu, ktorým sa stala láska medzi Ľubou a Stendhalom. Láska ho neochráni, láska chráni len ľudské emócie a city, životy si musia ľudia ochrániť sami... Šepká si Stendhal.

A Náš Stendhal ešte raz- ešte raz otvorí oči, a sedí v tmavej miestnosti, s čiernymi záclonami v Paríži.

Pýta sa „kto ma miluje?“.

- Kto ma v živote miloval? – ako prach, ako prášok na pranie duše vyjde von z nášho človeka v obývačke v cudzom byte.

Človek sa snaží písať, píše do vzduchu, píše akoby mal pred sebou ten písací stroj v Paríži, kde vznikli diela o láske a nenávisti, ako v každom meste, ktoré prežilo do histórie, veď splodili potomkov lásky a nenávisti...

Starec z krčmy, ktorý chcel citovo ukrižovať Milana, vstúpi do miestnosti, vstúpi do deja zomierania nášho Stendhala.

Pozrie sa na neho a zasmee sa:

- Tak ty... Ten, ktorý so mnou chľastá desať rokov... desať dní... desať nocí... Tak ty... si mi zobral desať rokov života, že si zachránil chlapca... ktorý mal dnes zomrieť, lebo... lebo... miluje tak ako sa už nemiluje... ani... ani matka... Taká láska... nepatrí do dnešného sveta... A ty si zabránil božím zákonom... uplatniť božie chcenia... A dať mi to, čo som si zaslúžil... Žiť o desať rokov... dlhšie, lebo... lebo to ja... a Ja som žil bez lásky... A ja mám právo... – starec sa rozkašle...

Stendhal vidí krv na rukách starca, usmeje sa pokojom a vyrovnanosťou.

- Tak... ech... – nadýchne sa, ale plyn začína zabíja neuróny... ktoré nemali a nemajú prečo padnúť za obeť citovej rakovine... Stendhal však bojuje, tvár sa vo vypätí podobá Ježišovi na púšti, veď vedz: nie je fotografia Ježiša z púšte, každý sme často Ježišom na púšti, veď vedz: ani nás nik nefotí... (povedzme, že toto by mohla byť vaša fotografia, h... ehe... he, he...)

Starec sa v očiach Stendhala oprie o stôl, spadne na zem, no jeho hlas je stále kryštálovo plný chcenia zvíťaziť – i v hodine, i v minúte smrti, zániku, prijatia chodu sveta ako pravdy so všetkým, čo zničil, prijal, vytvoril. Áno, kryštálovo plný chcenia:

- Odsudzujem nás... lebo... som mal právo... zabiť toho... chlapčiska... Boh mi to povedal v sne... Včera... keď som prebral z najstrašnejšej opice... ktorú som mal... odkedy... chľastám... ako dúha...

Stendhal sa nechcel zasmiať ako sa zasmial. Bolo mu jedno, či ide o predstavu alebo skutočnosť, cítil lásku, nepýtal sa na skutočnosť, nečakal na smrť, stal sa životom, nech aj niekoľko sekúnd pred... koncom.

- Boh nezabíja lásku... ktorá sa obhájila voči... tomu, čo vidí... každý boží... či Boží... deň...

- Čo ty vieš... Ty nie si tak ďaleko... Ty si nebol táaaak na dne... tam, kde som videl všetkých tých... diablov samoty... Ty si to nevidel... Boh je iba ilúzia... A vrahovia súdia! – vykrikuje zo zeme, priam až zbesilo a znivočene v samotnom kriku oklamany starec.

Starec kričí tieto vety... v skutku nahlas, ale v krčme.

Všetci sa mu smejú, tí, ktorí videli niekedy vlastné preludy, tí sa smejú najviac, asi sa túžia vysmiať všetkým preludom „ktoré klamú, aby sme sa zbláznili, pretože je iba matéria a prelud, ktorý klame všetkých, ktorí nič nemajú“.

A krčmárka iba krúti hlavou. „Čo už musí vidieť taký človek... Toto chce primára psychiatrie, ten porozumie!“

Starec je, napriek všetkému povedanému i zatajenému, ...aj v byte Ľuby a Milana - ale v tom zvláštnom byte je iba – stále, stále dokola a každým zábleskom nášho časopriestoru oveľa, oveľa viac - strateným pocitom. Strateným životom sa TAM zatúlal ako memento o oberaní pokazených jablk:

Z tých sa páli jabĺčkovica (môj dedo ma učil).

Starec vidí „prevrátenými“ očami Stendhala, a má strach, len ako pes zahnaný do kúta.

Stendhal sa nevládze postaviť. Do jeho veľkej hry, ktorú nikto nevidí (my sa mu zatajíme, tak to bude lepšie) sa vkráda žena z kníhkupectva.

Práve – zaspala v hojdamcom kresle v obchode, ktorý zabudla zamknúť, v obchode, v ktorom zabudla vyvesiť cedulu: Zatvorené, „stará žena sníva o živote bez starnutia, o živote pre lásku, ktorú súdi až príliš odmerane“.

Práve – otvorila oči v sne a vidí, čo nevidí: Stojí v byte, cíti plyn, snaží sa ho vypnúť, koná výhradne pudovo, podvedome, tak ako sa naučila v takýchto snoch.

„Čert aby to bral, vždy keď zaspím v mojom obchode, medzi knihami, vždy v týchto podareno-nepodarených snoch ktosi skapíňa...“

Otočí sa, plyn na ňu neúčinkuje, aspoň si to myslí v snovej realite, a ako žena, strážkyňa vlastných zákonov lásky, ktoré nadobudla počas riešenia života v mnohorozmerných citových búrkach, uvidí dvoch mužov.

Stendhala vidí čisto, bieločierno, pričom všetky ostatné farby sa v jej očiach pridávajú – skôr ako ihneď.

Starca vidí rozmazane, znenazdajky sa spomenie na fotografiu Dylana na albume Blonde on Blonde, vidí ho podobne, rozmazane, stojac medzi životom a zabudnutím bez lásky,

a spomenie si na slová jej mamičky, keď si v štyridsiatich rokoch pustila starú, otrhanú platňu na starom a sotva použiteľnom gramofóne od jej prababičky:

- Pozri, takto vyzerá človek, ktorý prechádza ohňom a peklom, a bojí sa iba vtedy, keď ide o život tým, ktorým o život ísť nemá... lebo nevedia, že tí, ktorí naozaj milujú... na lásku... k tomu, čo milujú... Nie, nie, takí nezomierajú...

Starec sa jej ale stráca, a vzápätí objavuje, jeho tvár sa neustále mení, tu vyzerá ako muž v krčme, potom pôsobí ako nevierohodná mazanica „autoportrétu oklamaneho diabla“.

Starena si uvedomí, že starec prišiel ukradnúť to, čomu nerozumie.

- Len preto kradneš... že nerozumieš? – spýta sa ho ako namosúrená babka, ktorá upiekla bábovku a čierny kocúr sa hotuje na sústo, ktoré prijal iba a iba za svoje.

Starec sa v krčme počúra do nohavíc – na mieste, akoby ho ranila duševná mŕtvica.

A zas sa nám tu stretli len tí, ktorí sa tu mali stretnúť. Pomyslí si starena a pretrie si čelo.

8

Milan uteká, ale mesiac nesvieti, je deň a slnko sa nesmeje, iba svieti cez oblaky, ktorých je dnes plno - na oblohe. Pokiaľ tie mraky nezliezajú až k ľuďom.

To si šepká Milan a nevie, ako hlboko musela zájsť jeho duša, aby pochopila, že Milan nie je sám.

To ľudia sú sami, ak si to myslia.

8

Starena zhodnotí rýchlim pohľadom byt Ľuby. Poriadok a čistota, vôňa a pátranie po ochrancoch, to všetko cíti, vidí.

Ukáže opitému starcovi, aby zmizol z bytu. Starec sa rozosmeje, no počas smiechu mu vypadne z úst zub. Opitý idiot vlastného života sa vystraší, pocíti v nose zápach moču.

- Nie! Nie! Nie! Tento raz nie! Tento... tento... raz mám pravdu! – zakričí a tvár sa mu zmení na akčný potenciál Hitlera, to značí, misky tváre, črty tváre sa napnú a vytvoria portrét Hitlera.

Starena sa zasmieje! Starena sa zasmieje tak trochu aj cez slzy. Je jej smutno z toho, čo vidí, samozrejme:

- Ľutujem ťa... Ako si skončil... a ako som ťa kedysi milovala... Kedysi som verila tvojmu talentu, kedysi som milovala... A ty si mi ukradol moju lásku... Znesvätil si moje poslanie, ktorým bolo milovať ťa... Milovať ťa... Milovať...

Starec nachvíľu zneistel v tvári, jeho tvár zostávala bez výrazu, bez tieňa, bez toho... koho si vysníval, aby sa ním stal... Nestal sa nikým, kým sa nemohol stať... Stal sa opilcom, stal sa prázdny bez lásky.

- Nikdy... som ťa... nevidel... Ty... beštia... – takmer až mĺkvo zašepkal starec.

Stendhal sa prekvapivo zodvihol, prešiel k mužovi a duševne mu strelil veľkú facku.

Emočná predstava starca, ktorý na dlážke v krčme menom Ruini a Ruiny vydal pri emočnom údere Stendhala typické „Au“, skončila.

Muž v krčme otvoril oči. Postavil sa.

- Stačilo... Stačilo... Nie... Nie... Toto bolo zlé... Toto bola zlá predstava... – odpľul si akoby dnes nepil. Prišlo mu zle zo seba, prišlo mu zle zo všetkého, čo videl.

Postavil sa po druhý raz, tu a tam v duši.

Starena podala ruku Stendhalovi. Môžeme odísť z tohto bytu?

- Nie... nemôžem odísť... Dnes som to bol ja... kto porušil prikázanie našich priateľov, našich nepriateľov.

- Si veľmi chorý človek... – pokývala hlavou starena. – Teba nemôžem milovať... teba nemôžem duševne pomilovať ako tamtoho v tej krčme... dnes.

- Tak zajtra... Zajtra? Tak potom... ešte nechcem zomrieť... Dnes! – a Stendhal nemal v pohľade klamstvo, čo starenu vyplašilo. Tu bola vyplašená oveľa, oveľa viac ako pri starcovi z krčmy.

- To nemyslíte vážne... Však nie?

Stendhal sa usmial s bolesťami. Stendhal mlčal. A žena... jej srdce... začína(lo) búchať zbesilo.

- Ale niéééé... Toto niééééé... Nie... Niéééééééééééééééé! — :

Starena sa prebudí, mykne ňou v objatí citov a emócií. Tak dlho sama, tak dlho bez manžela. A znovu sa nejaký zatúlaný Stendhal potrebuje zviditeľniť!

To ju napadne.

To ju prepadne.

Starec v krčme v tvári omladne. Veď má iba tridsaťštyri rokov a pred rokom sa rozviedol so svojou „zatiaľ“ celoživotnou láskou.

Všetko sa mu zviezlo k zemi. Všetko vykvrácalo a on si myslí, že nemá žiadnu krv. Pije každý deň, pije ako dúha, ktorou sa dnes na chvíľu opäť stal.

Kráča ako triezvy, kráča ako ten, čo má v krvi tri promile a Boha k tomu.

Chce sa zas pozerať po ženách, chce odpustiť malému Milanovi, ktorého dnes stretol, že miluje skôr ako vie, ako tuší...

Dospelý človek sa na ceste domov rozplače, pochopí, precíti a uvedomí si o to viac, že súdil nevinné dieťa. Dieťa v láske a také súdy podliehajú samosúdnym procesom medzi tými, ktorí zostávajú v láske.

„Prečo cítim lásku, prečo cítim čosi, čo ma takmer zabilo?“

„Prečo mám pocit, že milujem aj tých, ktorých som chcel v opilosti znevážiť za to, že nerozumejú môjmu osudu, môjmu nešťastiu?“

„Kde je moja láska?“ Kde je moja láska – a zdá sa mu, že sa konečne pýta bez úvodzoviek.“

Vstúpi do rovnakého vchodu, v ktorom býva Milan a Ľuba. Videli sa už toľkokrát, len On sa cítil ako starec vždy, keď pred ním zastal Milan.

V okamihoch, v ktorých sa stretol s Ľubou, vtedy mu to srdce zastalo a pomyslel si:

„Toľko dobra... Toľko šialenstva... Toľko uzavretia... Pre lásku syna... predsa žena... nemôže zomrieť ako Ľuba!“

A to, čo cíti, Ľuba cíti. Cítila, zvyčajne sa na neho usmiala. Jej myšlienky mu dávali šancu, ale on sa neozval, nezaútočil.

Ľuba často cez noc otvorila okno, aby sa v spálni vetrало, a často počula návrat tohto strateného syna.

Povedala si – ešte aj včera:

- Jedna rýchla modlitba za tohto stratenca... Už to preháňa... Už sa ničí nad rámec jeho síl... Treba mu dať Božiu silu, aby pochopil, že... človek sa nestráca ak za to nestojí...

Ach, Ľuba, ty milovnica ľudského ducha, dýchaj a dýchaj, budete ťa táto modlitba mierne bolieť, chlapec, muž v 34 rokoch sa nemýli, lebo už splodil aspoň jedno dieťa z lásky. A hoci tá láska pomedzi to všetko vyhorela, Boh lásky zostáva v modlitbách na druhej strane, v tvojej spálni. Čosi sa stane, lebo on ťa taktiež miluje a ty v ňom chceš objaviť Božiu silu,

ktorú on cíti cez to ako sa strácaš, ako trpíš, ako sa izoluješ vo svojej viere v Hocičom, najmä v ochrane syna, ktorý predsa patrí tomu, kto v ňom vidí všetko, čo – už – nevidí. Dlho nevidel, veď také deti by sa mali ukazovať, aby rodičia milovali vlastné deti ešte, ešte, ešte viac.

A Ľuba sa v tú noc zdvihne z postele, počúva nárek, duševný nárek muža, keď zastane potichu pod jej oknom a mlčí.

No, ona počuje jeho zúrivé, smiešne a plaché myšlienky.

Je ten posledný, o ktorého by zakopla.

Preto bude prvý, kto ju po dlhom čase vyskúša cez jej vlastné modlitby...

8

Stendhal sa prikrčí, krče rakoviny sa ozvali.

- Možno som v živote nemiloval... tak ako som mal, alebo ja neviem. Prečo mám rakovinu? – a jeho oči prevrtajú starenú v obchode s knihami. Tá vykrikuje, lebo počuje jeho dušu v sebe bez toho, aby sa mu aspoň raz pozrela do očí v reálnom živote.

Bože! Kto je to? A prečo tak trpí?

A potom si spomenie, že jej manžel... zomrel na rakovinu! Dokelu!

„Dokelu!“ – pomyslí si.

- Tak čo je skutočnosť? Mám dosť rokov na to, aby som to vedela! – vykrikuje ako malé dievčatko, ktoré sa práve po prvý raz zamilovalo do stvorenia, ktorým je aj kniha Stendhala „O láske“ (to len tak, medzi nami... hi hi).

Pozrie sa na hodiny, pol štvrtej, v obchode nikto, žiadne knihy, žiadne odkazy z histórie nie sú čítané. Smutné a smutné – pomyslí si. Ale čo už, „ja mám načítané“ – pochopí v starom tele s mladou dušou.

Pochopí ako jej po čele steká pot starej ženy. Nie, žiadny panenský pot v sebe nemám! – prepadne ju táto výčitka.

Ruky sa jej roztrasú, ruky sa jej zatúlajú a nájdu kľúče od obchodu.

Viem, kde ho nájdem! Viem, kde ho nájdem! – dvakrát si zopakuje a akýmsi komótnym a pokojným krokom sa vyberie z obchodu, pričom sa musí vrátiť po desiatich krokoch.

Čo všetko dnes zažijem kvôli tomu malému zamilovanému chlapcovi? – spýta sa stará žena a myslí si, že je v hre a nie v realite.

Nuž čo, aj starým ľuďom dá samotná láska trošku po krížoch, keď to na nich príde.

8

„Preto bude prvý, kto ju po dlhom čase vyskúša cez jej vlastné modlitby...“:

Muž v rokoch sa odhodlá spať, ale Ľuba v balkóne nechce, Ľuba nechce!

Pozrie sa na syna v posteli a pomyslí si:

- V mene môjho syna... chcem aj tohto syna.

A všetko sa končí ako všetko začalo:

Muž urobí krok, hlava sa mu zakrúti, zanadáva. „Tak predsa som pil veľa?“

„Veľa.“

Potkne sa po niekoľký krát v živote.

„Chce ma?“

„Chce...“ „Hm... ale ako... ťa chce, kámo...“ – ozve sa v duši muža ako na plátne.

Muž zvesí hlavu, rezignuje. Nemá na to, aby sa pokúsil o akúkoľvek reakciu. Jeho vysnívaný svet je zbabelý a nikam nesmeruje.

Je koniec. Muž chce zomrieť a tá žena na balkóne je jeho konečným výjavom. Už tu nemám prečo byť.

Človek nesmie myslieť, človek nesmie premýšľať, človek nesmie cítiť, ak na to nemá povolenie.

Povolenie? – zhlkne ten muž a vie, cíti, že zlyhal. Nechce aby niekto vedel o jeho zlyhaní.

Už sa na ňu nepozriem, už nežijem, už sem nepatrím.

Krok za krokom sa plazí do svojho bytu. Snaží sa zabudnúť na šancu.

Žena na balkóne nerozumie. Kývne rukou, pozrie sa na syna, pomyslí si:

„Nestál ani za ľutovanie. Nestál za tú predstavu.“

8

Stendhal v byte zostal sám. Myšlienky sa vytratili, a on sa začína obviňovať zo samoty, z predstavy, ktorá nemá plynutie. Považuje sa za osamelého človeka bez výzvy. Chce zomrieť a nechce sa dozvedieť viac ako sa dozvedel. Ak sa vôbec ešte niečo dozvedel... Ak sa v živote niečo naučil, hovorí si, bolo to iba málo z mála:

Viem ísť na záchod a viem čítať.

Stendhal nemá nádor na mozgu, ale niečo sa stalo.

Všetko vyprchalo, nemá lásku, nemá nič.

Kde pominula nádej? Kde pominula nádej, že zachraňujem ľudský život v tom malom chlapcovi?

Čo robím v tomto neznámom byte?

Zbláznil som sa!

Neviem kto som a to som starý človek!

Postaví sa, slzy a smútok a bolesť sa zhmotnia v duši. Duša si stále pýta pochopenie, ale samota je zväzujúca.

Kebyže príde aspoň nejaký prelud, niečo, čo ma vystraší alebo nadchne... Aspoň nejaká žena, ktorá by počúvala... Čo to hovorím?

Cíti už iba bolesť a prázdno.

Nutkavý pocit, nutkavosť ako výpoveď o väčšine ho ovládne, akýsi zbesilý strach, akýsi neveriteľný opar sa zmocní jeho JA.

Nenávisť, ktorá nie je vypočutá, ktorá je zabudnutá, ktorá nepatrí už ani jemu samému, tá ovláda jeho ruky.

Chce vidieť oheň, chce požiar, chce výpoveď!

Och, „zápalník“ aka zapaľovač bez zmyslu života, vitaj medzi ľuďmi. Bud' nimi a povedz im pravdu.

Stendhal spôsobí požiar, vidí plamene, nesmeje sa. V duši necíti ani trošku ktoréhokoľvek pocitu, vnemu, emócie.

„Moja smrť je ako môj život. Nechápem ju, očakávam ju.“

Oheň sa zväčšuje a Stendhal zabúda ako zabudol na ostatných, vlastne na všetkých. Jeho utrpenie ho ponížilo, jeho utrpenie si ho privlastnilo, jeho utrpenie vyhralo.

Spáchal zločin, najskôr sám na sebe, potom na všetkých, ktorých odmietol pochopiť:

„Tu niet koho pochopiť! Všetci sú zločinci a všetci klamú samých seba!“

Plamene šľahali vysoko, Stendhal sa opájal bolesťou, ktorú spôsobil, tešil sa ako všetkým ľuďom ukázal, čoho sa dopustili na ňom samom, na jeho bolesti, na jeho rakovine. Zhmotnil som sa do všetkých, takže môžem páchať zlo za všetkých!

Vystraším vaše životy, zničím ich...

Paranoja a rýchla zmena nálad, rýchla zmena náhľadu na život ovládla jeho „zmysel pre všetkých“.

Otvoril okno, to keď dym, spálenina a beznádej vytvorili predpojatosť s dušou Stendhala, on zakričal ako On, nový spasiteľ, nový „pravdoválač“:

- Ak Ježiš zomrel za všetkých, vy idioti, teraz je čas, aby ste zomreli sami za seba. Idioti!

Nikto nestál pri ňom, nikto mu nezabránil vykonať... to... čo vykonal. Boh hádam ani nebol v ňom, iba ak stará známa kauzalita:

Stane sa... čo sa má stať...

Stendhal sa smial.

Stendhal bol na chvíľu šťastný.

„Aj tak by som čoskoro zomrel, tak čo má byť?“

Som smutný občan, som podpaľač osudov, ktoré za nič nestoja!

Plamene sa dotkli jeho tela, pocítil bolesť a zacítil zápach spáleniny, sebaobrana a dôstojnosť skočili z okna do náručia smrti, videl celý svoj život, videl kým sa stal.

Plakal a plakal.

„Už aby som zomrel.“ – modlil sa pri páde, v sekunde, v ktorej čakal na „vypnutie“.

Bum. Bác.

A tma.

A hlas.

„Čo si to vykonal, úbohý a nemilovaný?“

Stendhal sa nedokázal pohnúť, otvoril oči. Ležal v nemocnici, dátum nejestvoval, roky sa vyparili, mozog sa bil s uvedomením.

- Čo sa stalo?

A malý Milan sedel pri ňom. Držal ho za ruku.

- Čo? – zašepkal Stendhal. Ochrnul celý celučičký.

Má to jednu výhodu. Necíti rakovinu, necíti bolesť.

- Nemôžem sa hýbať... – povedal z ronene. – A bol to Boh... Všadeprítomný Boh, kto ma viedol... – zašepkal do tváre Milana.

Milan sa nezasmial, Milan mal v ruke malé umelohmotné lietadielko.

Obhrýzal ho.

- Povedal som mame... A moja mama vás má rada... je vaša sestrička. Je iba vaša sestra.

Stendhal nadvihol hlavu, snažil sa zašepkať, že neverí. Že sa už zbavil života, ale realita ho obkľúčila a on sa stal jej zajatcom.

- Prečo som nezomrel?
- A načo? – spýtal sa Milan.
- Čo ste už netrpeli príliš na to, aby ste zomreli? – Milan si zakryl ústa, bál sa svojho hlasu. Tak nenávidel, keď z neho rozprávalo stvorenie. Ako dieťa to nenávidel. Ako dieťa to chápal. Ako dieťa to miloval.

- Nieкто zomrel? – spýtal sa vystrašený Stendhal.

- Nie... Chvíľu si mysleli, že ja...

Stendhal pootvoril oči, ale Milan sa vyparil, zmizol. Nebol s ním. Stendhal počul niečo, čo nebolo skutočné?

Kde som to?

Rozplakal sa strachom ako malé dieťa. Jeho plač sa stupňoval, jeho plač začal obťažovať steny, ktoré museli strpieť vlastnú večnosť bez toho, aby sa niekto zamyslel na ich históriu.

Stendhal neveril. Stendhal stratil vieru.

Stendhal dopadol na zem.

Nikto ho nespasil. Nikto mu nepotriasol rukou.

Čas sa pre neho zastavil.

Už viac sa o neho realita nezaujíma. vzdal sa jej, a Realita sa vzdala jeho. Ona je ďalšia žena, ona nezachráni... ak ju opustiš.

Realita pochovala Stendhala.

Stendhal plače celkom sám. A vyjadrenie „celkom sám“ nepatrí do našich životov.

Choďte si uvariť čaj, máte čas.

Choďte sa pomilovať s niekým koho milujete. Daruje vám Realitu.

Stendhal znovu otvoril oči. A strach vyhral:

Znovu dopadol na zem.

A zas sa ocitol v nemocnici. A zas videl pred sebou Milana.

- Niiieee! – zaryčal.

- Chcem koniec!

„Koniec...“ – zasyčal priestor.

„Koniec? Tu niet konca pre tých, ktorí túžia po vypnutí!“

Stendhal: Čo som to urobil? Ako sa volám? Prečo som podpálil? A prečo tak trpím?

Chcem smrť!

„Smrť si vyberá sama“

„Smrť nepúšťa z kola von!“

- Neverím! – vykrične.

Jeho myseľ sa rozvrátila. Do miestnosti vstúpi Soňa, sestrička.

Skontroluje stav pacienta v kóme. Žiadne náznaky zlepšenia.

Pomyslí si Soňa.

Stendhal ju počuje, Stendhal ju cíti, Stendhal dokonca vie, že Soňa trpí na Chlamídie.

Stendhal kričí:

- Vyslobod' ma!

- Dám ti všetko! Dám ti môj život! Darujem ti všetko čo viem!

8

Zástup tupých pozorovateľov vidí ako Stendhal padá na Zem po skoku z ôsmeho poschodia. Väčšina skrične:

- Bóoooože!

Stendhalovo telo vydalo podozrivý zvuk:

„Bum. Bác.“

Tí odvážni muži, bedári sídliska, bedári srdc k nemu pribehnú.

Stoja nad ním.

Kde je dajaký maliar, ktorý by bol schopný zachytiť tieto tváre v prospech tých, ktorí chcú vidieť pravdu o človeku?

Dajaká Mária z Petržalky, ktorá nosí v sebe niekoľko mužov, ktorí ju milovali len ako muži, a ona chcela ľudí, ľudí...

Ako jediná žena príbehne, a dáva prvú pomoc. Dýcha z úst do úst. Jeden z mužov, zaskočený krvou, zaskočený ľahkosťou zomierania, ľahkosťou pominuteľnosti, preriekne vlastnú dušu a ukáže sa v „pravom“ svetle:

- Už bude iba trpieť... Bože...

- Vy tomu nerozumiete... Život nie je iba o podriadení a podliezani! – vykrikuje v šoku Mária a naďalej zachraňuje život, ktorý ešte nepochopil, že boj o slučku nie je bojom o rozlúčku.

8

Vráťme sa v čase späť a požiadajme Stvorenie o vyjadrenie:

Miestnosť, kde Ľuba chlí v tranze pravdu ako otrok Stvorenia, ako otrok hlasu stvorenia, ako otrok, ktorý nedostáva peniaze, ako otrok, ktorý „nepochopil“, že peniaze sú hlasom väčšiny, hlasom prežitia bez hĺbky a naplnenia:

Primár počúva a je mu zle. Počuje pravdu a strasú sa mu kolená. Cíti sa ako Stendhal. Vie si predstaviť jeho tvár, hoci nebola opísaná. On si ju opísal.

Semran sa v tichu modlí a očakáva spasenie, lebo „vie viac ako ostatní“. Vie, že má právo, veď cíti dušu Lemri v sebe, aj keď Ľuba sa mu duševne erupzívne dostala do jeho erekcie uvedomenia.

„Boh je, Boh je v nás... Boj je to, čo od nás chce... A my bojujeme za neho. My sme jeho malí bohovia...“ – zhodnotí ako počúva.

Zhodnotí ako sa nakláňa k Lemre.

Lemra sa mračí. Považuje Ľubu za psychopata, ktorý prestal zvládať vlastný smútok.

Lemra sa odhodlá zakročiť, útočí zozadu na ženu, ktorá stojí vpredu:

- Vy jej veríte? Tridsať minút chorých slov?

Primár sa pozrie na Lemru. Soňa sa pozrie na Lemru.

Primárovi sa páči ako sex, ktorý je chlebom ak všetko bolo zjedené v duši. Duša vypúšťa sex. Duša vypúšťa plodenie.

Pomodlite sa!

Predtým ho napadlo, prepadlo“:

„Prečo nemám takú ženu?“

„Prečo nemám takú krásku?“

„Nikdy... som... nemal šancu... mať takú ženu...“

Primár sa pozrie na emočne vyčerpanú Ľubu:

Súboj „imaginácie“ – pravdy stvorenia... každý ma inú pravdu? „Fuck with this“ – primárovi sa zakrúti hlava.

Semran si myslí, že je nad vecou!

A odznova:

Milan kráča stále medzi ľuďmi, nič nevidí, nič, čo by stálo za strach, ktorý cíti.

Nič sa nemení, ak nechcete zliesť do prežitia – a nebyť úprimnými ku všetkému:

Musí nájsť cestu k mame aka k žene, ktorú naozaj miluje a ktorá mu dá dieťa, ale necíti nič viac ako beznádej medzi týmito ľuďmi.

- Kde sú iné malé deti? – spýta sa ako narazil na dajakej križovatke do masy, čakajúcej na zelenú.

Muž v stredných rokoch sa na neho pozrel a nechápavo, unavene sa spýtal:

- Nebodaj hľadáš mamu?

- Idem za ňou do nemocnice. A moja mama tomu hovorí, že nemocnica ľudského ducha...

A muž v strednom prúde sa pomodlí a vyhrkne:

- Už nedajú pokoj ani malým deťom.

- Ľutujem ťa! – položí mu ruku na rameno. – Mám prestávku na obed, chlapče... – muža ovládne jeho pracovná samota.

- Kde je tá nemocnica? – spýta sa Milana ako otec, ktorým nie je. Lebo myslí na prežitie viac ako... ako... Na?

Nemocnica Sv. Augustína. Povie Milan.

Tá? Spýta sa jeho nový otec.

Stvorenie sa pomaličky infikuje do tohto človeka, tak ako vždy, keď chce.

A muž v strednom veku nemá ani poňatia, že je iba vykonávateľom:

- Vieš ako sa tam dostať? ? Malý? – tie jeho slová sú akési povrchné. Sám im ten muž neverí.

Milan ho začína ľutovať, takže sa musí posunúť ďalej. Usmeje sa na muža, a chce utiecť, našťastie zasvieti zelená a masa sa pohne na druhú stranu.

- Kam idete? – spýta sa Milan, akoby nevedel...

- ... som povedal, že na obed... – muž v rokoch takmer zastal v strede prechodu.

Milanovi sa nechce v detskom tele vysvetľovať, že dospelí odpovedajú bez snahy povedať čosi viac.

- Ja viem... – a Milan sa usmeje ako v rozprávke, kde sa nebo a peklo stávajú jediným životom, ktorý neklame:

Ty človek, spamätaj sa! – čosi bezducho vykrikuje v mužovi.

Muž si to vysvetlí veľmi jednoducho:

Cítim s týmto dieťaťom. Svet ho zničí, svet ho ničí... Svet nás ničí...

Milan zacíti jeho myšlienky. Pomyslí si: „aká chyba... aké smutné... nemilovať a myslieť si, že vieš liečiť.“

- Takže na obed? A prečo sám? – detské rozprávky nepatria do reálneho života!

Milan!

Muž si vypočuje otázku a zľakne sa. Dlane sa mu spotia. Jeho samota je jeho obhajobou.

„Bože, ja mám komplex z Boha!“ „Doboha!“ – zakričí duša muža.

Milan zastane, muž zastane.

- Uniká mi obed... – zašepká muž. – Bude tam veľa ľudí... a rada sa zväčšuje... Zmeškám a budem hladný... Toto nezmením... Chcem jesť... - „Bože, aký som detinský!“ „Bože, to ten malý chlapec“.

Muž sa v strednom veku práve dostáva do stredu v ceste za ľudským uvedomením.

Hierarchia nebýva pokorená, pokiaľ chceme prežiť, – čosi sa zhmotní z ľudí, ktorí prechádzajú okolo.

Načo pokoriť hierarchiu?

Milan je smutný, Milan túži po mame! Prichádza úzkosť, prichádza únik, prichádza slabosť:

Muž nechce vidieť Milana, spôsobuje mu bolesť, že sa nedokáže vyhnúť pravdám a pravde, aj keď pravda je iba jeho subjektom.

„To som sa naučil, aby som takto prežil“ – mlčí a pozerá sa do očí Milana.

- Musím ísť... Prečo tu stojíme ako malé deti? Ha? – spýta sa ho Milan.

- Musím ísť na obed... – muž sa neovládne a chce ujsť. Chce sa stratiť. Chce sa vypariť.
- Dovidenia... – povie Milan a jeho tvár sa zatiaľ nedočkala vyslobodenia.

„Prečo ten muž vyzerá podobne ako ten ujo, ktorého som dnes zdravil na schodoch?“

Muž sa už nedokáže pozrieť na malé dieťa. Necháva ho stáť na druhej strane prechodu.

Muž chce jesť ako každý iný muž v meste.

Toto je všetko, čo nechceme počuť. Toto je všetko, čo vidíme každý deň. A chceme to vymazať.

Kde je nejaká digitálna fotka toho muža v stredných rokoch?

Milan si ho naposledy odfoť v mysli, pričom na neho nemyslí, chce sa mu vyhnúť, už túži potom, aby ho v živote nikdy nestretol.

Každý má svoj život, ale nikam to nesmeruje, je čas najesť sa s tým mužom. Pozrite sa do zrkadla, odrgnite si.

Milan nastúpi do električky, už sa nebojí ľudí. Muž ho presvedčil, že ľudia sa „predsa“ boja samých seba, jeden druhého. Z očí do očí sa stávajú ťažké sny, a všetky tie nevyslovené príbehy sa nám snívajú po nociach.

Milan sa trollinku bojí:

- Dnes sa mi asi bude snívať o tom mužovi... Aááááá... možno bol šťastný chlapec...

8

Lemra vykrikuje:

- Už stačilo! Slečna... vaše dieťa je mŕtve. A toto je choré!

Novinárovi trhlo lícom. Dráma - jeho práca práve začína - odznova!

Lemra sa zamračila, tušila, že Ľubu nezastaví. Jej srdce bilo, bije rovnako ako srdce Ľuby. Túžila byť v prvom rade, túžila byť ľutovaná ako prvá.

Nevedela, čo sa to deje. Prečo takýto parazit ako je Ľuba, ktorá nemá nič, ktorá je iba opakovaním všetkých tých tvári, ktoré vidí všade a všade, prečo Ona je schopná slov o tom, čo vidí? Čo videli iní?

Lemra vie, že sú ľudia, ktorí sú ďalej, ale niekto ako ona ich nepúšťa do kolobehu „sveta“ ako sveta.

Lemre je zle, začína ju bolieť hlava. Lemra je sama v tom, čo vie, ale zrazu: je to ona kto musí mlčať.

A ona na to nie je zvyknutá!

Ľuba, pod', pod', povedz nám to_doteraz si musela mlčať. Povedz nám o tom, že Milan, tvoj syn žije a vidí život priezračne:

Ľuba sa usmeje, Ľuba cíti, že On žije, že jej syn príde k nej.

Milan v električke súcitiť s ľuďmi, ktorí nesúcitia s ním. Smeje sa v duši, pretože vie, že nie je duševný parazit.

My žijeme! A oni nevedia. A oni sa trápia. A oni sa pozerajú na slnko ako na artefakt.

Pod', Milan, priblíž sa k starej žene, ktorú nikto nepustí sadnúť.

Stará žena s nákupom a s vierou v Boha stojí vo veľkomeste celkom sama. Ľudia sú paraziti, keď sa jej pozerajú do očí. Pomyslí si Milan.

Paraziti, slovo, ktoré sa opakuje. Stará žena si odkašle. Pre Milana signál, aby sa prihovril, aby povedal, že cíti jej starobu ako spoveď.

Stará žena má v sebe požehnanie života, ktoré nik nevidí, len to malé dieťa, len Milan, ktorý vie, čo sa stalo s ľuďmi, veď je malý a malosť ho vyslobodila v električke:

- Teta... teta... tak sama... tak tu stojíte ako vo väzení... Tak vás nepustia sadnúť...

Žena sa nadýchne, ale do tváre sa jej vnesie úsmev, sloboda a ďalší nádych ju vyslobodzujú.

Povie nahlas, povie precítene a zmysluplne, ako miluje, ako je sama milovaná:

- Dobrý chlapec... dobrý chlapec... Dobrý...

Akýsi muž, ktorý vyzerá ako punk rocker, sa zasmie nad starou ženou. A pomyslí si:

„Vieme svoje... Ľudia... osamelí ľudia... ničia svet... Ničia všetko, čo im príde pod... emócie...“

Inteligentný muž v obleku stroskotanca – prečo sa nepostavíš, pomyslí si Milan. A prečo sedia všetci ostatní?

Začína konečne milovať tiché citlivé emócie v duši, ktoré cíti ako slová a ktoré sa snaží poslať mužovi v sede. Pretože cíti starú ženu na svojej strane, cíti jej lásku, cíti jej bytie, aj keď ju nepozná. Aj keď sú si cudzí.

Bože, Stará žena znova miluje! Bože, stará žena sa pozrie na syna a vie to Svoje:

- Taký malý a taký sám v električke!
- Kde je tvoja mama (aka žena)? Láska, láska, láska...
- Moja mama je v nemocnici...

- Nebodaj lieči ľudí...? – a stará žena sa krásne usmeje. Ten krásny úsmev je neuveriteľný. Milan mu však uverí.

- Ona je kráľovná. Ona lieči ľudí... Ona je jediná... moja mama (aka žena, ktorú milujete...). V takej nemocnici. Ona tam pracuje za všetkých.

- Ona je kráľovná? – spýta sa záujmom stará žena. V duchu sa prežehná, vie, že život sa vyvíja a môže sa merať s láskou v ktoromkoľvek momente.

- Milujem ťa... – pomyslí si žena a chce sa jej plakať. Chce sa jej skákať s nákupom v električke.

- Milujem tvoju mamu... – a sentiment v starej žene zvíťazí, a to čo ju ťaží na duši, toho sa na chvíľočku zbaví.

Punk rocker neverí tomu, čo počuje. V duši sa smeje ostošeť. V duši sa chechotá ako chameleón.

„Ja som to pochopil, káamo...“ „Takéto malé deti, takéto maličké polepetká hovno vedia...“ – pomyslí si až priveľmi slobodne.

Lenže Milan to ucíti, zacíti, pochopí a začuje bez ušných bubienkov.

Jeho tvár sa mierne vystraší, lebo toho muža, mláďa – a vôbec – ako si zas pomyslí stará žena... pretože i ona ho cíti a vie, čo Vie.

- Milujem ťa... – znovu sa zavinie emocionálnym priestorom električky.

Dieťaťko, dieťaťko... teba miluje mama tak silno... že... že... Stará žena sa zasekne, prehltnie, a pozrie sa na muža, punk rockera.

Ten sa ironicky uškŕňa.

Ten sa v okamihu, v tom blesku, v tom ďalšom záchveve stvorenia rozosmeje na celú električku.

Je pod parou alebo má v sebe marihuanu?

To sa stáva.

Ale Milan nevie, ktože si to pomyslel. Zľakne sa. Z tohto má vždy strach. Je to jeho detský hlas, ktorý ho vystraší, lebo predbieha všetko, čo má malý Milan vedieť, aby mohol prežiť v láske ku všetkému, čo cíti... (nielen Milana).

„A vôbec.“ – zase si pomyslí stará žena.

Viem čo viem – znova sa ozve v Milanovi. A starena ho pohladí po vlasoch ako babička.

„Moje vnúčatá žijú v Austrálii, moje deti žijú v Austrálii. Moje srdce je hore nohami...“ – pomyslí si žena.

Električka sa prebudí spolu s ľuďmi ako „tí“ ľudia vnímajú smiech punk rockera. Srdcia začnú biť nahlas, keďže starý muž, ktorý doteraz čítal bulvár zdvihne oči, zdvihne zrak, zdvihne vnem, zdvihne všetko, čo mu zostalo.

- Povie si výrazne... Dost'... – zašepká si potichu.
- A dost', – povie výrazne.
- Mladý muž... Čo keby pustíte tú ženu... sadnúť si?
- Mladý muž... Čo sa smejete? – zvýrazní žena v strednom veku, ktorá sedí za mužom, ktorý sa ozval. – Pustite sadnúť tú utrápenú dôchodkyňu.

Punk rocker sa prestane smiať. Hnev ho ovládne, a výsledok práce kolektívu, ktorý sa prebudil akýmsi zázrakom... je v plnom prúde. Sopka práve vybuchla.

Milan vitaj vo svete, kde aj ľudia okolo, celkom nepoznani, vedia bojovať. Vedia o čo ide, keď na to niekedy ako niekedy príde.

- Čo vy viete?! Čo vy, kurva, chudáci viete? Ja viem... Ja... ach... ech... – čosi ho zasiahne, čosi ho pretiahne, duša dostane po krížoch od všetkých, ktorí sa na neho pozerú.

- Milujem... – pomyslí si starena.

- Ach... ech... – postone si žena, ktorá sa ozvala. Stále sedí za mužom s bulvárnym plátkom. Po celý čas myslí na syna. Jej syn sa trápi v škole. Nebaví ho – každým dňom chce niečo viac. Miluje hudbu. Ale táto matka miluje svoj sen: on raz pôjde na univerzitu.

On raz pochopí ako veľmi ho miluje... – to bola posledná myšlienka tejto ženy predtým ako sa prebrala z citovej „letargie“.

Táto žena sa pozrie na punkrockera ako matka. Ako skutočná matka – aspoň na chvíľu, chvíličisko.

A zľakne sa.

A strasie sa.

A takmer sa pomodlí tým materským citom, lebo – opäť – uvidí svojho syna – v priamom prenose, v priamom styku s verejnosťou.

„Bože, ako sa zľaknem!“ – zakvíli jej duša.

„Bože... strašné... Ako mu pomôcť...“ – tá jej duša si nedá povedať, a nedá povedať!

Ale Milan, syn dajakého človeka... je šťastný. Láska zase niečo dokázala...

Zmena v roku 1986: Epilóg osvieteného, ktorý nepochopil To osvietenie

Keď sa 26. menilo na 27. dňa v mesiaci február, kedy vtáky asi už nespievali a všetci filozofovia sa venovali úpadku myslenia, zastal som na okamih prvej večnosti v jej očiach.

Nestalo sa nič viac ako sa stalo, preto som mohol vykriknúť:

Boh je ona, ak sa podvolí.

A Boh som i ja, ak vydržím jej osvietenie, ktoré ju musí páliť ako slepého páli jeho palička pri bezsmernom ukájaní ducha.

Dievča, nerob to toľko s tým tvojim duchom. Šľahať sa duchom o samote ako s bičom v tých najzúfalejších príbehoch o hľadaní pravdy. Chápeš? Kapíto?

Ale aký je dôvod byť sexuálny?

Niektor hovoril o existencializme môjho ducha, ale zmýlil sa, zdá sa o jedno zrnko múdrosti.

Dievčatko, dievčatko, stávam sa tebou posadnutý, ešteže som dokázal urobiť premet zo šialenca na to druhé skôr, ako som sa odhodlal preskočiť tvoju latku Sergeja Bubku:

Ale pozor, používam len tvoju silu.

Ale pozor, používam len tvoju žrd Sergeja Bubku!

Preskočil som latku, kladku, veľmi vratkú, pravdaže. A samozrejme, buď si vedomá, že ak bojujem, bojujem do dôsledkov.

Môj dôsledok je vyšší princíp. Ktorým si aj ty. Tak ako všetci, len oni sa tomu vysmieajú.

Videla si, koľkí že sa včera vysmievali. A ktorí chceli pomôcť?!

Kráska ducha a samoty, teraz ma počúvaj, teraz budem násilný:

Budem búchať, budem skučať a budem sa plaziť, spoznal som ako tak existenciu tam za kopcom, preto môžem skákať vyššie. Skákať až k tebe!

Doskáčem, možno preskočím.

Len či dopadnem na žinenku Sergeja Bubku!

Poznáš, ty poznáš:

Dá sa preskočiť, a trafiť žinenku.

A dá sa preskočiť, ale spadneš vedľa.

Tak kam dopadnem ja?! Ha?!

27.2. 2007

Bratislava

1373

Povedzte malým ľuďom, že sú veľkí... A zabudnú pri prvej možnosti?

Povedzte mi, aby som zaútočil... Budem vami.

Budem všetkým, čím chcete, aby som bol.

Chcem byť vašim Bohom.

Chcem byť vašim osudom.

Alebo aspoň sudom.

„Krátky život (kdekoľvek)“

Posadil som sa pred zrkadlo.

Zaklopali.

Vedel som, že prídu.

Čakal som oblečený. Žmurkol som na seba.

Postavil som sa, narovnal som si pokrčené šaty.

Žijem v štáte, v ktorom ma ktosi obvinil, že nežijem správne naladený pre spoločnosť.

Stačilo to.

Vtrhli mi do bytu. Dvere vyvalili. Prevrátili ma na brucho. Zatiahli ručnú brzdu na mojej duši.

- Nemám nič, - to bola moja reakcia.

Ten najväčší sa potešil. Zasmial sa.

- Súď sa sám! – vykrikol jeho kolega, ktorý bol o hlavu menší. Jeho črty mi pripomínali môjho otca. Musel som skloniť hlavu k zemi. Prestal som ich pozorovať.

- Pôjdete s nami... – povedal pomaly ten obor... Ten obor.

Pôsobil na mňa inteligentne.

Pôsobili na mňa ako vychovaní ľudia.

Postavili ma – s putami.

- Prečo?! – spýtal sa ma ten obor... Ten obor.

- Neviem, - prehodil som obyčajne.

Prečítal mi obvinenie.

Počúval som pozorne.

„Už chápem,“ – pomyslel som si po prečítaní.

- Chápeš?

- Musím bojovať... – odpovedal som.

- Musíš bojovať... – zasmiali sa.

Musím bojovať.

Musíme bojovať.

Musíte bojovať.

Viedli ma po schodoch, moje kroky sa ozývali, ich kroky nebolo počuť.

Naložili ma do auta. Ich hlasy nebolo počuť, môj hlas sa ozýval kade tade:

- Musím bojovať...

Cestou sme – pred vchodom – stretli teológa, suseda.

- Musíš bojovať... Bojovať za život! – radil mi, dôveroval mi.

Neodstrčili ho.

- Čo na mňa čumíš? – spýtal sa ho ten obor.

Ten obor sa mu postavil do cesty.

- Človek? – spýtal sa ho teológ.

Ten obor sa zasmial.

- Máme človeka... – a ukázal na mňa.

- A čo ja?! – teológ nad ránom, ako kráčal domov, chcel viac ako mohol dostať.

- O tebe nevieme nič, - povedal menší z dvoch.

Menší z dvoch ho takmer pohladil po tvári. Teológ sa mu vyhol tým, že hlavou uhol do úzadia ktoréhokoľvek charakteru.

- Dajte mu pokoj... – ozval som sa.

Naložili ma do auta, ako som už povedal.

Nebol som si istý, či môžem plakať.

Nebol som si istý, či sa môžem ozvať. Báľ som sa žitia, keď som bol s nimi v jednom aute.

Mreže nás delili. Oni _ dvaja vpredu _ akože slobodní _ a ja _ akože neslobodný. Vzadu.

Musel som mlčať ako vy mlčíte po celý život.
Musel som mlčať, lebo som nemal čo povedať.

- Ešte zostávajú traja, - prehodil ten obor.
- Najskôr tohto dovezieme na miesto veľkého súdu...

Prišlo mi clivo.
Nemal som rodinu, nemal som pokračovanie.
- Veľký súd... – zanôtil ten malý.
Ten malý mi bol sympatický. Začal si písať detskú pieseň.

Auto zastavilo po polhodine cesty.
Vyviedli ma po schodoch do veľkej budovy. Čierna veľká budova. Megalomanská stavba.
Stotridsať poschodí.
Päťdesiatdeväť jazykov.
Každé poschodie patrilo inému národu.
Vedel som, že patríam do tridsiatehotretieho poschodia. „Bol som neuvedomelý kresťan“.
- Ste kresťan? – spýtal sa ma zapisovateľ pri vstupe.
- Narodil som sa v kresťanskej krajine.
- Tridsiatetretie poschodie, - povedal. Usmial sa.
Budem to mať ťažké. Kresťania ma budú súdiť ako ich človeka.
Ddddrastické... Napadlo mi ako mi dávali dole tie putá:
- Oni to nevidia radi... – povedal ten obor.
Ten obor ma vyviezol aj s malým na tridsiatetretie poschodie. Vysotili ma z výťahu.
- Bež... Si voľný, ale iba na tomto poschodí... hahahha.

Poschodie, rozľahlé, palmy a kaktusy rástli všade.
Slečna, sediacca za bielym stolom, sa ma spýtala na meno. Nevedel som čo povedať.
- To meno... – a klopkala si s pravou rukou o ten stôl.
Povedal som svoje meno.
- Musíte počkať. Sadnite si.
A ukázali, kde si mám sadnúť.
- Ak potrebujete psychológa, sú to šieste dvere. Teraz má voľno. Môžete.

- Ak potrebujete psychiatra, sú to ôsme dvere, ale má plno, až do desiatej.
- Potrebujem na záchod... – bol som nervózny. Bál som sa.

- O čom to tu je? – spýtal som sa v duši.
Duša v tichu, život v tichu.
- Žiadne otázky... Prosím... – presviedčal som sa.

- Dám vám radu. Pri výsluchu všetko priznajte a už večer budete doma.

Čas sa vliekol. Sedel som na stoličke asi dve hodiny. Okolo chodili ľudia. Usmievali sa. Žili svoje životy.

Konečne ma zavolali do miestnosti číslo päťdesiatdva.
Na stoličke sedel pekne oblečený muž. V strede miestnosti stála nahá žena. A na konci miestnosti ju maľoval akýsi maliar.
- Sadnete si... – muž ma upozornil plným hlasom na stoličku, ktorá bola pred ním.
Sadol som si.
- Ste zatknutý za ničotu, pán Kališ.
- Viem.
- To je dobre.
- Vidíte túto nahú ženu?
- Vidím.

- Aj ona bola zatknutá za ničotu, ale našli sme jej zmysel života. Tak to môže byť aj s vami.
- Aj so mnou?
- Áno, aj s vami. Vyzlečte sa donaha.
- Neprotestoval som.
- Vyzliekol som donaha.
- Muž si ma prezeral.
- Priznáte, že ste kresťan? Teraz?
- Nie... Áno... Neviem, - odpovedal som. – Viem len, že chcem byť doma.
- Máte domov?
- Mám kde bývať...
- Rozumiete mi?! Máte domov?!
- Áno.
- Muž si niečo zapísal.
- Prečo nám robíte také problémy?
- Aké problémy?!
- Nie ste kresťan! Nepatríte k žiadnemu hnutiu, nežijete žiadny život! Nie je vás vôbec vidieť!
- Teraz mám hluché obdobie. Zmietam sa v existenčnom boji.
- Aby ste nám rozumeli, prečo vôbec ste?!
- Neodpovedal som. Muž zopakoval svoju otázku.
- Neviem.
- Výborné, že neklamete.
- Akú mám šancu, že budem do večera doma?
- Malú. Ste na tridsiatomtreťom poschodí. Tu sa odchádza až keď milujete svoj zmysel života, pán Kališ.
- Muž si odkašlal. Zapil.
- Nateraz budete stáť maliarovi, aby vás zhmotnil. Uvidíte sa v skutočnom boji o prežitie... Maliar je známy a uznávaný. Budete jeho zmyslom, keď nemáte svoj zmysel. Tak to medzi ľuďmi predsa chodí.
- Nenamietal som.
- Postavil som sa vedľa nahej ženy. Slušne ma pozdravila.
- Muž medzitým odišiel z miestnosti. Zavrel za sebou dvere.
- Povedali mi, že vy ste našli svoj zmysel... – prihovoriť som sa žene.
- Nie, klamali. Volám sa Irena.
- Predstavil som sa.
- Ako to že klamali?
- Neviem. Tu sa klame stále.
- Naozaj? - zatváril som sa prekvapene.
- Stojíte tu rada?

- Stojí tu, lebo je mojim zmyslom... – povedal maliar. – Nič viac nie je potrebné... Musíte sa naučiť, že to stačí... A potom sa posuniete ďalej...
- Maliar sa predstavil. Podišiel ku mne. Podal mi ruku. A ukázal mi ako si predstavuje, aby som stál.
- Tak som tak stál.
- Ale čo mám z toho ja? – spýtal som sa tichým hlasom.
- Vaše zvečnenie...
- Ale ak to nepotrebujem...
- Potrebujete... sa to samo...
- Slečna sa zasmiala.

- Mňa obviňujú, že nechcem mať deti. Že nemám partnera. Sú to duševné prostitútky, títo kresťania...
- A vy ste kresťan? – spýtal som sa maliara.
- Nie... Hľadám to čo vy. Vo vás.
- Obliekol som sa. Neveril som na maľbu, ktorú mi prikázali odstáť.

- Neverím na túto maľbu...

Rozlúčil som sa so slečnou a maliarom. Vyšiel som z miestnosti. Podišiel som k žene, sediacej za bielym stolom.

- Neverím...

- Dobre... – a vytočila akési číslo.

- Chodte do miestnosti osemdesiatpäť.

O pätnásť minút som našiel miestnosť. Bola to veľká sála, aula pre poslucháčov a jedného prednášajúceho.

Vošiel som.

Muž, ktorý prednášal, zrazu zastal.

- A pán... Už na vás čakáme, - ukázal na mňa rukou. Väčšina poslucháčov sa otočila.

- Takže vy ste odmietli byť zmyslom niekoho iného... Aké správne gesto. Tu je kurz, v ktorom sa učíme byť zmyslom pre seba samých... Každý z týchto ľudí odmietli byť zmyslom byť pre niekoho iného... Ste jeden z osemdesiatichpiatich. Sadnite si.

- Musíte vedieť, že my nechceme súdiť váš zmysel, my chceme súdiť tých, ktorí sa k zmyslu života neprepracujú pri toľkých šanciach v slobodnom živote!

Sedel som v poslednej rade.

- Takže nás nikto nesúdi? – spýtal som sa ihneď ako to išlo.

- Nie... Možno sa súdite sami...

- A prečo to zatknutie vo vlastnom byte?

- Vy by ste si urobili to isté... Na váš život sa viac nedalo pozeráť... Vy sami ste sa obvinili a my sme zachytili vaše volanie.

Mal som silný pocit, že tento muž iba manipuluje.

Postavil som sa.

- Kamže?

- Sem nepatrím... Potrebujem putá a súdnu sieň.

Muž zakašľal.

Vyšiel som z miestnosti.

Opäť som našiel ženu, sediacu za bielym stolom.

- Potrebujem putá a súdnu sieň. Alebo zmeniť poschodie.

- Ale tu sa hovorí vašou... našou rečou. Vy patríte iba sem, - povedala žena.

- Tak ma o tom presvedčte.

Žena zmačkla akýsi gombík.

O chvíľu sa otvorili dvere výťahu.

Z nich sa vyrútil ten obor...

Ten obor, ktorý mi ráno nasadil putá.

- Zmeškal si svoju šancu... – povedal mi. Nasadil mi putá.

- Ďakujem, takto sa cítim oveľa lepšie. Ja potrebujem byť súdený...

- Len neďakuj, - a ten obor ma odviedol do výťahu.

- Si rekordér. Ešte nikto odtiaľ neodišiel tak rýchlo. Odmietol si čo ti núkali... Môžem sa spýtať prečo?

- Nepatrím som tam. Potrebujem neustále počuť moje obvinenie. Potrebujem to!

- Si blázon.

- Nie, tam hore som na to prišiel.

- Veziem ťa k súdu... K poslednému súdu na najvyššom poschodí... Tam už ti to vyčistia v hlave...

Mal som strach, ale bol som rád, že som sa vyslobodil z tridsatiehotretieho poschodia. Neveril som na Kristove roky. Neveril som na Kristove poschodia.

Vystúpili sme v honosnej sále. Všade zatknutí ľudia, sedeli na lavičkách a vedľa nich obry, podobní tomu môjmu. Vypracované postavy!

Predviedli ma k čiernemu mužovi, ktorý bol ešte vyšší ako môj obor.

Zapísal si moje meno. Rozumel som jeho reči, bola to angličtina.

Potom začal s latinčinou.

Jeho výraz tváre bol hrôzostrašný.

- Potrebujem prekladateľku... – povedal som môjmu obrovi.

- Nie... nie... – obor odpovedal. – Ja teraz odídem... A ty zostaneš sám... s tými, ktorí sú zodpovední za posledné súdy...

Obor splnil čo povedal a odišiel. Len tak... Ako prišiel, tak aj odišiel.

Zostal som tam stáť v putách pred čiernym mužom.

Povedal mi po latinsky:

- Si Egregium Est Hostem Abicere, Non Minus Tamen Laudabile Infelicis Scire Misereri.

Nerozumel som mu.

Dal mi dole putá.

A povedal po anglicky:

- Vieš, mi máme zľutovanie pred tými, ktorí sa udajú sami...

- A čo ste mi povedal po latinsky?

- To je už nepodstatné... Ten kto nerozumie, ten nerozumie... Budem ťa súdiť ja.

Videl som ľudí, ktorí na tomto poschodí naozaj trpeli. Plakali, zvíjali sa bolesťou na lavičkách vedľa svojich obrov.

- Ako ma môžete súdiť, keď ma nepoznáte?
- Každý človek je o tom istom. A sú medzi nami ľudia, ktorí dokážu čítať z tváří ľudí... Viem, čo si zač.
- To je veľmi čudné.
- Si len ten, ktorý prežíva. Si len ten, ktorý nevie čo so svojim životom. To je trestné v tejto spoločnosti.
- Aký bude trest?
- Tvrдый...
- Aký bude trest?!
- Už sa nikdy nedostaneš z tejto budovy, v ktorej žije milión ľudí, ktorí sú podobní tebe. A nad nimi sú tí, pre ktorých sú životy tebe podobných zmyslom, lebo ich môžu ovládať. Odteraz si odsúdený žiť v tejto budove, chápeš?! Žiť svoj krátky život v tichu každej show, ktorá sa tu odohráva, aby umlčala vaše životy bez väčšieho zmyslu. Bež, si voľný. Výťah ťa nikdy nezavezie k východu. Tu ti dáme zlatý náramok, v ktorom bude kód: nikdy ho nevypuštiť von! A všetci to uvidia, všetci, ktorí budú mať rovnaký náramok... ktorí im tu v ničom nepomôže. Odsúdil som ťa... Bež si po poschodiach a hľadaj jedlo, aspoň trochu jedla... Hľadaj nejaké naplnenie...

Celkom vystrašenému mi dala dajaká slečna veľký zlatý náramok na ľavú ruku.

- Bež, si voľný v budove... Si nenápadný... Tvoj trest odteraz beží... Keď náhodou nájdeš niečo, čo bude povážlivo nové pre tvoj krátky osud, mi si ťa nájdeme, a posúdime...

- Som hladný, - povedal som.

- Zbohom... – muž do mňa jemne sotil. Ale neodsotil ma. Otočil som sa. A pomedzi všetkých tých, ktorých som videl na lavičkách, som zamieril k výťahu, vlastne k mnohým výťahom, pretože v tejto budove ich bolo vedľa seba šesť.

Zmačkol som hneď ten najspodnejší gombík. A výťah sa rozbehol.

„Mierim k východu,“ – hovoril som si.

Keď výťah zastal na prízemí, dvere sa otvorili.

Na zemi sa milovalo niekoľko ľudí. Nikde žiadna ostraha. Bol som prekvapený.

Mohol som slobodne vyjsť z budovy!!!!

Ušiel som von, do polopúšte našich životov. A zlatý náramok mi zostal.

Natešený som zamieril domov. Osprchoval som sa.

Vyspal som sa so snom o mojom zlatom náramku.

Ale ráno ma prepadla strašná prázdnota. A ja som si uvedomil, že sa musím vrátiť a vybojovať svoj boj.

To som bol ja! Ja, kto má zlatý náramok, kto je sám sebe vlastnou ostrahou! Čo na tom, že v budove neustále klamali, len tak ako sa neustále klame v skutočnom živote. Tá budova má niečím nesmierne priťahovala.

Priťahovala ma svojou neskutočnosťou.

Priťahovala ma svojim zmietaním všetkých zmyslov – všetkých zúčastnených.

Najedol som sa, a ako som doma jedol, znova a znova mnou prechádzali všetky tie anglické slová veľkého čierneho muža. Prečo klamal, že sa nikdy nedostanem z budovy?!

„Musím sa vrátiť!“

„Musím vrátiť tento zlatý náramok, lebo mi pripomína... že... že...!“

„Musím nájsť svoj zmysel...“

Napísané:

január, február 2007 v Bratislave a v Dubnici nad Váhom, ak nie je uvedené inak

júl 07
Dubnica nad Váhom